

HYMNY Y PROZY POLSKIE,

W zwyczáynym vżywániu y nabożeń-
ſtwie Kośćiołá świętego Kátholickiego,
z Brewiarzá Rzymſkiego w iednę
kśiaßkę zebráne;

Z Láćińſkich Hymnow ná Polſkie wedle po-
práwy Naywyżßego Páſterzá

VRBANA VIII.

Przez Vrodzonego

IANA BIAŁOBOCKIEGO,
K.I.M. Sekr. przełozone.

Superiorum permiſſu.

W KRAKOWIE,
W Drukárni Fránćiſzká Cezárego I. K. M. Typog.
Roku Páńſkiego, 1648.

NAPIS
Ku czći BARANKA y Pánieńſtwá.

Tám gdźie Báránek mieſzka ieſt náſze DŹIEDŹI CTWO
Przy ktorym ma Pánieńſka czyſtość VCZESTNI
Báránek y Pánienká w Znákách niebá CHO DZI:
On Wioſnę, Pánná Láto weſołe PRZYWO
Te dwá Znáki zoſtáną, gdy Zodyák ZEY DZIE.
Iáka roſkoſz, gdźie tylko Wioſná z Látem BĘ

ODDANIE HYMNOW

Naydostoynieyszemu Czystośći
STANOWI,
Anyelskim ná ziemi Chorom,
Náśládowcom Chrystusá,
Społecznicom MATKI BOŻEY,
W ćiele nie ćielesnie żyiącym,
Bogu sámemu oddánym y poślubionym.

PANNOM ZAKONNYM,

Wszytkich w obecz Klasztorow Korony Polskiey.

OD AVTHORA,

Ktory Błogosłáwioney niebá Korony, y wysokich Pánieństwá zasług, tym Połkom świętym winszuiac, przy wszelkiey świątobliwośći w doczesnym żywoćie Zdrowia dobrego, ná czásy pożądáne, od Bogá życzy.

A tá Przemowá, zwłaßczá w poczatku swym y w Przykłádách, służy do káżdego Czytelniká.

Zaczęcie z tąd, że Bog Fundatory Kośćiołow obiera, á nie wßytkich iednáko.

NIe wßytkich Pan Bog ná to powoływa / y sposobnymi z dostátkow doczesnych chce mieć / żeby mu ná tey źiemi máteryálne / pozorne / y bogáte stáwiáli Kośćioły; áni iednáko y tych / ktorych ná to powołuie / zamysły y stáránia ßczęśćić zwykł: bo iednym táką robotę tylko czásem záczać pozwala; czego przykład mamy w Krolu onym świętym Dawidźie: Drugim kończyć / á ták sie stáło w synu iego Sálomonie; inßym vpadek y wáliny / przez niezbożność ludzką zostáwione / do napráwy y podźwignienia przywodźić / iáko to w Zorobabelu / Nehemiaßu y Ezdráßu widźieć sie dáie. Wielkie bowiem tákie dźieło / wielkiego y osobliwego potrzebuie przywileiu Boskiego.

Przykłády z stárego Zakonu.

Pominąwßy wiele obcych tey rzeczy wizerunkow / z Polskich kilku / ktore tu

záraz przytaczam / dostáteczny mieć dowod bedziemy: Jáko obierał y obiera Bog w Przesławnym Narodzie nászym Krolow y Pánow z czásow dawnych / (skoro ich tylko łáská wiáry prawdziwey sobie poświecił) po ktorych potrzebował y potrzebuie tego / żeby mu Przybytki chwały (co Kościołámi zowiemy) ná ziemi stáwili. Wielu ku tey powoźności / ták Krolewskiego iáko y Duchownego y Rycerskiego stanow ludzi sercá záwsze zápalał. Pełne o tym / począwszy od onego Miecysłáwá stárego / (ktory pierwszy z Krolow Polskich szcześliwie tym świátłem ná duszy y ciele oświecony / z błedow Pogáńskich wyszedszy / Chrystusá poznał / á w nowego sie zgrzybiáły stárzec odnowił Adámá) nie tylko Kronik / y przykłádow w onych Chrobrych / Wstydliwych / Krzywoustych / y inszych Bolesłáwách / Káżimierzách / Włádysłáwách / Zygmuntách / tákże małżonkách Krolewskich onych Dąbrowkách / Kunegundách / Jádwigách / Annách / y drugich nieśmiertelney pámieći stanu Krolewskiego osobách podánia mamy; ále codziennie

Przykłády Polskie dawne.

práwie z wielką pociechą nászą żywe nam w oczách z Fundácyey y gmáchow Kośćielnych po wszytkiey Koronie tey ćkwią pámięći.

Z Duchowieństwá záś niewiem by był gdźie Kośćiół / gdźiebyśmy tego pełno znákow ználeść nie mieli. A z stanu Rycerskiego / czyli máło widźie- my po onych Járách / Toporczykách / Duninách / Gryffách / Oleśnickich / Tarnowskich / y inszych wysokiey praeminencyey krwie szláchetckiey ludźi / w Krákowie / Tyncu / Miechowie / Siećiechowie / Strzynnie / y po innych mieyscách bez liczby pámiętnych żárliwośćiku chwale Bożey narodu Polskiego dowodow.

Swieższe

Nie vstępuie (zá łáską Bożą) dawnym czásom y ten wiek nász w obfitość budowniczych tákich / ktorych Bog sobie ná ten vrząd y robotę obrał y vpodobał. W długaby śię rozwodźić przyszło / wyliczáiąc wszytkich / nie ná tom śię záwźiął Kronikę pisáć / ále wizerunk tylko ku rzeczy moiey z osob kilku nayblizszego wieku / zwłasczá ktore ieszcze świeżą pámięćią / á drugie z łá-

Poczynáiąc od Krolow Ich Mći.

ski

ſki Bożey dotąd y okiem vważyć możemy / chcę vkázáć.

A że od Máieſtatu zácząć przyſtoi / złotychby liter trzebá ná złotą pámięć Naiáśnieyſzego niegdy ZYGMVNTA III. Królá Polſkiego / nie dawno z żalem wielkim wſzytkiey Rzeczypoſpolitey (á śmiele rzekę / wſzytkiego świátá Chrześciáńſkiego) od tey Korony do oney wieczney wziętego. Jákie on pámięći w tym świętym czći y chwały Boſkiey budownictwie zoſtáwił / mimo inſzych wiele mieyſc w Páńſtwách Koronnych / Kráków / Wárſzáwá / Wilno / Gdáńſk / Toruń / &c. świádkiem ſą tego oczywiſtym. Minę dla krotkośći Krákowſki Zamkowy ś. Stániſłáwá / od dawnych wieków ſzczodrobliwośćią Królów / Biſkupów / Senatorów / rożnych Pánow y Kśiążąt Polſkich Kośćioł wielce vbogácony / á tym więcey od tego (że rzekę) ś. Królá / złotem / ſrebrem / bogátym nádániem / y koſztownymi Appáratámi ozdobiony; y wiele inſzych w Króleſtwie tym Domow Bożych. Lecz kto ſię nie zdziwi / poyźrzawſzy ná wielkość / wſpániáłość /

I. Naiáśnieyſzego K. I. M. ZYGMVNTA III.

piękność / sumpt ledwie oszácowány Kościołá Piotrá ś. Oycow Jezuitow Krákowskich / ktory żárliwym stárániem / wielkim nákłádem Páná tego / z fundámentow sámych / ku czci Boskiey / ozdobie y sławie Koronney / z náprzednieyszymi práwie świátá rownáiąc Kościołámi / wysoce stánął: á wiekom potomnym / o świątobliwości y poważnych Krolewskich przymiotách iego świádectwo ná sobie wyraża.

Pominę / iákom rzekł / wiele w tey Koronie / á náwet y w obcych kráiách / pobożną ręką iego Krolewską / osádzonych / nádánych / z opustoszenia wywiedźionych / z kácerskiego pośiedzenia oswobodzonych Kátholickich Kośćiołow. Dosyć ná tym / że z przytoczonego wizerunku / iákiego sobie Bog ku tákiey robocie vpodobał / káżdy w skutku sámym z żywotá iego / y spraw pobożney pámięći godnych / y Dawidá / y Sálomoná / y Zorobabelá / vważeniem státecznym widźieć może.

Nie wydał Przezacnego krzewiu owoc żywy / Przesławny potomek Naiásnieyszy (á day Boże w długi wiek) nam pánu-

pánuiący Władysław IV. z Láski Bożey Krol Polski/ zwyćiestwy szczęśliwy/ pámięćią z sławą nieśmiertelny/ w ktorym Bog y Prześwietnego Rodzicá/ y dálszych Naiáśnieyszey Krwie Krolewskiey Przodkow/ iáko wyborne przymioty/ ták y błogosłáwienstwá swoie ná pozor świátu wszytkiemu chwálebnie osádźił.

I. Przykład Naiáśnieyszego Władysławá IV. Páná teráźnieyszego.

Niech śię kto spyta/ zkąd tá świeżo ozdobá/ y potężne murow zámknienie Kleynotu nászego Polskiego/ Obrázu Przebłogosł: Mátki Bożey ná Gorze Częstochowskiey? Co zá nádánia/dobrodźieystwá Klasztorowi y Kośćiołowi tá meczn emu? iákie vpominki ná okrásę Obrázu y mieyscá támtego? práwa ręká Krolewska / nie dáiąc áni lewey dla chluby wiádomośći / z pokorą święta po wielekroć przynośi. By tylko iedno káżdemu powiedźieć tám chćiano/ iest śię záprawdę czym y nayubozszemu z przykłádu zbudowáć Krolewskiego. Co iáko Mátká Bogá nászego z affektu J. K. M. przyimuie / dosyć dowodnie Oyczyzná miła námsza z szczęśćiem swym doznawá. Wyliczáć dobrodźieystwá

Kościołom inszym Koronnym / y W. Xiestwá Litew. miánowicie w Wilnie Káplicy ś. Kázimierzá / y gdzie indziey / przez szczodrobliwość J. K. M. czásom dálekim zostáwione / rzecz iest nie moiey siły / áni professyey; bystrzeysze dowcipy / y biegleysze piorá świátu ich wystáwić nie zániecháią. Moy áffekt tylko á powinność táka / życzyć / y Páná Bogá prosić / żeby nam Jego Krolewską Mość / Páná dobrotliwego / Wodzá wszelkich fortun / Rzeczypospol. zastáwe / y dar złotego pokoiu Koronnego / Páná z nayszczesliwszych y walecznych Krolow iednego / sławe narodu naszego / w długie fortunne látá w dobrym zdrowiu / y nieodmiennym błogosłáwieństwie swoim / á przy nim dobro násze pospolite / ktorego obficie pod szczesliwym rządem Jego Krolewskiey Mości záżywamy / chowáć raczył.

Przystęp do Stanow drugich. Potym od Máiestatu / w Senácie / y w ludziách stanu Rycerskiego Korony nászey gdy to zechcem widzieć / wiele wiek nász miał y ma Przykłádow / (w dáleką nie záchodząc) iáko Bog do tey roboty przednich z pobożnośći zwykł sobie

bie Architektow obieráć/ od ktorych ták kosztowną przyimuie prácą/ y vpodobuie ofiáre.

Co śię tknie Osob Duchownych/ kśięgáby to byłá nie Przemowá pisáć/ iáko wielkie w tey mierze zostáią onych Jáśnie Wielmożnych/ y Przewielebnych Arcybiskupow/ Biskupow/ Opátow/ Kánonikow/ Suffrágánow/ Officyałow/ y Wielebnych Proboszczow/ Plebanow: tudźiesz rożney praeminencyey Prálatow/ á náwet y vboższych Kápłánow pámiątki. Swiádczą Przezacne y bogácie opátrzone Karnkowskich/ Gembickich/ Szyszkowskich/ Tylickich/ Lipskich/ Zádźikow/ Koniecpolskich/ Grochowskich/ Kretkowskich/ Oborskich; á náwet y Plebanow/ Gołąbiowskich/ Nieszáwskich/ Wołczkowicow/ Przemyskich/ y inszych mnieyszego stopniá práwie bez liczby Duchownych/ ku chwale Bogá nászego wystáwione Fundácye. Ktorych iż pełne oczy/ á Thomy sáme/ Kollegia/ Seminárya/ Bursy/ y Pisárzow z nich wychodzących dowćipnieysze pismá/ ná odwdźięczenie pobożney dobroczynnośći/ wiekom iá-

Wzmianká Duchownych.

wne

wne podáią y podáwáć bedą zálecenia. Mnie dosyć tylko namieniwszy / tym ktorzyby wiekszey potrzebowáli wiádomośći / do przednieyszych Kośćiołow y mieysc Koronnych vkázáć drogę: vzna káżdy wielką w tey roboćie pobożney Duchowienstwá Koronnego żárliwość.

Przykłády PP. Swietckich Stanu Rycerskiego.

Co sie zás tycze ludźi wokácyey świetckiey / kilku tu tylko Osob zacnych wspomnię / z ktorych iedne Bog świeżo z świátá zebrał / drugich ieszcze ku pomnożeniu chwały swoiey w żywoćie tym doczesnym chowa: á nie od rzeczy zdá mi sie / że ták tym iáko owym / w porządku dygnitarstw y prerogátyw wysokich / pobożne tu vczynię wspomnienie; ku temu sámemu prowádząc / ábym z pobożnośći żywotá ku budownictwu tákiemu Boskiemu / godność ich vkazał.

I. Przykład J. Oświe. gdy X. I. M. Ostrogskiego, Kászte. Krák.

Możny on niegdy á Jáśnie Oświecony z imienia y rzeczy Xiążę Jánusz Ostrogski / Kásztellan Krákowski / mniemam / że z przykłádu swego / słuszny do rzeczy tu moiey początek.

Wiele dobrodźieystw Pan ten od Bogá swego powołány / lecz osobliwie zwyćiestwem / ktore spolnie z Rodzonym

swoim /

swoim / tegoż tytulu y krwie Jáśnie Oświeconym niegdy Xiążęciem Alexándrem Ostrogskim / potym Woiewodą Wolhyńskim / Bráćia rodzeni / iáko dwáy młodźi Orłowie / w oczách y przy boku buynego w sławie wysokiey Oycá swego / Jáśnie Oświeconego niegdy Bázylego Konstántego / Xiążęćiá Ostrogskiego / Woiewody Kiiowskiego / ná włásnych gruncięch swoich pod Piątką z woyská y Hetmána Zaporowskiego / przećiw dostoienstwu Naiáśnieyszego niegdy Krolá Jego Mośći ZYGMVNTA III. y wszytkiey Rzeczypospolitey wyuzdánego / z odwagą zdrowia / własną intraty ludźi swych potęgą / pámiętnym plácu támtego krwią nieprzyiaćielską oblániem / mężnie y sławnie odnieśli. Po oney wygráney Xiążętá zacni / máietnośći swoie Vkráinie przyległe / z okrućieństwá niezbożnych woysk oswobodźiwszy / lubo słusznie ćieszyc sie mogli / boleli iednák z przelania krwie Chrześćiáńskiey żáłosnego; á przeto ludźiom nieszczęsnie zginionym mogiły stráśne vsypáć dawszy / ná znák politowánia Dzwony przy nich / áby potomnosć

mnośc głos słyßąc / Bogu nędzne duße ich polecáłá / częścią áby kárnośc swey⸗woli / y występku przeciw Máiestatowi Krolewskiemu / y práwom Rzeczypospo⸗litey popełnionego / potomnych oczy / vßy / y sercá przenikáłá / záwieśić kazá⸗li / y czásy pewne do onego dzwonienia náznáczyli. Z żalem to wielkim (iáko mowię) onych pobożnych Pánow było / á tym więcey vważáiąc niezbożność woyská onego zbuntowánego / ktore zwierzgnąwßy z siebie powinne pod⸗dáństwo / nießczęsne ręce nie tylko ná Pány doczesne / ále ná Bogá sámego wśćiekłym iádem wyswororwáło : gdy po włośćiách ßerokich nie tylko lu⸗dziom / Miástom / wśiom / y Chuto⸗rom / ále y Kośćiołom / y Cerkwiom sweyże Religiey nie folguiąc / á mie⸗czem y ogniem z gruntu wßytko pusto⸗ßąc / znák przeklectwá swego w smu⸗tnych pożarách zostáwiło. A w tym Xiążęciu Jánußowi (o ktorym rzecz mam) nie w długim czásie po oney po⸗trzebie przynieśiono Obraz Przeczystey Mátki Bożey ze wnątrz ogniá y popio⸗łu Cerkwie w mieśćie Polonnym / od

tychże

tychże swawolnikow spaloney / bez ná=
ruszenia y skázy wszelkiey zupełnie wyie=
ty. Ktory on z oczywistych dowodow y
z spráwy ták cudowney / z pociechą ser=
deczną mile przyiąwszy / zá skarb nay=
większy ku szczęściu swemu náleziony
sobie poczytał / á wielce go vkochawszy/
w pilnym y iáko mogło być nayuczći=
wszym schowániu / z osobliwym vszano=
wániem y nabożeństwem codziennym
w domu v śiebie czás nie máły trzymał.
A gdy się ták z nim ćieszył / poznał tę
wolą Bogá y Mátki czystey iego/ że ono
obelżenie od Rusopohańcow pomieśio=
ne / y krzywdę we czći swey podiętą /
Mátká miłośierdzia / Xiążęcym sobie
pokłonem nágrodzić / y od niewdzię=
cznych mieszkánie swe do Kośćiołá S.
Rzymskiego przenieść chćiáłá. A prze=
to skłániáiąc się ku tákiemu nátchnie=
niu / wnet o przybytku czći iey godnym
przemyślawáć począł: Pálac iey w má=
iętnośći swoiey oyczystey/w Miásteczku
Miedzyrzeczu / tudźiesz pod Ostrogiem
blisko gniazdá przezacnego domu swe=
go záłożył / y tytułem Przenadostoy=
nieyszey Troyce świętey / ktorey tá Pán=
ná mieszká=

ná mieszkániem byłá / oznáczył; miáno-
wićie Kośćioł z Konwentem / y z zám-
knieniem dosyć ozdobnie / ná kształt
Greckich Cerkiewnych gmáchow (nie
bez osobliwey w tey mierze vwagi) mą-
dry y bogoboyny Xiążę kosztem wielkim
wymurowáć dał: Zakonniki Fránciszk-
ká ś. ktore pospolićie Fránćiszkanámi
zowiemy / z nabożeństwem vroczystym
wprowádził / dźieśiećinámi szczodrobli-
wymi z kilku Folwárkow swych Ostrog-
skich w czásy potomne nádał; ochędo-
stwy bogátymi ozdobę Kośćielną opá-
trzył / Kośćioł on y Konwent ze wszyt-
kim gotowy / ku chwale Bogá swego y
niepokaláney Mátki Chrystusowey / w
rece pomienionych Zakonnikow porzą-
dnie Pan porządny wystáwił / gdźie po-
tym on Obraz przenieśiony / y dotąd z
chwałą Bogá nászego trwáiąc / wszyt-
kim potrzebuiącym dowodnie pokázu-
ie / że sobie y mieysce / y Budowniczego
tákiego / y straż Zakonu tego Mátki
miłośierdźiá obráłá / á Bog zá przyczy-
ną iey / vtrapieniu ludzkiemu w proś-
bách wszelákich poćiech wiele vżyczáć
raczy. Tu stánąwszy / nie wspominam
inszych

inßych Kośćiołow / iáko Tarnowſkich / Opátowſkich / Dubińſkich / Konſtántynowſkich / y po inßych máietnośćiách iego choynośćią Páńſką opátrzonych. To tákiego ſobie Bog vpodobał / y ná Budownictwo ſwoie powołał: Przyſtępuię do drugiego.

Zdáło ſię dobroći Boſkiey / żeby nay drożße śćieżki prac ſwoich / z niewypowiedźiáną męką y boleśćią / w ßukániu zbáwienia ludzkiego podięte / y krwią ſwoią niewinną ſkropione / z Syryey / ábo z Hieruzalem przenioſł: á konterfet ich ná źiemi Krolestwá Polſkiego wyráźił / żeby Gorę Kálwaryą drugą / plác zwyćięſtwá Chryſtuſowego nád Tyránem piekielnym krwáwie otrzymánego / w gránicách Polſkich poſtáwił: álić zápalá ſerce bogoboynego Senatorá / Jáśnie Wielmożnego niegdy Jego M. P. MIKOLAIA ZEBRZYDOWKIEGO, Wojewody Krákowſkiego / ktory z powołánia Boſkiego / nowe Hieruzalem / miárę krokow / y tory nog Chryſtuſowych / one krwáwą Práſę w gronie ćiáłá ſwego ná vzdrowienie náße depcących / do máiętnośći ſwey Zebrzydowic

II. I. W. I. M. Páná Woiewodj Krákowſkiego Zebrzydowſkiego.

ſtárániem y kosztem wielkim przenioszszy / y znákomitą część gruntu dziedzicznego ſwego ná ten konterfet wydzieliwszy / znáczny kleynot z zbáwiennymi znákámi w dziedzictwie ſwym záwárł / á Miáſtu Stołecznemu Polſkiemu do wielu zwierzchnych y ziemnych ſkárbow ten nieoszácowány bliſkością mieyſcá przyłączył : tám przy tych miárách świętych / Kośćioł / Klasztor / y Káplic kilká murowáć począwszy / ſpoſob wszytkiego porządny podawszy / mieyſcá one święte Oycom Bernárdynom / Zakonowi temu / ktory y w Syryey przytomnym ieſt Gorze Kálwáryey / w ſtraż wieczną y záwiádowánie poruczył ; gdźie iákie Bog pożytki przy żywey nieográniczoney miłośći ſwey pobudkách w duszách ludzkich czyni / wymowić trudno. W niedokończemu tey chwálebney roboty ſkończył wiek ſwoy pomieniony zacny Senator / á zoſtáwił ſtáránie Synowi nie wyrodnemu / Wielmożnemu niegdy Jego M. Pánu IANOWI ZEBRZYDOWSKIEMV, Miecznikowi Koronnemu / ktory zamyſł Oycowſki wykonuiąc / á wiele do początkow ego przyczyniwszy /
vká-

vkázał też to potomstwu cnemu / że się w tey kosztowney pámięći kocháć / y odźiedźiczone znáki zbáwienia ludzkiego z podánia Przodkow swych odźierżawszy / tym więcey ich świátu z ozdobą wszeláką wywyższáć y vkázowáć máią. Aby ták y onych / y śiebie / y dáleką potomność w zasługách męki Syná Bożego vgruntowánych widząc po szcześliwośćiách doczesnych / nieográniczoney nagrody Krolestwá wiecznego pewni byli / á temu kleynotowi z domu swego w naydálsze czásy wychodźić nie dáli. Ten pożytek / kogo Bog ná Budownictwo swoie powołuie / y kogo z zasług tákowych sposobnym ku temu czyni. Jde iescze do trzećiego.

Jákiemiby ćię słowy przypomnieć Jáśnie Wielmożny IANIE ZAMOYSKI, Wielki niegdy Káncierzu y Hetmánie Koronny / ktorego nie tylko w godney pámięći / ále w słuszney chlubie ku ozdobie swey nászá Oyczyzná záwsze mieć muśi. Bo ieśli on Rzym stáry sczyćił się pobożnośćią Nummy / że pierwszy Bozkom / á ráczey piekielnikom Pogáńskim Kośćioły stáwić począł. Chlubił

III. I.W. niegdy I. M. P. Iana Zamoyskiego, W. Hetmáná y Káncierzá Koronnego.

ſie y męſtwem Márceluſá / że pierwſzy nátárczywego y ćiężkiego Włoſkiey ziemie nieprzyiaćielá Hánnibálá tył z przegráney y woyſká iego ſromotną vćieczkę widźiał: chełpił ſie tenże Rzym y z drugiego imieniem Scipioná Afrykáńſkiego / ktory tegoż nieprzyiaćielá z gruntu wykorzenił. Jáko nie ſłuſzniey Wielki Zamoyſki ſzczyćić ſie tobą przed świátem możemy/ ktory pobożnośćią y męſtwem dáleko tych obudwu przerownałeś: wyſokie cnoty twoie / Bogá y Oyczyzny prawdźiwa miłość / ſáme nam niebo łáſkáwe vczyniły / á błogoſłáwieńſtwo iego ku ziemi náſzey przykłoniły. Większe poſtáwiłeś niżli Nummá Kośćioły/ świádkiem tego wſzytká Koroná/ y Oyczyſte gniazdo twoie Zamośćie / gdźie Bogu Stworcy ſwemu wſpániáły y pozorny dawſzy wymurowáć Przybytek / kazałeś go w krąg oznáczyć zacnemi ſtárożytnośći domu twego kleynotámi / ábyś ſerce twoie/y twey potomnośći/ku mieyſcu chwały Bożey przypieczętował. Jákoż nie wyrodźił ſie był w tym Przezacny twoy Syn Jáś: Wielm. THOMASZ ZAMOYSKI, Káncler z Koron. nie dawno z
świátá

świátá z żalem Rzeczypospolitey do nieśmiertelnośći wźięty / wieku większego y lat poźnieyszych godny. Tegoż przykłádu / y w Synu iego á Wnuku twoim / twegoż imienia Wielmożnym IANIE ZAMOYSKIM, Stárośćie Káluskim / Oyczyzná z poćiechą swą wielką oczekiwa. Záłożyłeś támże w Zamośćiu Kośćioł y Klasztor Oycom Fránćiszkanom / z przystoynym opátrzeniem y sporządzeniem podány. A przy tych Bogá prawdziwego Kośćiołách / postáwiłeś Kośćioł PALADZIE y MINERWIE Chrześćiáńskiey / to iest / Akádemią z funduszu gruntownego y dostátecznego zacnie wszczepioną / ktora mądrośćią y szláchetnymi náukámi żyznie po te czásy kwitnąc / wielkich wszytkiey Rzeczypospolitey owocow dodáie. Kośćiołem MARSOWI y BELLONIE Polskiey sam práwie byłeś / á szkołę ćwiczenia Rycerskiego z Artykułámi rządu y kárnośći woyskowey pámiętną z przykłádu twego zostáwiłeś. Kośćiołem FORTVNY dobrey y domowego POKOIV sáme Oyczyznę vczyniłeś. Przezćię wywiedźiony Kośćioł LIBERCIE,

nie oney głupiey Pogáńſkiey / ále z ro⸗
zumem / prawámi / ſłuſznośćią y przy⸗
ſtoynośćią zgadzáiącey ſie ſzláchecki ey /
gdyś pokazał wiele drog y ſpoſobow w
rownych do záchowánia złotey wolno⸗
śći Ziemiáńſkiey. Stánął z inwencyey
twey Kośćioł y Funduſz SPRAWIE-
DLIWOŚĆI, á zátym y drugi świętey
ZGODY bráterſkiey/w záłożeniu świą⸗
tobliwych Sądow Trybunálſkich: zá
ktore/ y w ktorych nigdyć Oyczyzná wy⸗
dźiękowáć nie będźie mogłá; chwaląc
Bogá / że ták godnego Syná / godne
pámiątki świátu y wiekom otrzymáłá.
Co zás do porownánia w męſtwie z
Márcelluſem / lubo Scipionem Rzym⸗
ſkim / nie rownie zacny Hetmánie ieſteś
przednieyſzym; oni z Hánnibálá tylko
ze Włoch wypędzonego wygráną mie⸗
li / á potym dawáli ſámi tył zwyćię⸗
ſtwom rożnym: lecz ty ták wiele zwy⸗
ćięſtw / iáko wiele woien / czołem ſwym
miewałeś; ile bitew z nieprzyiaćiołmi
Koronnymi / tyle vćieczek nieprzyiaćiel⸗
ſkich ſam nigdy nie przełamiony widźia⸗
łeś/ á żadnemu z przegráney iákiey woy⸗
ſká ſwego tył z ſiebie z plácu ruſzonego

widźieć

widźieć nie dałeś. Nie mego to rzecz dowcipu godnie ćie wysławić / ktorego nie tylko w tey Rzeczypospolitey / ále w świećie cáłym słyną dźiełá; byſtrey w rozum y kráſomowney ſpuſzczam to ſzczepiu twego Akádemiey.

Godźi ſie tedy vważyć w tym wielkim wielkiego ZAMOYSKIEGO wizerunku / iákich Bog zwykł pociągáć ná ſwą Architekturę Fundatorow. Pomiiam wielu / bom ſie nie záwźiął ná to / wſzytkich przemowy krotkośćią wyliczyć / tylko ábym vkazał / że przy doſtátku doczeſnym / zá ſámą pobożnośćią ludźi zwykł Pan Bog ná táki vrząd powoływáć / á ktemu / że też ſáme mury / gmachy / śćiány / nádánia / vkázuią y vkázowáć będą tákowych ſwoich Authorow: iáko gdy poyźrzy kto ná Kośćioł / y Klaſztor Oycow Bernárdynow Sámborſkich / ony znáią ſie do oſádzce ſwego niegdy Jáśnie Wielmożnego IERZEGO MNISZKA, Woiewody Sendomirſkiego: Poyźrzy ná Záſłáwſkie w źiemi Wołhyńſkiey wſpániáłe / Fárny y Oycow Bernárdynow Kośćioły / ony Jáśnie Oświ: niegdy Xiążąt Ich M.

Rożnych Fundatorow krotka wzmianká.

Niektorych zmárłych.

Zasławskich z Synem Oycá/Woiewodow Kiiowſkieḡ y Wołhyńſkiego Fundatorow ſwych vkázuia. Przypátrzyć ſie kto zechce Kośćiołowi y Klaſztorowi Oycow Kármelitow Boſſych w Przemyślu / koſzty y ozdobe ich vważyć; pozna wyſóki vmyſł y pobożność Jáśnie Wielm: Marćina Krasickiego, niegdy Woiewody Podolſkiego / obaczy Kośćioł w Klewániu ná Wołhyniu / wyrozumie w nim chćiwość ku chwale Bożey Jáśnie Ośw: Xiążećiá J. M. Czartoryiskiego, Káſztellaná teráznieyſzeḡ Wołhyńſkiego. Zyczy kto ſobie widźieć Kośćioł w Vchániách / ogląda w nim dowod pobożnośći wielkiey Jáśnie Wielmoż. z Synem Oycá / iednychże cnot / dygnitarſtw / imion / y bogoboyności niegdy Mikolaia, y w ninieyſzym czáśie zá łáſką Bożą żyiącego J. M. Páná Iana Mikolaia z Zurowá Dániłowiczow Podſkárbich Koronnych. Vyźrzy w Kośćiele y Kollegium Oycow Jezuitow Lubelſkich / zacną pámiątkę y dobroczynność onych Wielmożney pámięći Tęczynskich y Xiążąt Słuckich. Nuż poda ſie komu oglądáć

Niektorych żyiących.

glądáć ná Bielánách / lubo ná piasku Lezáyskim wyśmienite Kościoły / záraz vzna / iáko świecą świątobliwością Jáśnie Wielmożnych / pierwszy niegdy Mikołáiá z Podháiec Wolskiego / á drugi J. M. Páná Lukaszá ze Bniná Opalinskiego / szcześliwie długi wiek do tąd żyiącego / obudwu wielkich Koronnych Márszałkow / o ktorych iáko y o inszych krotce námienionych / do godney wystáwy siłáby pisáć trzebá nád zamysł przemowy tey moiey. Lecz sáme sławią ich te dzielá / y dáią pobożności wielkiey świádectwá: á ták o wszytkich wszędzie. Zgołá iáko wiele w tey Koronie Kościołow y Fundácyey / ták wiele żywych głosow / ktore świątobliwość swych osadzcow obwołuią / y o Boskim w nich vpodobániu znáć dáią.

Poseł to iest vmyślnego przyszcia Chrystusowego w domy tákie / gdy z wysokich præeminenciy / iáko z drzewá Zácheuszá / ku tákiey ochocie przyięcia swego Bog ludzi zwabia / y potrzebe im swoie mieszkánia w ich budynkách oznáymuie. Ku ktorey ochocie / nie tylko płeć męską / ále y Białegłowy má-

Przykłády Białych-głow Pań zacnych dwu zmárłych Mátki y Corki.

trony zacne w tey Koronie ſobie powoływał / y ná vrząd przygotowánia domow świętych náznáczał / y teraz náznáczáć nie vſtáie. Minę wiele przykłádow / dwá tylko świeżey pámięći Pań świątobliwych Mátki y Corki krotce námienię.

IV. Przykład I. W.I.M. Pániey Kostkowey, Woiewodziney Sendomir. Mátki.

Komuby táyne było dźiełó ták známienite / Fundácyey Kośćiołá y Kollegium Oycow Jezuitow w Jároſłáwiu / ktore oná pobożna / á dálekich wiekow pámięći godna / Jáśnie Wielmożna ZOFIA z Sprowy KOSTKOWA, niegdy Woiewodźina Sendomirſka / z gruntu záłożywſzy / y doſtátecznie opátrzywſzy / przyiemną Ofiáre Bogu / y Rzeczypoſpolitey / z ćwiczenia młodźi Polſkiey w boiáźni Bożey / y w náukách wyzwolonych / przez ręce Zakonu świątobliwego poświęćiłá. Jeſt nas wiele / było / y będźie / ktorzy z mieyſcá támtego oświecenie rozumow dźiecinnych wźiąwſzy / Bogu / y Zakonowi temu / náuczyćielom náſzym / lecz nie mniey Przezacney tey Fundatorce / czynienie dźiękow / y wſzeláką wdźięczność winni być muśimy.

To

To Kollegium / zá śmierćią wzwyż miánowáney z Bogiem iuż żyiącey Pániey nie dokończone kończy nie odrodna Corká / iáko látorośl przywodząc ku doyżrzáłośći owoc drzewá swego. Jáśnie Oświ: niegdy Anná z Sztemberku Xiężná Ostrogska/Woiewodzina Wołhyńska / ktorey wspániáłe cnoty / mądrość / nábożeństwo / státeczność zá przykład ieden nie tylko płći białychgłow / ále y męskiey słusznie káżdy poczytáćby mogł. Wykonywa vmysł (iákom rzekł) świątobliwey Mátki swoiey/ w dostátecznym Kośćiołá y Kollegium pomienionego / y szkoł záwárćiu / y do funduszu wiecey przydáie; á mátką y náuczyćielow y vczniow zostáiąc / w dobroczynnośćiách żadney rzeczy / ktoraby kolwiek ku zbudowániu y pomnażániu chwały Bożey należáłá / czynić nie opuszcza. Zákłáda potym támże w Járosłáwiu zá miástem Kośćioł y Klasztor / wielką ozdobą y kosztem / do ktorego Pánny Zakonne z Chełmińskiego Klasztoru vproszone wprowadza / y fundusz máietnośćią z własnego swego stárania kupną onym z prowizyą wieczną do rąk

V. Przykład Iá. Oś. Xiężny Iey Mći Woiewod. Wołynskiey.

Corki.

do rąk

do tak oddáie. Wielebym o świąt... bliwośći żyćia / y wſpániáłych przymi... tách Pániey tey á Dobrodźieyki nieg... moiey piſáć mogł / ále przymowki wch... dźe: nie zániecha tego pośledniey... wiek/y ták wiele rozumow/ dobrodźiey... ſtwy tego zacnego domu záoſtrzonych... Ja te kilká przykłádow iáko mogłem n... krocey / z bliſkiey pámięći oſob známie... nitych niektorych zeſzłych / á drugich z... łáſką Bożą w żywym wizerunku zoſtá... iących námieniłem tu / chcąc przedśię... wźięćiu dosyć vczynić: iż ſię w ſercách... z pobożnośći ſpoſobnych wprzod ſtwor... cá náſz oſádza / á potym przez nie Przy... bytki ſwe máteryálne (ktore Kośćiołá... mi zowiemy) buduie.

Przyſtęp do Przykłá dow żyiących.

Zyie zá łáſką Bożą w Oyczyźnie ná... ſzey wiele tym podobnych przykłádow... ták z Duchownego iáko y świeckieg... ſtanu pełno mamy ozdoby. Nie wſpo... minam oſob Duchownych / ábym ſię ni... zdał przed mędrſzymi wyieżdżáć / ponie... waż z ich zwierzchnośći polerowne ná... świát wychodząc dowćipy / te pieczą... godnym wyſtáwieniu pámięći tych má... ią / y ſpoſobnieyſzym to piorem ludzkie...

mu

mu vpodobániu wypráwić mogą. Do-
ſyć mnie będźie ku zácżętey rzeczy moiey
przednich świeckich kilká oſob/ ná ktore
dotąd zá łáſką Bożą w docżeſności ná-
ſzey z wielką pociechą Rzeczypoſp. pá-
trzymy/ á żywy w nich przykład do ná-
śládowánia potomności krwi doſtoy-
ney narodu Polſkiego/ vkázáć możemy.

Chowa nam ieſzcze Pan Bog/ á niech
w dálekie látá dobrym zdrowiem pośi-
łá Jáśnie Wielmożnego J. M. Páná
STANISLAWA z Lubomirzá LVBO-
MIRSKIEGO, Hrábiego ná Wiśni-
czu/ Woiewodę Krákowſkiego/ ktory (iá-
ko to wſzytkim iáwno) po wſzytek ſwoy
wiek / do ſzcżęśliwey teráźnieyſzey ſe-
dźiwośći / o żadną rzecz więcey nie vśi-
łuie / tylko áby wprzod Bogu / ſtrzegąc
przykazánia / y rozſzerzáiąc chwałę iego/
potym Oyczyźnie / ſtrzegąc Praw y cá-
łośći Koronney / w káżdym czáśie áf-
fekt ſwoy ſerdeczny oświádczáć mogł.
A przeto ochotę tákową / y śiebie ſáme-
go w rzeczy ſámey / przy káżdych záwſze
okázyách/ Bogu/ Krolom Pánom ſwo-
im y Rzeczypoſpolitey ofiáruiąc / wſzę-
dźie oczywiście y ſławnie : wſzákże w
Chocim-

VI. Przykład Iá. Wielm. I. M. P. Woiewody Krák. LVBOMIRSKIEGO.

Chocimſkiey woynie nayſkuteczniey zá-
wárł to z wielkim dokumentem. Gdzie
przy boku Naiáśnieyſzego Włady-
sława IV. teraz nam ſzcześliwie pá-
nuiącego / (á ná on czás Krolewicá
Polſkiego) ſpolnie z Jáśnie Wielmo-
żnym niegdy Janem Károlem Chodkie-
wiczem / Woiewodą Wileńſkim / á He-
tmánem Wielkim W. X. Lit. Regi-
ment woyſk Koronnych wziąwſzy / w
ſtráſznym Oyczyzny rázie ſtánął Naro-
dowi ſwemu zá onego Rzymſkiego Fá-
biuſzá. Obádwá ći Przezacni z powi-
nowáceniem ſobie Szwágrowie / á woyſk
oyczyſtych Hetmáni / oſtátni práwie
Kroleſtwá tego los podnieśli / gdy z
niezliczonych woyſk Oſmáná Ceſárzá
Tureckiego / głową ſwą támże pod Cho-
ćimem obecznie będącego / á chlubą y
nádzieią pewney wygráney dáremnie
napoionego / zwyćięſtwo y tryumph
Chrześciáńſtwu nieſpodziány / á miłey
Oyczyźnie pożądány / w máłośći woy-
ſká ſwego ſpráwili. Prędko po oney
przyſłudze / nie ták láty / ktorych Bog
day był więkſzych doczekał / iáko prácą
niewczáſem woiennym ſtrudzony ś. pa-
mię-

mieći J. M. Pan Woiewodá Wileń-
ski / do tryumfu niebieskiego pospieszył/
á práwie z plácu sámego krwáwego cá-
ła oddał niebu bez krwie duszę swoię /
dziękuiąc Bogu przykłádem onego stár-
cá Symeoná / gdy obaczył wybáwienie
narodu swego. Po oney żáłosney śmier-
ći Hetmáná Wielkiego / sam J. M. P.
Woiewodá Krákowski kończył zwyćię-
stwo / á woysko w iednym wodzu ośie-
rocone / zá spráwą dobroći Boskiey / Oy-
czyźnie troskliwey z niewielką krwi od
mieczá Pogáńskiego szkodą rádośnie
przywroćił. Siłáby o tey łáskáwośći
Bogá nászego w Choćimskim zwyćię-
stwie Koronie nászey przychylnego pi-
sáć było / śiłá opátrznośći iego przy-
znáć: czegosmy tám obecznie będący/
boiem przez Niedźiel sześć / práwie co-
dziennie vstáwicznym / doznawáli. Wi-
dźiał y przyimował Stworcá nász Nay-
wyższy ochotną ofiárę zdrowia nászego /
przy czći y chwale swoiey / á cáłośći Oy-
czyzny vtrapioney nászey / ktorey y nam
w nayglownieyszych rázách miłośierne
wyroki swe / y rátunek z niebá posyłáć
raczył. Kroniki wezmą ten obraz do-
brodziey-

brodźieystwá Boſkiego nád námi / ktoremu ſie do tąd y ſámi wydźiwić nie możem / á day Boże / áby go ſkutecznie y rzetelnie ku wzbudzeniu wdźięczności potomney wyſtáwili.

Wdźięczen tedy będąc J. M. Pan Woiewodá (o ktorym mam rzecz) tákich pomocy Naywyżßego / iáko ſkoro po ſrogiey oney burzy / do miłego wßytkiey Rzeczypoſpolitey przynieśionego / ßcześliwie zśiadł z koniá / pokoiu / to naypierwße zácżał ſtáránie / áby ſpráwcy zwyćięſtwá / Przybytek w oyczyſtey ośiádłośći ſwoiey poſtáwił: co prędkośćią wielką do ſkutku przywodząc / Kośćioł y Klaßtor Oycom Kármelitom Boſſym ná Wiśniczu / wielkimi nákłádámi / y dźiwnie przyiemnym kßtałtem zácżyna y dokonywa / potym ſkończony choynie nádawa y vbogaca. Znáć że tego po nim Bog potrzebował / gdy go chćiał mieć Budowcą ßcześćia y pokoiu poſpolitego / áby w oſwobodzoney Koronie / z nim y zacnym domem iego / w obfitośćiách pociech mießkał długo potomnie. Tę wdźięczność zá zwyćięſtwo przeſławne oddał Bogu ſwemu

Pan

Pan bogoboyny/ á Stolicá Apostolska Rzymska mátká nászá/ze wszytkim świátem Chrześcijáńskim/ winszuiąc dobrodzieystwá tego Boskiego Oyczyźnie nászey dánego. Dzień pámiątki tákiey dla dziek czynienia Bogu/ co rok w Páździerniku dziesiąty/ w czásy wieczne vczciłá y poświeciłá/ y Hymnámi ábo pieśniámi nabożnymi (ktore tu przy inszych w teyże kśiążeczce przełożyłem) chwálebnie vraczyłá.

Szczęśliwyś zacny Senatorze/ y powtore szczęśliwy/ nie tylko z tąd/ że cie Bog wszelákim szczęściem doczesnym/ y z vrodzenia/ y z Dygnitarstw/ y z intrat/ y z potomności sobie podobnych Synow/ pocieszných Wnukow/ á iuż blisko oczekánych Práwnukow/ w pełności pożądánych lat vbłogosłáwił. Lecz z tąd wiecey/ że poki dziekowánie Bogu Koroná Polska/ á z nią wszytek świát Chrześcijáński/ zá dobrodzieystwo zwycięstwá Chocimskiego odnawiáć bedzie/ poty pámiątká was dwu Hetmánow/ y dziekowánie Bogu zá was/ odmładzáć sie musi. Szczęśliwi Wo-

dzowie / lecz y ßcześliwe Siostry / z Domu Xiażąt Jch M. Ostrogskich rodzone / Wodzow ták Wielkich Małżonki / przez ktorych z tákowego spowinowácenia / zá sprzężeniem ßczerey y iednostáyney przyiáźni / w zamysłách y rádách dusności / w potędze y dźiełách życzliwey wzáiemności / wielką korzyść y poćiechę Oyczyzná odniosłá. Kwoli krotkośći nie wyliczam tu inßych rożnym Kośćiołom od Jeg M. Páná Woiewody Páńską ręką płynących dobroczynności; nie trudno sie tego dopytáć / w Krákowie / w Sendomierzu / Láńcućie / Przeworsku / w obudwu Sączách / á zgołá po wßytkim Podgorzu / y indźiey w mieyscách odległeyßych. A z tąd obfite błogosłáwieństwo Boże wniozßy się w dom Páná tego / wßytkiey zawiśći ludzkiey wrotá zámknęło. Niechże y to zámknieniem będźie nie vmieiętnego powinßowánia mego / ktore z wielkim y świętym Krolem mowiąc / słußnie vpodobánia Boskiego w tobie wizerunk vkázáć mogę. Błogosławionyś boiąc sie záwße Bogá / przeto ćię Bog wynośi / y

śi / y chce ábyć było dobrze / gdy widźiß ſyny ſynow twoich / widźiß pokoy / ná ktory prácowałeś / y prácowáć nie vſtáieß w tey Oyczyźnie / á po długich ießcze látách / w nagrodę pobożnośći y prac tákowych / day ábyś widźiał wieczny w kroleſtwie nieſkończonym / Am.

Poſtępowánie do dálßych dowodow powołánia Boſkie° ná Fundácye.

Od tákiego przykłádu poſtępuiąc dáley / nie godźi mi śię pominąć ku rzeczy moiey drugich Ich Mośćiow wieku tego / czći y chwały Boſkiey źárliwych oſádzcow / á że wßytkich wyliczyć trudno / iednego ábo dwu pokazawßy / podam drogę tym ktorzyby tego doſtátecżniey potrzebowáli / do co dźiennych niemał przykłádow: to iednák naybárźiey vpátruiąc / że Bog ſpráwiedliwych / dobrych / y rozſądnych poſpolićie ná ten vrząd Fundatorſki obieráć y ſpoſobić raczy.

VII. Przykład Iá. Wielm. I. M. P. Woiewody Kiiow. Tjſzkiewicá.

Zá ſłußny tedy dźiełu ták świętego będźie mi dowod y wizerunk Iáśnie Wielmożny I. M. Pan IANVSZ Łohoyſká TYSZKIEWIC, Woiewodá Kiiowſki / ktorego / kto żyćia ápparencyą / ánimußu wſpániáłość / męſtwá

czerstwość / woienną odwagę / ludzkości vmieietność / á dzielne iey przymioty vpátrowáć powierzchownie zechce / rozumiałby / że nád Polityke / myśli Rycerskie / y tráktáment Publiki / nie da żadney rzeczy v śiebie przodkowáć. Pátrzćieß iáko przed tym wßytkim przodkuie nie zmyślona w tym Pánu pobożność / ktorą Bog w sercu y spráwách iego prawdźiwą widząc / obrał go ták wielu Kośćiołow y Klaßtorow Fundatorem: chćiał po nim / áby w dźiedźictwie swym własnym czynił mu Przybytki / y zástáłá posłußne serce wola niebieska / że bez zwłoki zákłáda Kośćioł z Konwentem w máietnośći swey / Máchnowce Vkráinie przyległey / dáiąc wzor y przykłádność grubemu w támtych kráiách Narodowi Ruskiemu do pobożnośći y ziednoczenia z Kośćiołem Rzymskim / przez náukę y świątobliwość Zakonu Oycow Bernárdynow támże wprowádzonych. Wystáwił Kośćioł y Konwent w drugiey máietnośći swoiey Berdyczowie Oycom Kármelitom Bosśym / dosyć ozdobny / y dostá-

tnim Funduszem opátrzony. Vgruntował Kościoł y Konwent Oycow Bernárdynow w Kijowie / sumptámi włásnymi czyniąc o nich stáránie/ y co dzień nie práwie oycowską dobroczynnością támże ku chwale Bożey posiłáiąc ie. Przybrał teraz świeżo Kijow nową Fundácyą / y szkołámi Oycow Iezuitow / ktorych (iáko gorący Prześládowcá Nieprzyiaciel wszytkich Kościołá świętego Kátholickiego) ná sprzećiwienie krnąbrności Odszczepieńskiey Ruskiey / y ná wstręt mniemáney támtey Akádemiey / z dawná do Kijowá wzywánych przywiodł ku szczęśliwemu zámysłowi swemu. Nie wspominam Kościołá y Konwentu Oycow Bernárdynow Sokálskiego / ktory z sámego pozoru Herbámi y dobroczynnościámi Senatorá tego zacnego świeći y szczyći śię. Mijam insze dobrodźieystwá / ták wielom Kościołom / Klasztorom / Szpitalom / z ręki pobożney y stáránia iego przychodzące / ktorych większy y dostátecznieyszy Reiestr sam w niebie (da Pan Bog) oglądá: to tylko rzekę / że

mi się nie dostáło nigdy słyszeć / áby po⸗trzebuiący kto / zwłaszczá Duchowny y Zakonnik / miał kiedy od tego Páná w prośbie swoiey wyniść zásmucony. A w tym mądrość y pobożność osobliwa / że wszytkich Duchownych / iákiegokol⸗wiek Zakonu / iednákim sercem / poszá⸗nowániem y ochotą / iáko iednego Pá⸗ná niebieskiego sługi / Winnice Chry⸗stusowey robotniki / ná kształt gospoda⸗rzá onego (o ktorym Syn Boży mowi) y poránnych y wieczornych bez bráku zwykł przyimowáć. Tubym ná tym przestał / lecz wielka y podziwienia go⸗dna rzecz zámilczeć mi nie da świętey Páná tego przewagi.

Kto obaczyć nie może / niech vszy pu⸗ści / iáką szczodrobliwością y dostát⸗kiem Instrument zbáwienia ludzkiego / Miecz Chrystusow, ktorym práwy Da⸗wid / Syn Boży / vciął Goliatowi pie⸗kielnemu głowę / to iest / KRZYŻ nie⸗oszácowány w Kościele Oycow Domi⸗nikanow Lubelskich w cząstce nie má⸗ley będący / Kleynot niebieski / szczyrą złotą pochwą (iáką świát może dáć na⸗

kószto⸗

kosztownieysza máterya) obiera: kazawszy nie w subtelnośći / ále w wadze co naywiekszey / Rzemieślnikowi przydáwáć dowćipu / práwie iákoby wszytkiego świátá złoto (by można) Bogoboyny Pan / chćiał w to łoże / drogą Chrystusową Krwią skropione / wykowáć; pámietny w nim ku mece Odkupićielá swego áffekt wiekom przyszłym zostáwić. A zniewala sobie Broń te/ktora ná ostátnim sądźie onym strászna świátu widźiána bedźie / żeby ią nie we krwi / áni w srogośći / ále w złoćie przybráną ku vbłagániu swemu iáko naślicznieу oglądáć mogł.

Nie mnie należy ták wiele o tym pisáć / kto zechce wiecey wiedźieć / doydźie tey od wielu Duchownych y świetckich osob z dobrodźieystw iego szczyczących sie wiádomośći / ktorych rożni Zakonnicy / lecz osobliwie Bernárdyni (Oycem go swoim zowiąc) wysławić sie nie mogą.

A że Syn Boży dał probe poznánia ludzkiego z owocow czynienia / látwie z tąd poznáć możemy / ktorych y przy

iákich przymiotách / chce Bog mieć ná ziemi Przybytkow dla chwały swoiey Budowniczych.

VIII. Przykład iá. Oś. X. I. M. Ieremiá Wiśniowieckiego Woiewody Rusk.

Obaczmy ieszcze ten wizerunk w drugich Ich Mościách szczęśliwie żyiących. A nie w dáleką chodząc / lubo z młodości lat záczęty / lecz naystárszemu wiekowi godny przykład w Jáś: Oświ: Xiążeciu Jego M. IEREMIV MICHALE KORYBVĆIE WIŚNIOWIECKIM, Woiewodźie Ruskim widźieć się dáie. Ktory iedno co skończywszy lat dźiecinnych náukámi y zwiedzeniem kráiow obcych ćwiczenie / zá naypierwszy fundáment / bać się Bogá / chwałę iego świętą pomnáżáć / á potym Oyczyźnie miłey / przykłádem onych Przodkow swych / czynić przysługę w życiu y sercu swym záłożył. Przeto zádney przez te wszytkie czásy / gdźiekolwiek tego mieysce było / y potrzebá iáka Rzeczypospolitey mieć chćiáłá / okázyey nie obmieszkuiąc / wszędźie ochotnie / mężnie / odważnie / przy czći Bogá swego / á cáłośći Oyczyzny stawáiąc / iáko vmysłowi wspániáłemu y wokácyey stanu swego

swego zacnego dosyć czyni / y sam Nie-
przyiaciel przyznáć mu to muśi. Po-
czątek tedy Przezacnych dziełow swoich
od Bogá záſadzáiąc / dowod tego w ſá-
mey rzeczy pokázuie / gdy w máietnośći
swoiey dziedziczney / Kośćioł y Kon-
went Oycom Bernárdynom / zá Dnie-
prem w Lubniách ſzcześliwie y prędko
zákłáda. Ktory pozornie y wſpaniąle
wybudowawſzy / á iáko świátło dzikim
onym y grubym kráiom (ná on czás
Kozackim Potáynikom) ná obiáśnienie
ich wyſtáwiwſzy / nie tylko zámknieniem
świete budynki / ále y żyćia wygodámi
tákimi / że ſię oſob ſto Zakonnych obeyść
może / przyſtoynie y doſtátecznie opá-
trzył. Dálá tá Fundácya święta oká-
zyą ku wielkiemu Kośćiołá świetego
powſzechnego y Rzeczypoſpolitey po-
żytkowi / gdy dálá do Meczeńſkich Ko-
ron ták wielom Bernárdynom w rychle
przez okrućieńſtwo Kozakow Zaporo-
wſkich (przećiw doſtoieńſtwu Królá
Jego M. y Rzeczypoſpolitey zbunto-
wánych / y woyną záiątrzonych) tyráń-
ſkie zámordowánym támże przyczynę:

ktorey krwie / á wprzod Sákrámentu swego Naświet: obelgi Bog wetuiąc / wyrok ná nieszczesne głowy máło co wiernego odszczepienstwá onego / mieczem woysk Polskich nátychmiast surowie wykonáć raczył. Dáłá okázyą do wykorzenienia morderzcow onych: spráwiłá / że świátło wiáry prawdziwey / z posłuszenstwem zwierzchności Stolice ś. Apostol: Rzymskiey świecić tym więcey tám poczęło. Dáłá okázyą do przywrocenia poddáństwá Pánom swoim: pokazáłá przeważną w zdrowiu y substáncyey ná plácu támtym o krzywdę Bożą / dla dobrá pospolitego / przysługę Xiążęciá Jego Mości. Przywiodłá bez pochyby tá Fundácya zemstę skuteczną Bożą ná bystre ony Rebellizánty / że kárk buntow / ták wiele rázy / y od ták wiele czásow ludu niezbożnego / przeciw Bogu sámemu / tudzież przeciwko máiestatowi Krolow Pánow swoich y Rzeczypospolitey powstáiący / ostátnie z pobłogosłáwieniem woysku Polskiemu / á wykorzenieniem tey swywoli / iest przełomiony. Godną y to rzecz przypomnie /

pomnie / że nie tylko w początkách o-
nych/ Xiążęcego (gdy go z opieki Stry-
iewskiey odebrał) gospodárstwá swego /
kwitnełá z młodośćią w sercu Páńskim
chęć ku sposobieniu Budynkow ná cześć
ná chwałę Bożą. Lecz z láty więcey
postępuiąc / gdy się błogosłáwionym
Małżeństwem z Jáśnie Ośw: Xiężną Y sá-
Jey Mośćią Gryzelidą z Zamośćia/ mey Já.
Corką Kánclerzá/á Wnuką tákże Kán- Oś. X. I.
clerzá y Wielkiego onego Hetmáná Mći P.
Koronnego Prześwietney pámięći Já- Woie-
śnie Wielmożnych Jch MM. Pánow wodzi-
ZAMOYSKICH, przymiotow świato- ney Ru
bliwych Przyiaćielem ztowárzyszył / skiey.
spolną te Osoby zacne w Małżeństwie
miedzy sie wźięli pobożność: á iáko we
wszytkich spráwách wzorem iednym
świątobliwego y iednomyślnego Mał-
żeństwá wielom ludźi zostáią: ták y
pracą w zasługách Boskich podźieliwszy
sie / pokázuią to / że w przystudze y bło-
gosłáwieństwie Bożym / mieć sobie ży-
czą wzáiemne vczestnictwo. Dwá oraz
Kośćioły w máietnośćiách dźiedźi-
cznych / ieden w Wiśniowcu / á drugi
w Bia-

w Białym Kámieniu / nie oddźielnym kosztem y stárániem ksztáłtownie y bogáćie murámi wywodzą: w ktorych nie zádługoż da Pan Bog widźieć będźie / iáko to Oświecone á wielce zgodliwe Małżeństwo / w ochoćie y gospodárstwie swym Xiążęcym chce mieć nie tylko gośćiá wdźięcznego / ále y domowniká wiecznego Stworce wszech rzeczy Bogá. Łátwie tedy poznáć możemy / iákim to ludźiom Bog Budownictwo swoie polecą.

Vyźrzemy to iesscze w iednym Przezacnym á práwie podźiwienia godnym przykłádźie / ktorym śię tákże nászá Korona przed wszytkim świátem z Fundatorow pobożnośći ku ozdobie Kośćiołowi świętemu w Krolestwie Polskim od Bogá vpodobáney popisáć może: Miánowićie Jásnie Ośw: Xiążęćiá Jego Mośći OLBRACHTA ná Ołyce RADZIWIŁA, Wielkiego X. Litew. Kánclerzá. Pełno tey niewątpliwie wszędźie v nas w Polszcze wiádomośći / iáka Fundácya Kośćiołá y Akádemiey / łáską y szczodrobliwośćią Xiążęćiá Jego Mośći /

IX. Przykład Iá. Oś. X. I. Mośći Rádziwiłá, Káncle-rzá W. X. Lit.

go Mośći / w máietnośći dziedziczney Mieśćie Ołyce ná Wołhyniu stánęłá / iáko wdźięcznie y kosztownie wystáwiony ten tám Kośćioł / iákim porządkiem y dostátkiem Kápłanow ná cáły niemal Thum opátrzony / co zá skárby y dostátki tego Kośćiołá / wszytko to opisáć nie do przemowy ále do wielkiey Xięgi rzeczby sie zánośić muśiáłá. Krotce zámknę / nápełniłá go ręká Xiążęca prowizyámi / kleynotámi / w naczyniách y Apparatách kosztownych dostátkámi w prędkim czáśie / ták / iż z nayprzednieyszymi y naybogátszymi Kośćiołámi w Koronie (ná ktore od wielu lat szczodrobliwość ludzka pámiątki swe skłádáłá) policzony być może. Wszytkie práwie zamysły Przezacnego tego y świątobliwego Páná / przy wielkich y poważnych spráwách publicznych / ktore iáko czuły / mądry / á Oyczyznę miłuiący Senator / wrodzoną swą pobożnośćią y kándorem / w niwczym nie pozostáiąc wokácyey swey / wszędy y záwsze czyni / ná to sie wprzod obracáią / żeby chwałę Bogá swego / y ozdobę domu iego / w porze

porze co naylepszey widział/ á w tey ámbicyey świetey niechcąc być niodkogo vpośledzony / żeby wielu przykłádem swym ku Boskiey miłośći pobudzał. Bogday nászá Oyczyzná tákich obfićie miewálá Senatorow / ktorzyby cześć Bogá swego zárliwie / dobro pospolite szczyrze / cáłość Rzeczypospolitey mądrze / dobrym wszytkim pomagáiąc / á nikomu nie szkodząc / kierowáli. Czego w tym Przezacnym Xiążećiu iásne y co dźienne dowody czásow nászych mamy.

Przy teyże Fundácyey Olyckiego Kośćiołá naydźiemy rzecz / ledwie kiedy przykład máiącą / záłożenie intraty znáczney ku wyposázeniu co rok kilkunastu Pánienek vbogich / gdźie nedzni Rodzicy/ iáko po sukcessyą własną/ z miłośći Bogá / przez rece Fundácyey tákiey spływáiącą / z corkámi swemi / y powrewni z pokrewnymi idą : á śierotki iáko do oyczystego przytulenia gárnąc sie / wyposázenia z miłośierney skárbnice po złotych kilku set (według stanu ktorego, z rádośćią y vwielbieniem Bo-

gá swe-

gá ſwego odnoſzą: Kśiąg (iákom námienił) trzebáby ná to / nie tych kilku liter / lecz też nie trudno Przezacney (ktora tu wſpominam) będzie o to Fundácyey / gdyż támże poler wyſokiey mądrości / y náuk wymownych Miſtrzynią ſpłodźiłá Akádemią / że táki / w godnym dobrodźieyſtw wyliczeniu / y pámiętnym odwdźięczeniu pożytek z niey odnieśie / ktory niech trwa ná ziemi długo / a w niebie wiecznie / Amen.

Maſz ſię czym ſzczyćić cna Korono / żeć Bog tákowe owoce z poyśrzodku ćiebie dáie / nie tylko iuż násládowcow oney pobożności krolow obcych / (gdźie wprzod znáiomość iego Boſka z wiárą prawdźiwą przyſzłá) ále przykład y obcym: ſzukáćby w tákiey liczbie y żárliwośći czći Bożey Budowników w Páńſtwie ktorym / iáko ćię Bog w Synách twoich ku chwale ſwey vbłogoſłáwił. Wielki Káthálog Fundatorow tákowych (á day Boże / áby ſię go kto cále wypiſáć podiął) y dawnieyſzych y teráźnieyſzych wiekow / záwieraſz w ſobie cna Korono. Ja ſam / ktorych wiem / z żą-

lem

lem mieiátim dla krotkośći pomináć tu muszę / ktorych wiádomośći nie mam / ieszcze więcey zostáwuię; á ktorych námieniłem / wiele im z prostoty moiey zostáie / ile ich godność y dźiełá tákowe wspomnieniem odnośićby miáły.

Tegoż przykłády Mátron zacnych ieszcze zá łáską Bożą żyiących.

A nie tylko z męskiey płći wiek nász wielu vkázáć może tey pobożnośći osob / ále y z Mátron y Pań wielce wźiętych. Miáłá tá kwitnąca Koroná Polska záwsze / y teraz ma godne świątobliwego wspomnienia Białegłowy / ták Krolewskiego / Páńskiego / Xiążęcego / y Ziemiáńskiego stanu Mátrony: ktore Gospodyniámi y vczćićielkámi / ná przykład onych dwu Sióstr świętych Chrystusowi Pánu swemu zostáiąc / ochotne mieszkánie Boskiey iego łáskáwośći / ták w sercách / iáko y w powierzchownych Budynkách / swymi kosztámi y stárániem postáwionych / nabożnie czyniły / y czásow nászych czynić nie vstáią.

Mamy zá łáską Bożą w oczách nászych wizerunk tego żywy y známienity / ktory miedzy przednieyszymi / dawnych y terá-

y teráźnieyszych wiekow / pobożności tákiey dowodámi słusznie policzyć mo⸗żemy: miánowićie Jáśnie Wielmożną Xiężnę Jey Mość ANNĘ ná Ostrogu CHODKIEWICZOWA, Woiewodźi⸗ną Wileńską / onego Wielkiego w Xię⸗stwie Litew. á wielkiey woyny Chocim⸗skiey Hetmáná pozostáłą Małżonkę. Wybornegoby tu pismá trzebá / y vmie⸗iętności do konterfektu zacney tey oso⸗by / ktoreby iey mądrość / świątobli⸗wość / wspániáłość / státeczność / y wiel⸗kie insze cnoty / vdátnie y godnie świá⸗tu okázáć mogły. Już to słynie dále⸗ko / á niewiem gdźieby y w kráiách cu⸗dzych wiádomośćią nie záchodziło / iá⸗ką dał Bog Zakonnikom Zebránia Páná Iezusowego (ktore my pospolićie Iezui⸗támi zowiemy) w Polszcze Fundatorkę. Záczym choćby wszyscy zámilczeli / dá sam Zakon pomieniony / iáko w dowćipy bogáty / odwdźięczenia dobrodźieystw / godną sławy iey / y powinną przed Bo⸗giem y przed ludźmi w potomne czásy nagrodę. Ja tylko tą kilką słow ná do⸗wod rzeczy námienioney obraz stáwie /

X. Przykład Iá. Wielm. I. M. P. Woiewodziney Wileńskiey.

D dáiąc

dáiąc okázyą / ktoby sobie życzył dáleko więcey widzieć z żywey osoby ; ktorey po⸗minąwszy ták wiele świątobliwych przy⸗miotow / to co do szczodrobliwośći dla Bogá y Kośćiołow iego należy / krotce ták wypisuię : Iż szczodrobliwey ręki Przezacney tey Pániey / wiele Kośćio⸗łow / Zakonow y Klasztorow / tákże y Szpitalow záwsze doznawa ; iednák o⸗sobliwie Zakon Oycow Iezuitow / iáko⸗by wrodzonym z Báby y Mátki áffek⸗tem / dobrodzieystwy iey nie tylko ná⸗pełniony / ále práwie vpieszczony : y nie⸗wiem / áby świát terážnieyszy / drugą táką osobę do porownánia w dobroczyn⸗nośćiách Zakonowi temu / pokázáć mogł. Ktoby powieśći moiey doświád⸗czyć chćiał / iesli mu sie widzieć nie zdá⸗rzy / látwie od wielu doydzie wiádomo⸗śći. Co zá Fundácya Kośćiołá y Kol⸗legium Oycow miánowánych / tákże Bursy / Mánsionáryey / y Seminárium dla náuk w Mieśćie Ostrogu. Iákim kosztem y prędkośćią zamysły te swoie święte iedne iuż skończyłá / drugie zwła⸗szczá wywiedzieniem murow przepy⸗

szných

ßnych blisko ku dokończeniu przywodźi. Nie zgrzeßę (mniemam) gdy rzekę / że co Helená świeta w Syryey / Græcyey / y Pálestynie / to w dźiedźiczney swey máietnośći Ostrogskiey Páni tá / nieśmiertelney sławy godna / iey przykłádem Bogu oświádcza / ták iż częstokroć oczom zawistnym ßczodrobliwość pobożna zda sie być zbytkiem / y poßepty od wielu nieuważnych (ná co táka vtrátá) z kocháną oną Chrystusową Gospodynią odnośi: ále dobry vmysł nic sie nie tępiąc / ma przy spráwiedliwośći swey Chrystusá / ktory wßytkich odpráwuie / y wymawia Mágdálenę. Nie przykrzćie sie Białeyglowie / dobrą rzecz vczyniłá: Záprawdę powiádam wam / iż gdźiekolwiek prawdźiwa chwałá Boża z Ewángelią kwitnie / y kwitnąc będźie / ten vczynek świątobliwy poczytány zostánie w pámiątkę iey chwały dostoyną / bo dobrą cząstkę obráłá / ktora nie będźie oddalona od niey ná wieki / Amen.

Byłoby dosyć ná iednym tym czásow nászych od wßytkiey płći Białychgłow

XI. Iáśnie Oświeconey X. Iey Mći P. Woiewodziney Sendomirſkiey, Xięzny Oſtrogſkiey.

Mátron zacnych wizerunku: lecz że tu dźieś / y z wyſokiego ſpowinowácenia / y z náśládowánia bliſką Oſobę wtorą / miánowićie Iáśnie Oświeconą Xieżnę Iey Mość PUDENCYANĘ z Bobrku OSTROGSKĄ, Woiewodźiną Sendomirſką / ſam wzor cnot pokázuie / zámilczeć nie mogę: ále w krotkośći ſłow życzyłbym / żeby ſie wſzyſcy przypátrzyli / iáko tá pobożna Xiążęcey wynioſłośći Páni / prożność świátá / nieſtátek y gorzkość iego / przy powierzchowney ápparencyey / z młodych lat ſwoich zrozumiawſzy / ku trwálſzemu niebieſkiemu dobru myśl ſwoię obroćiłá; á ták Bogu nieśmiertelnemu wprzod mieſzkánie w ſercu vczyniwſzy / potym y powierzchowny buduiąc Przybytek Máieſtatowi iego w máietnośći ſwey dźiedźiczney Rzeſzowie / Kośćioł y Klaſztor świątobliwośći Pánieńſkiey nákłádámi wielkimi záłożyłá; y nie doſyć ná tym / że mury / y opátrzenie w nich dla chwały Bożey mieſzkáiącym / z włáſnych intrat ſwoich funduie / ále ku ozdobie wiekſzey Kośćiołá támtego / przednieyſze ochędoſtwá

dostwá swe Páńskie / iáko száty / y kley-
noty stanowi Xiążęcemu przyzwoite /
z pokorą przykłádem onych Pań świe-
tych / ná Appáraty oddáie. Znáć że
mocną nádzieią czeka od Chrystusá bo-
gátszych nagrod / y właśnieyszego szczę-
ścia / skázie y odmiánie żadney nie pod-
ległego. Co iey day Boże.

Te kilká konterfektow Osob zacnych
w Koronie tey zá łáską Bożą iásnie ży-
iących / cześć też nie dawnymi czásy do
niebieskiey Korony z świátá wziętych /
wystáwiłem tu nie dla żadney prywaty
y respektu / ábym sie komu fárbámi słow
(dosyć grubemi) przysłużyć chćiał / ále
przy prawdźie sámey wziąłem okázyą z
przyczyn tákowych.

Pierwsza : Zebym podług záczętey
rzeczy pokazał / iákich to zwykł Pan Bog
ludźi ná Budownictwo domow chwa-
ły swoiey powoływáć ; zwłaszczá gdy
w nich widziemy łáski tákiey Boskiey
Przywileie / żebyśmy oraz widźieli ży-
wotá y cnot wielkich zasługi.

Ja niewiem / żeby kto w tey świętey
Robocie Fundatorskiey náydowáć sie

kiedy miał / ktoryby nie dobrze wprzod ná tę łáskę Bożą sobie zárobił. Jest to znák nieomylny wnetrzney pobożnośći / y wiáry gruntowney w káżdym / gdy kto myśli y sumpty swoie dla Bogá / hoynośćią w Przybytkách ieg᷒ oświádcza: wiele ludźi dostátkow y wźietośći wielkich zbieráło się / y zbieráć może / chcąc coś tákiego y nád inszych większego vczynić: lecz że iedni podobno z vmysłu prozney ostentácyey / drudzy nie dawszy wprzod w sercu sposobnego Bogu mieszkánia / do kámieni y cegieł prowádźić go chćieli / odpycha ich tedy Bog z tą ofiárą / bo nie w ręku czynionych budynkách przednieysze mieszkánie iego / ále pokorne y skruszone sercá pierwey rad wymieszkuie. Ináczey / ktorzy Przybytki te máteryálne záśadzáć chcą / pospolićie nie zákładáią / ále odkładáią: áby tey poćiechy / y owocu rąk swych nie widźieli: bo tego od nich Bog nie potrzebuie / áni przyimuie / ktory y od świętego onego Krolá Dawidá dla grzechu niechćiał mieć dokończonego Kośćiołá.

Druga

Druga przyczyná : Zem wspomniał Osob tych kilku zacnych / ktorzy sie tu v nas w Polszcze / dáleko w wiekszey liczbie nizlim wymienił / do Budownictwá tákiego Boskiego obieráli / y dotąd zá łáską Bożą onych przybywa ; ábym dał pobudkę do pociechy / y wrożki dobrey Krolestwu Polskiemu / zá znák to opátrzności Boskiey nád Oyczyzną nászą máiąc / że z námi Stworcá nász mieszká / y mieszkáć vpodobał / gdy sobie grunt y ziemię nászę vkochał / á ták wiele Przybytkow swoich tu mieć chce / y nowych osadzcow po wszytkich stronách Pánstw Koronnych do tákiey pobożney roboty po wszytkie czásy powoływa / y sercá gotowe roskazániu swemu w tym naydwie.

Trzecia przyczyná : Abym káżdemu prostość tey Przemowy moiey czytáiącemu / podał okázyą do wspomnienia Osob tych wszytkich / nabożnego / á vważenia stanu y pobożności ich godnego. Przeto od záłożoney w początku mowy moiey / tymi przykłádámi / nieco w dálszą zászedszy. Tu stawam.

A wracáiąc sie do Przedsięwzięcia

 mego /

Powrocenie do Zaczęcia.

mego/nie wątpliwie widzieć się to dźie/ że nie wszytkich Pan Bog obrał / y sposobnymi do stáwienia sobie Kośćiołow lubo Fundáciy vczynił/ iednák od wszytkich Ofiáry / iáko Stworcá od stworzenia potrzebuie / y zwykł ią (ile serdeczną) przyimowáć záwsze łáskáwie. Przyiął z wdźięcznośćią od Sálomoná Kośćioł / niewypowiedźiánym kosztem wystáwiony ; á przyiął też z chęćią w tymże bogátym Kośćiele od vbogiey Niewiásty ofiárę (z śiebie dosyć błáhą) nędzne pułgroszá. Przyiął y od Sámárytanki v studnie podáną krople wody/ z wielką nagrodą dáru (záprawdę) máłego.

Oddanie Samo.

Zyczylbym y ia/ że iuż do Wielebnośći wászych / Chrystusowe Oblubienice / Pánny Bogu oddáne / mowę te moie obrocę : áby nie w iednym ábo w kilku mieyscách Kośćioły y Klasztory / nabożeństwem y schowániem wászym w Prześwietnym tym Krolestwie Polskim świećiły / ále żeby wszytkie kráie w Páństwách Koronnych / iáko wysokiego y szerokiego drzewá látorośli/ kwiećiem Kośćiołow y Klasztorow wá-

szych

ßych okrywáły ſię. Zyczyłbym/ żeby te wáße świete mießkánia / iáko gniazdká niebieſkich ptaßkow / chwałę Bożą we dnie y w nocy śpiewáiących / gęſto po tym Cedrze Koronnym ośiadáły : ktore gdy widzę / że pobożna reká ludzka / Wielebnośćiom wáßym / doſtátkiem wielkim / ledwie nie z ßczyrego złotá buduie / á wyſokimi murámi okazále oplata : winßuiąc tym wßytkim tákiey przyſługi/ y nagrody v Bogá. Lecz nie mogąc zrownáć vczeſtnictwu temu / nioſę też ná com ſię mogł zdobyć/ á to te roßczki ábo złamki / przez licha pracą moię / przy drzewie Kośćielnym zebráne. Nioſę Hymny y Pieśni ś. Kośćielne / z Láćińſkiego złożenia ná Polſkie przełożone / á ku vżytkowi Wieleb. Wáßych (ieśliby ſię zeyść mogły) zgromádzone. Nioſę / mowię / nie ná budynek przygodną máteryą / lecz ná ofiárę ogniſtą gorąiących ſerc przed Bogiem / áby tym więcey wyrozumieniem ſnádnieyßym ogień w pobożnych dußách roznieciły. Nioſę Pieśni / ktore nic inßego nie ſą / iedno Máterya

ogniá głosem ábo czytániem / w serce ludzkie záłożona / á zapał áffektu zbudzáiąca. To máią Pieśni święte / co karmia ogniowa / gdy się w sercách záymuią / potym głosem śpiewáiących iáko płomieniem gorą / á gorącością swą / y zkąd pochodzą / palą / y drugich słucháiących zágrzewáią; á iáko Ofiárá czysta / z ogniem miłości Bożey wysoko się do niebá wzbuáią. Słusznie tedy (podług mnimánia mego) niosę tę Máterya / ná nigdy nie zgásły ogień chwały Bożey / ktory Wielebności wásze / czułością y nabożeństwem Chrystusowi záchowuiećie. Słusznie; Bo w schowániu y záwiádowániu Pánieńskim (iáko y sámo Pogáństwo wierzyło) Element ten czysty naypewnieysze ma złożenie. Nie Westom onym / ktore Bogá prawdziwego nie znáły: ále wam Naywyższa Prawdá zlećiłá tágánce / że z nimi ná przyśćie iego widocznie y świetno wynisć maćie. A tá przyczyná / gdym długo myślił / komużbym się przełożeniem Hymnow tych nasłuszniey przysłużyć miał / podálá mi droge

drogę do Wielebnośći wáßych / z otuchą dobrą / iż rzecz do obiáśnienia Láćińſkiey trudnośći nieco potrzebną / wdźięcznie ode mnie przyiąć raczyćie / y tę niegodną Ofiárę prace moiey / ogniem gorącego nabożeńſtwá ſwego / podniecáć nie zániechaćie.

Nie wielką wprawdźie względem przełożenia mego / lecz wielką względem ſámey Máteryey Stanowi ták wielkiemu / Wielebnośćiom wáßym pocztę oddawam. Nie byłem ták śmiáłym przed lat dwiemá / gdy mi z dawnego ku tym Hymnom świętym áffektu / te tylko / ktore ſię w Officiách ábo Godźinkách Nayświętßey Mátki Bożey znáyduią / ná Polſki iezyk przeſtáwić przyßło / ábym ſię był z nimi do Wielebnośći wáßych pokazał: bo áni powołániu memu / áni dowćipowi / rzecz beſpieczną widźiałem. Jednák ſkoro od niektorych Pobożnych y mądrych Osob Duchownych przełożenie támto nie wzgárdzone zoſtáło / á pobudkę do dálßego prácowánia z nichże tym większą wźiąłem: chętnie y pilno / ile mi

ile mi Ziemiáńſkie czáſu pozwoliły zábáwy / vdałem ſię ku temu / iákobym tákową Máterya / ná iákąkolwiek potrzebę nie Kośćiołá / ále w Kośćiele Bogá chwalących prowadził. A przeto chcąc ią co nayprośćiey wydáć / nie ſádziłem ſię ná żadną okoliczną wyśmienitość: ále iáko nayblizey wyrozumienia Láćińſkiego / że káżdy ſzczegulnie wierſz Polſkim wierſzem / to ieſt / nie zſtępuiąc z iednego ná drugi / áby ſię tym więcey ſzczerość Pieśni tych świętych okázáć mogłá / przełożyłem: przydawſzy do tego y Prozy niektore ſtárodawne święte / w proſt tákże przez mię ná Polſki iezyk z Láćińſkiego przywiedzione.

Godna záprawdę Melodya tá święta wielkiey wagi / vſzánowánia y kochánia / ktorey względem zacnośći zálecáć Wielebnośćiom Wáſzym nie trzebá / wáſzá to ieſt Muzyká / chwalić Bogá / wáſze vweſelenie.

Nápiſałem nieco ná zálecenie Hymnow / y Pieśni tych świętych / w támtym przed lat dwiemá wydániu / ktore w domu / iáko pierwſzą y máłą probę

nieumieę

nieumieiętnośći moiey oddáć mi przy=
szło / zwłaszczá osobie mniey tego Na=
bożeństwá / względem początku y stá=
rodawnośći Hymnow świętych wiádo=
mey / Małżonce moiey / Kśiążeczkę po=
mienionego przełożenia ich przypisá=
wszy / dałem támże y przyczyny / ktore
mię ku tey pracey przywiodły. Lecz
Wielebnośći Wászę / godność / da=
wność / y świątobliwość Pieśni tych
świętych dobrze wiedźieć raczyćie. Nie
táyno iest Wielebnośćiom Wászym /
iáko y w Stárym y w Nowym Zakonie
záwsze wielką cenę miáły. By nic wię=
cey / sam IEZVS Zbáwićiel nász / we=
dług świádectwá dwu Ewángelistow /
po ostátniey Wieczerzy / w początku
oney ćiężkiey męki / przed krwáwopo=
tną Modlitwą swoią Hymn Bogu z A=
postołámi oddawał : á od tey Głowy
á Rámienia węgielnego swego Fun=
dusz Pieśni pomienionych Kośćioł ś.
wziąwszy / nigdy ich z vżywánia (iáko
to y w Dźieiách Apostolskich / y w Kro=
nikách Kośćielnych widźieć możemy)
nie wypuszczał. Wam Naczyniom
poświę=

poświeconym Oblubiencom Chrystu-
ſá Hymny ſłużą. Co y Mátká Wiáry
świetey Kátholickiey/ Apoſtolſka Sto-
licá / Hymnem w poſpolitości Pánień
świetych Sioſtr onych wáſzych Błogo-
ſłáwionych iáwnie przyznáłá / y ná Vro-
czyſtość ich / ze wſzytkiemi wiernymi w
rádości wyśpiewuie.

Spiewayćieſz Pánny / Chryſtuſowi
poślubione tu żyiąc / dokąd wſzyſcy
wierni pomágáć Pieśni wáſzych mogą:
á gdy one Hymny w chwale Bogá wá-
ſzego śpiewáć będźiećie / ktorych (iáko
Jan świety mowi) nie zgádnie żaden /
tylko niepokalánego Cechu wáſzego.
Niech to zdárzy Wodz wáſz Niebieſki
Báránek / zá ktorym idźiećie / ábyſmy
przynamniey ſłucháli tych ſłodkich gło-
ſow / á w vczeſtnictwie weſela wáſze-
go chwalili Bogá / ná nieſkończo-
ne wiekow wieczności /
Amen.

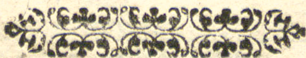

Skroce-

Skrocenie tey Przemowy.

KOmu ſię tá Przemowá długą będźie zdáłá,
Niech wie, że ieſt w Záczęćiu, á Oddániu cáła:
Minąć Przykłády może, mieć doſyć iednego,
Acz w káżdym z nich ieſt widźieć co oſobliwego:
Dla tego ſię po kráiách kart znáki czyniło,
Aby ſobie przeczytał kto chce, co mu miło.

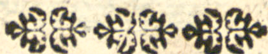

Datá Przełożenia Hymnow.

Nie z ciemnych onych krynic, gdźie Muzy mieszkáły,
Ktore (z Poetow bayki) wierße w pieśń składáły:
Lecz Pánnom Liliámi Báránká páſącym,
Nád źrzodłámi zbáwienia wdźięcznie śpiewáiącym:
Piorem prawdy Kośćielney, nie trzćin płonnych grány,
Z Białey krynice wierß ten w Hymnách świętych dány.

Roku Páńſkiego, 1646. Dniá 9. Wrześniá.

HYMNY

HYMNY

KOSCIELNE,

Ták Niedźiel y Swiąt, iáko y dni inſzych, y Godźin, do Nabożeńſtwá zwyczáionych, porządkiem Czáſow y Mieśięcy Rocznych idące.

Z Brewiarzow, Dyurnałow, y z Officium Przebłogoſłáwioney Pánny, z Pátronámi Polſkimi y Szwedzkimi, tákże y do nabożeńſtwá dobrowolnego vpodobánemi, w iednę Kśiążkę zebráne.

A z Láćińſkiego ná Polſkie / podług popráwy Naywyżſzego Oycá świetego VRBANA VIII.

Przez Vrodzonego

IANA BIALOBOCKIEGO, Sekr. I. K. M. z przydániem ná końcu Prozow niektorych Kośćielnych, przełożone.

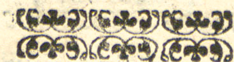
E

Ku czći Pánieństwá
Napis.

Czegoż nam v Synaczká Mátká nie vprośi,
Pánná, ktora Baranká, á on grzech nász nośi.

HYMNY

Ná Cáły Rok.

Naprzod Niedźielne, poczawßy od Oktawy po Trzech Krolách, áż do Pierwßey Niedźieli w Post,

A od Niedźieli blizßey dniá Pierwßego Páźdźierniká áż do Adwentu.

I. Hymn Niedźielny,

NA IVTRZNIA.

Primo die, quo Trinitas.

W Pierwßy dźień / Troycá ktorego
Swieta / tworzy świát z niczego:
Lub gdy Stworcá Zmartwychwstá;
Zbáwił nas / śmierć zwoiowawßy. (wßy/
Precz pozbywaymy gnuśnośći /
Wstáiąc wßyscy w skwápliwośći:
A w nocy Bogá ßukaymy /
Prorockiey mowy słuchaymy.

Zeby nas w prośbách przyimował/
A ręką swoią rátował:
A z plugástwá oczyśćionych
Chćiał mieć w niebie posádzonych.
Zeby wßytkich/ chwálebnego
Czásu y dniá ninieyßego:
Gdy śpiewamy Godzinámi/
Nádał świętymi dárámi.
Już wżdy Oycowská iásności/
Prośim ćię/ mowiąc z vsności:
Niech gásną złych żądz pochodnie/
A wßelkie ßkodliwe zbrodnie.
Niech zmaz vydźie/ niech nie páda
Ciáło/ ktore się w nas skłáda:
Ziego ogniá ogień máią
Piekłá/ tym bárźiey pałáią.
Prośim święta Zbáwićielu/
Obmiy nas z sprosności wielu:
A ßczodrymi pożytkámi
Opátrz/ dawßy żyć wiekámi.
Zdarz Oycze w dobroć przedźiwny/
A Rowny z Oycem Jedyny:
Z Duchem świętym Poćießenia/
Krolu wiekow bez skończenia.
Amen.

Hymn II. także Niedźielny NA LAVDES.

Æterne rerum Conditor, &c.

STworco wßech rzeczy przedwieczny /
Rządząc noc / y dźień słoneczny:
A czásom dáieß wczesności/
Abys vżywał teskności.
Noc podrożnym oświecáiąc /
Noc od nocy oddźieláiąc:
Już się dźienny wodz ozywa /
Słońcá z świátłem przywoływa.
Co Jutrzenká vsłyßawßy /
Sćiera mrok z niebá powstawßy:
A w tym ták wiele błedliwych
Wychadzą z ślákow zdrádliwych.
Już Zeglarz przybiera śiły /
A morzá się vćißyły:
Już y opoká Kośćiołá
Pieśnią grzech śćieráiąc woła.
Przeto wstawaymy w czerstwośći /
Kur budźi leżących w złośći:
Znák do wstánia gnuśnym dáie /
Kur przących się z trzaskiem láie.

Kur nazad nádźieiey wzywa /
Schorzáłym zdrowia przybywa:
Już zboycá miecz w pochwy wtacza /
Grzesznym wiárá śie przywraca.
IEZV, zpoyźrzy ná grzesznego /
Wiedź nas świátłem oká twego:
Jeśli pátrzysz / grzech vpada /
Łzámi człek zbrodni swych strada.
Ty zmysłom záświeć / świátłośći /
A zgładź wnetrzne ospáłośći:
Wprzod niech ćie głosem sławimy /
A niechći nász ślub zyśćimy.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna /
Z Jedynym Synem społeczna:
Z Duchem świetym Poćieszenia /
Teraz / y w wiek bez skończenia / Amen.

Hymn III. tákże Niedźielny

NA PRIME.

Iam lucis orto sydere, &c.

IVż po weszćiu ránney Zorze /
Bogá błagaymy w pokorze:
Ze w dźienney wszelákiey sprawie /
Vchowa nas szkod łáskáwie.

Język niech ſkromi trzymáiąc/
Zadnych zwad nie dopuſzczáiąc:
Niech oczy tuląc okryie/
Ze ſię w nie prożność nie wpiie.
Niech ſię czyſte ſercá ſtáną/
Niech oſpáłości vſtáną:
Niech ſkruſzy cieleſną pychę/
Nápoy y potráwy liche.
Ze gdy wdzięczny dźień odeydźie/
A noc ćiemnym loſem przyydźie:
Oczyśćieni przez wytrwánie/
Damy mu z chwałą śpiewánie.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna/
Z Jedynym Synem społeczna:
Z Duchem świętym Poćieſzenia/
Od tąd ná wiek bez ſkończenia/Amen.

Hymn IV. tákże Niedźielny

NA TERCYA.

Nunc Sancte nobis Spiritus, &c.

TEraz nam Duchu świątośći/
Z Oycem y Synem w iedności:
Przybądź z miłośierdzia twego/
Wlany do ſercá náſzego.

Głos / iezyk / duch / zmysł / ruchánie /
Niech śpiewáią rozmyślánie:
Niech płomieniem miłość świeci /
Niech śie zgodá w bliźnych wznieći.
Zdarz Oycze szczyra litośći /
A rowny z Oycem w iedności:
Z Duchem świętym Poćieszenia /
Krolu wiekow bez skończenia / Amen.

Hymn V. tákże Niedźielny NA SEXTE.

Rector potens, verax Deus, &c.

RZądźco możny / Boże práwy /
Ktory miárkuiąc swe spráwy:
Zdobisz záránek iásnośćią /
A południe ogniśtośćią.
Vgáś rośtyrkow płomienie /
Znieś szkodliwe vpalenie:
Dźycz zdrowia ćielesnego /
A pokoiu serc práwego.
Zdarz Oycze szczyra litośći /
A rowny z Oycem w iednośći:
Z Duchem świętym Pociesżenia /
Krolu wiekow bez skończenia / Am.

Hymn

Hymn VI. tákże Niedźielny NA NONĘ.

Rerum Deus, tenax, vigor, &c.

BOże/ dźierżąc bieg stworzony/
Sames w sobie nie wzruszony:
Czás wdźięczny świátłá dziennego
Kończysz/ nádeszćiem drugiego.
Day wieczor widźieć świátłośći/
Że nie wpádniemy w ćiemnośći:
Lecz co święta śmierć twa dáłá/
Niech nas potka wieczna chwałá.
Zdarz Oycze w dobroć przedźiwny/
Y rowny Oycu iedyny:
Z Duchem świetym Poćieszenia/
Krolu wiekow bez skończenia/Amen.

Hymn VII. tákże Niedźielny. NA NIESZPOR.

Lucis Creator optime, &c.

STworco świátłá dobry Pánie/
Przynoszący dniom świtánie:
Początkiem świátłá nowego/
Stáwiąc grunt świátá wszytkiego.

Ktory świt z mrokiem poślednym/
Náuczyłeś zwáć dniem iednym:
Strászna przepáść tkwi przed námi/
Przijmi głos polany łzámi.
Aby duch w złośći ſpetány/
Nie był z żywotá wygnány:
Gdy nic nie myśli wiecznego/
A ſam ſie gárnie do złego.
Niech ſie w głąb niebá dobywa/
Wieczney nágrody záżywa:
Abyſmy wſzech ſzkod ſtronili/
Zbrodnie wſzytkie wyniſzczyli.
Zdarz Oycze ſzczyra litośći/
Rowny z Oycem w iednośći:
Z Duchem świetym Poćieſzenia/
Krolu wiekow bez ſkończenia/ Amen.

Hymn VIII. tákże Niedźielny

NA KOMPLETĘ.

Te lucis ante terminum, &c.

CJebie/ gdy iuż dźień kończymy/
Wſzech rzeczy Stworco prośimy:
Abyś według twey litośći/
Miał nas w rządźie y pilnośći.

Niech ſen miia precz plugáwy /
A ſtrászne nocne poſtáwy:
Zgładź przećiwniká náſzego /
Broń zmázánia ćieleſnego.
Zdarz Oycze w dobroć / ꝛc. *Iáko wyżey ná Nonie.* Amen.

W PONIEDZIAŁKI.

Tychże czáſow iáko ſię wyżey nápiſáło.

Hymn IX.

NA IVTRZNIA.

Somno refectis artubus, &c.

ZE ſnu ćiáło pośiliwſzy /
Wſtáiemy / łożem wzgárdźiwſzy:
Do nas Oycze / gdy śpiewamy
Przybądź / ćiebie vpraſzamy.
Niechay ćię wprzod iezyk głośi /
Niech ſię twą żądzą myśl wznośi:
Że co ſpraw przed ſię weźmiemy
Od ćiebie / święty / poczniemy.
Niech świátłu nikną ćiemnośći /
Tákże noc dźienney świátłośći:
Żeby grzech nocą wnieśiony /
Swiátłem zoſtał wyniſzczony.

Ieſzcześ

Ieszczesz prośimy pokornie /
Ze wszelkie oddaliß zbrodnie:
A vstá ktore śpiewáią /
Niech záwsze tobie cześć dáią.
Zdarz Oycze w dobroć / ec. *Iáko wyżey ná Nonie.* Amen.

Hymn X. tegoż dniá

NA LAVDES.

Splendor Paternæ gloriæ, &c.

O Rcowskiey chwały iásnośći /
Swiátło prowádząc z świátłośći:
Swit świátłá / y zrzodło iego
Dniu; oświetco dniá káżdego.
Przydź / gdy sie słonce schroniło /
Zábleszcz twą świátłośćią miło:
A promień Duchá świętego /
Wley w skrytość sercá náßego.
Oycem ćie niechay wzywamy /
Oycá łásk wßech mocnych mamy:
Oycá chwały bez skończenia /
Oddal ßwánk / w grzechu zginienia.
Niech twa moc rząd náß spráwuie /
Niech zawisnych zeby skuie:

Niech

Niech złe ßczęście w dobre wpráwi/
Niech nam co czynić wprost ziáwi.
Sercem niech rządźi y włada /
Niech śię w nas czystość zákłáda:
Niech wiárá pala státecznie/
Zbywßy iádu zdrad bespiecznie.
A Chrystus náßá potráwá /
Niech nas z wiáry swey nápawa:
Weseliß piymy w trzeźwośći/
Wlewek Duchá z wysokośći.
Dźień ten niech mile vstánie /
Wstyd niech będźie iák świtánie:
Wiárá rowna południowi/
Niech ćień nie mroczy Duchowi.
Jutrzenká świátłość przywodźi/
Z świátłośćią niech nam przychodźi:
W Oycu Syn wiecznie spoiony/
A w Słowie Oćiec zámkniony.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna/
Z iedynym Synem społeczna:
Z Duchem świetym Poćießenia/
Teraz y w wiek bez skończenia/ Amen.

Ná Primę, Tercya, Sextę y Nonę też Hymny Poniedźiałkowe co y Niedźielne, iáko śię wyżey nápisáło.

Hymn

Hymn XI. tegoż dniá
NA NIESZPOR.
Immense Cæli Conditor, &c.

TWorco niebá niezmierzony/
Ktory dla świátá ochrony:
Oddźieláiąc bystre wody/
Jałeś niebem ich przegrody.
Stánowiąc mieysce niebieskim/
A wzáiem strumyczkom ziemskim:
Aby się wod ognie bały/
Ziemie w proch nie obracáły:
Wley teraz źrzodło litośći/
Łáski twoiey dar wiecznośći:
Aby przez nowych zdrad strzały/
Nie zniosł nas grzech zástárzáły.
Zdarz Oycze szczyra litośći/
Y rowny z Oycem w iednośći:
Z Duchem świętym Poćieszenia/
Krolu wiekow bez skończenia/ Amen.

Ná Kompletę tenże co y Niedźielny, iáko wyżey Te lucis, &c.

WE WTORKI.

Tychże czásow, iáko się wyżey przy záczęćiu Niedźiel nápisáło.

Hymn XII.

NA IVTRZNIA.

Consors Paterni luminis,&c.

SPolny świátłá Oycowskiego /
Sam świátłem świátłá dźiennego:
Noc śpiewániem przerywamy /
Bądź przy nas / ćiebie żądamy.
Oddal ćiemnośći serdeczne /
Odpądź cmy czártow bezecne:
Znisczay śidłá ospáłośći/
Ze nie stłumią śpiących złośći.
Ták Chryste wszech nas spiknienie /
Wiernych zbaw przez odpuszczenie:
Niech ten pożytek prośb mamy /
Ktore śpiewáiąc wszczynamy.
Zdarz Oycze w dobroć przedźiwny /
Y rowny z Oycem Jedyny:
Z Duchem świętym Pocieszenia /
Krolu wiekow bez skończenia.
Amen.

Hymn XIII. tegoż dniá NA LAVDES.

Ales diei Nuncius, &c.

PTaſzek dźienny zwiáſtowniczy/
Dźień bliſki dáiąc znáć/ krzyczy:
Nas wzbudźićiel ſerc prawdźiwy
Chryſtus/ ſpraſza iuż w byt żywy.
Woła głoſem: precz z łożkámi/
A mdłość czyniącymi ſnámi:
Pobożni/ trzeźwi/ y czyśći/
Owom tuż/ wſtawayćie wſzyſcy.
IEZVSA zwabmy śpiewániem/
W prośbach trzeźwich/ y z ſtękániem:
Ták modlitw gorącość płynie/
Gdy czyſtych ſerc gnuſność ginie.
Ty Chryſte ztárgay ſen oczny/
Zerwi obowiązek nocny:
Ty nas zbaw grzechu ſtárego/
A vżycz świátłá nowego.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna/
Z Jedynym Synem ſpołeczna:
Z Duchem świętym Poćieſzenia/
Teraz y w wiek bez ſkończenia.
Amen.

Ná Primę.

Ná Primę, Tercya, Sextę y Nonę też Hymny co y Niedźielne, iáko iuż ſą wzwyż nápiſáne.

Hymn XIV.

NA NIESZPOR.

Telluris ingens Conditor, &c.

Ziemie Budowco Naywyżſzy /
Ktory grunt świátá dobywſzy:
Z przeſzkod wody vwolnioną
Dałeś ziemię / nie wzruſzoną.
Aby w płod ſpoſobną byłá /
Zołtym ſię kwiećiem zdobiłá:
Zyżny owoc wyſtáwiáłá /
A wdźięczną paſzą dawáłá.
Rány duſze pałáiącey
Splocz zielem łáſki kwitnącey:
Aby ſwoy grzech łzámi zmyłá /
A wzruſzenia złe ſtłumiłá.
Niech twym wyrokom wygadza /
Niech ku złemu nie przychadza:
Niech ſię dobr pełna ráduie /
Niech ſpraw śmierći nie koſztuie.
Zdarz Oycze ſzczyra litośći / ꝛc. *ták iáko ná Nieſſporze Niedźielnym.* Amen.

Kompletá tegoż dniá táż co Niedźielna.

WE SRZODY.

Tychże czásow iáko przy poczęćiu tych Hymnow, to iest, przy Niedźieli masz tu nápisáno.

Hymn XV.

NA IVTRZNIA.

Rerum Creator Optime, &c.

RZeczy Stworzco dobrotliwy/
Pátrz/ á Rządźco nász prawdźiwy:
W szkodliwym nam odpocznieniu
Być nie day/ w snow ponurzeniu.
Prośimy ćie Chryste święty/
Zgládź z nas wszytek grzech przekléty:
Wstáiemyć oddáć wyznánie/
Psuiąc nocne proznowánie.
Ręce wznośimy z sercámi/
Ták iáko Prorok nocámi:
Nam sząfowáć náukę dawa/
Ták y Páwel święty wstawa.

Widźisz

Widźiß złość / w czym przewiniamy /
Náßeć skrytość otwieramy:
Stękáiąc prośby wznaßamy /
Zgładź grzech ktorym vpadamy.
Zdarz Oycze w dobroć przedźiwny /
Y rowny z Oycem / Jedyny:
Z Duchem świetym Poćießenia /
Krolu wiekow bez skończenia / Amen.

Hymn XVI. tegoż dniá

NA LAVDES.

Nox & tenebræ & nubila, &c.

NOc y ćiemnośći z chmurámi /
Swiát mießáiące burzámi:
Wschodźi świátło iuż dźień świta /
Vstąpćie Chrystus záwita.
Wicher ziemny rwąc sie kryie /
Z słońcá go iásny grot biie:
Już sie wzor wßech rzeczy zdobi /
Z twarzy słońcá bläsk to robi.
Tyś nam sam znáiomy Chryste /
Ciebie w prost y w serce czyste:
Płáczem y pieśnią prośimy /
Niech okiem twym zmysł wodźimy.

Wiele zdrad w rzeczách świát kryie /
Niech ie twa świátłość rozbije:
Tyś práwa świátłość wieczności /
Z twarzy twey doday świátłości.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna /
Z Jedynym Synem społeczna:
Z Duchem świetym Poćießenia /
Teraz y w wiek bez ßkończenia / Amen.

Ná Primę, Tercyą, Sextę y Nonę, też sa Hymny co y Niedźielne, iáko iuż wyżey nápisáne.

Hymn XVII.

NA NIESZPOR.

Cæli Deus ſanctiſsime, &c.

NJebá Przenaświetßy Boże /
Ktory grunt nadobney Zorze:
Zdobiß ognistą białośćią /
Nádáiąc wdźięczną świátłośćią.
Ty promienność dniá czwartego /
Stáwiąc kołá słonecznego:
W porządku wiedźieß mieśiące /
Y Gwiazdy rożnie chodzące.

Abyś

Abyś dniom y czásom nocnym /
Rozeym skończeniem widocznym:
K temu y Nowiom Mieśięcznym /
Dał ich znákiem dostátecznym.
Oświeć ludzkie serdeczności /
Rácz zgłádźić duszne sprosności:
Odkuy grzechowe okowy /
Obal ciężar vczynkowy.
Zdarz Oycze szczyra litośći /
Y rowny / etc. *iáko ná Nieszporze Niedźielnym.* Amen.

Ná Kompletę tenże co y w Niedźielę, iáko iuż wyżey.

WE CZWARTKI.

Tegoż czásu iáko y przy záczęćiu Niedźiele wyżey iest nápisáno.

Hymn XVIII.

NA IVTRZNIA.

Nox atra rerum contegit, &c.

Noc czarna świát ten okryłá /
Ziemie wszech farb pozbáwiłá:
My prośimy przez wyznánie
Ćie / Sędźio práwy serc / Pánie.

Abyś zniosł z nas niepráwości/
A zmył z náſzych ſerc ſprośności:
A láſkę Chryſte dárował/
Ktoraby ſię grzech hámował.
Duch áto w leniſtwie gnie/
Grzech żadło w nim z iádem kryie:
Chce przyść do táiemnic wielá/
Szukáć cię Odkupićielá.
Ty oddalay mgłę ćiemności/
A iák naybárziey z wnętrzności:
Zeby ſię w świętym ćieſzyłá
Swietle/y w nim być śpieſzyłá.
Zdarz Oycze w dobroć przedziwny/
A rowny z Oycem/Jedyny:
Z Duchem świętym Poćieſzenia/
Krolu wiekow bez ſkończenia/Amen.

Hymn XIX. tegoż dniá

NA LAVDES.

Lux ecce ſurgit aurea, &c.

O To złoty świt powſtáie/
Niech mgłá ślepoty precz táie:
Ktora nas długo w ſzwánk ſrogi/
Grzechem ſprowádziłá z drogi.

To świá-

To świátło niech świeći wdźięcznie /
Ma nas czystych sobie wiecznie:
Nic nie mowmy zdrádliwego /
Nie knuymy nic táiemnego.
Ták nam dźień niech zeydźie z lekká /
Ze kłamny iezyk / że reká /
Y oczy śliskie nie pádną
Ná zmáze ćiáłá szkárádną.
Szpieg stoi tudźieſz nád człekiem /
Ktory w nas zupełnym wiekiem
Wgląda / y w náſze czynienia /
Od ráná áż do zmierzchnienia.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna /
Z iedynym Synem społeczna:
Z Duchem świetym Poćieszenia /
Teraz y w wiek bez skończenia / Amen.

Ná Primę, Tercya, Sextę y Nonę, też Hymny coy Niedźielne, iáko wyżey ſą nápiſáne.

Hymn XX. tegoż dniá

NA NIESZPOR.

Magnæ Deus potentiæ, &c.

W Jelkiey mocy Boże świety /
Ktory rodzay z wod poczety:

Cześć chowasz w wodách głeboko /
Cześć wznośisz pioty wysoko.
Pławny wodą okrywáiąc /
Powietrzny rosą skrapiáiąc:
Aby iednej z pokolenia /
Rożne miáły swe złożenia.
Day służkom twym wszytkim w zgodźie /
Oczyśćionym w krwáwey wodźie:
Aby w grzechy nie wpadáli /
W teskliwą śmierć nie zgadzáli.
Niech nikt we złym nie vpada /
Niech śię chlubą nie przekłada:
Aby Duch nie zgáśł skłoczony /
Duch nie vpadł wyniesiony.
Zdarz Oycze szczyra litośći /
Y rowny z Oycem w iedności:
Z Duchem świętym Poćieszenia /
Krolu wiekow bez skończenia / Amen.

Ná Komplećie tenże coy w Niedźielę
Te lucis, &c.

W P I Ą T K I.

Tegoż czásu iáko przy záczęćiu Hymnow Niedźielnych iest nápisáno.

Hymn

Hymn XXI.

NA IVTRZNIA.

Tu Trinitatis Vnitas, &c.

TY świętey Troyce iedności/
Rządząc świát w wielkiey możności:
Day vcho chwały śpiewániu/
Miey pieśń w nászym spoczywániu.
Bo wstáiemy z łożá swego/
Pod czás pokoiu nocnego:
Abyśmy grzech odpraszáli/
Przez cię ran zleczenie bráli.
A tym co Dyabeł zdrádliwie/
W nocy nam spráwił szkodliwie:
Niechay rzuci z wysokości/
Moc twey świętey chwálebności.
Niech sprosność cielesna gínie/
Niech sercá gnusność ominie:
Niech grzech z záráženia swego/
Nie ćmi ogniá duchownego.
Ták prosim Odkupicielu/
Oświeć nas Oświecicielu:
Że przy tey wszech dni świátłości/
Nie wpádniem w žaden czyn złości.

Zdarz Oycze w dobroć przedźiwny/
A rowny z Oycem Jedyny:
Z Duchem świętym poćieſzenia/
Krolu wiekow bez ſkończenia/ Amen.

Hymn XXII. tegoż dniá

NA LAVDES.

Æterna Cæli gloria, &c.

WIeczna chwało wyſokośći/
Chwálebna ludzka vfnośći:
Synu wzwyſz Gromowładnego/
Płodźie wnątrza Pánieńſkiego.
Poday ręki gdy wſtáiemy/
Niech vmyſł trzeźwi dźwigniemy:
Ku chwale Bożey pałáiąc/
Powinne dźięki oddáiąc.
Jutrzenká iuż ſchodząc świta/
Goniec przed ſłońcem záwita:
Spadáią nocne ćiemnośći/
Oświeć nas wieczną świátłośći.
A w ſercu náſzym zoſtawſzy/
Z świátá tego noc wygnawſzy:
Przy końcu czáſu káżdego/
Rácz ſtrzedz vmyſłu czyſtego.

Naprzod wiárá wyßukána /
Niech w ſercu trwa mocno wśiána:
Wtora niech ſie vfność rodźi /
Te większą miłość przywodźi.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna /
Ziedynym Synem ſpołeczna /
Z Duchem świetym Poćießenia /
Teraz y w wiek bez ſkończenia / Amen.

Ná Primę, Tercya, Sextę y Nonę, tegoż dniá Hymny też co y Niedźielne, iuż w zwyż nápiſáne.

Hymn XXIII. tegoż dniá NA IVTRZNIĄ.

Plaſmator Hominis Deus, &c.

BOże / Vtworco człowieczy /
Ty wßytkie ſam tworząc rzeczy:
Kazałeś wywodźić źiemi /
Zwierz z robáctwy czołgliwemi.
Ktory wßech ćiał ogromnośći
Ożywiwßy / z ſłow możnośći:
Aby w porządku ſłużyły /
Człeku poddałeś ich śiły.

Odpadź

Odpadź od ſług Dworu twego /
Gdy cokolwiek nieczyſtego:
Lub ſie wtrąca w obyczáie /
Lub do vczynkow ſie wdáie.
Ziść zapłáte rádośćiámi /
Opátrz łáſki twey dárámi:
Odkuy roſtyrkow káydany /
Przypni pokoy pożądány.
Zdarz Oycze ſzczyra litośći /
Y Rowny z Oycem w iednośći:
Z Duchem świętym poćieſzenia /
Krolu wiekow bez ſkończenia / Amen.

Ná Komplećie tenże bywa tego dniá, ktory w Niedźielny wzwyż nápiſány naydźieſz.

W SOBOTY.

Tychże czáſow iáko przy záczęćiu Hymnow Niedźielnych maſz wyrážono.

Hymn XXIV.

NA IVTRZNIA.

Summæ Deus Clementiæ, &c.

WIelkiey Boże láſkáwośći /
Sprawco świátowey wielkośći:

W Iſto-

W Jstoćie/ y iednoiśty
Boże/ y w Troycy Troiśty.
Láskaw rácz násze z śpiewániem
Lzy przyimowáć / z smiłowániem:
Abysmy przez serc obmyćie/
Mogli ćie záżyć obfićie.
Ledźwie/ y sam wnątrz w chorobie/
Grzey świetym ogniem ku sobie:
Leżąc ćiálom przepasánym/
Nie day być w grzech wyuzdánym.
Ze ktorzy tu nocne chwile/
Teraz prześpiewuiem mile:
Wszyscy otrzymamy żyźnie/
Dáry w chwálebney Oyczyźnie.
Zdarz Oycze w dobroć przedźiwny/
Rowny/ rc. *Iáko ná Iutrzni Niedźielney.* Amen.

Hymn XXV. tegoż dniá NA LAVDES.

Aurora iam spargit polum, &c.

IVtrzenká iuż Zorze śieie/
Już ná ziemi dźień bieleie:
Swiátły promień bije z ćieniá/
Precz iuż wszelkie pośliźnienia.

Nocne

Nocne ſtrąſzydłá znikaycie /
Duſzne winy vpadaycie:
Cokolwiek z ćieniow ſtrąſznego
Noc wniosłá z grzechem. Nic z tego.
Ze ráno co przy ſkonczeniu /
Tu prosimy w vniżeniu:
Swiátłośćią nam wdźięcznie wzniydźie/
Gdy z rádośćią świátá przyidźie.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna /
Z Jedynym rc. *Iáko ná Laudes Niedźielnych.* Amen.

Ná Primę, Tercyą, Sextę y Nonę, w tenże dźień Hymny Niedźielne, ktore nápiſáne iuż ſą wyżey.

Hymn XXVI. tegoż dniá NA NIESZPOR.

Iam Sol recedit igneus, &c.

IVż słonce zśiada ogniſte /
Tyś iedność świátło wieczyſte:
Troyco świetá / do náſzego
Wley miłość ſercá ćiemnego.

Ráno

Ráno ćie chwały wierßámi/
W wieczor sławimy prośbámi:
Day nam czołobitnie ćiebie
Wychwaláć z świętymi w niebie.
Amen.

Ná Komplećie tegoż dniá iedenże Hymn co y Niedźielny, to ieſt, Te lucis ante terminum, &c.

POWTORE

Hymny Roczne dwá ná Niedźiele, poczawßy od Oktawy Zielonych Swiatek, áż do Niedźiele blizßey dniá pierwßego Páźdźierniká.

Mimo ktore dwá Hymny Niedźielne, to ieſt Iutrzenney y Laudeſowy (zárázem tu niżey wpiſáne) tedy inßych dni y Godźin, czáſu dopiero miánowánego, też wßytkie Hymny, ktore w wyzßym czáśie tu z poczatku widźiß, máia być odpráwowáne.

Hymn

Hymn XXVI. ieden z tych dwu czáśu tegoż Niedźielny

NA IVTRZNIA.

Nocte ſurgentes vigilemus omnes, &c.

POwſtáiąc w nocy / wſzyſcy czuymy wzáiem/
Záwſze báwiąc myśl w Pſalmiech / á gdy wſtáiem:
Spiewaymy Pánu / wziąwſzy w głoſy zgodne
Hymny łágodne.

Zeby Krol świety ſpolnie śpiewáiących /
Z ſwemi Swietymi: raczył w dwor żyiących
W niebo nas przenieść / á dał z nimi wiecznie
Tám żyć beſpiecznie.

To niechay zdárzy Boſtwo vwielbione /
Oycá y Syná / z świetym ziednoczone
Duchem/ktorego ná wſzytek ſie zlałá
Swiát cześć y chwałá.
Amen.

Hymn XXVIII. drugi z tych dwu tegoż czáśu Niedźielny

NA LAVDES.

Ecce

Ecce iam noctis tenuatur vmbra, &c.

OTo iuż nocne ćiemnośći nißczeią /
Swiátło z Iutrzenką nadobnie się śmieią:
Pánu wßech rzeczy w Pieśniách się korzymy /
Głosem prośimy.
Aby vpádłych litośćiwy/wßego
Bolu nas zbáwił / á zdrowia dobrego
Vżyczył / dawßy z dobr wiecznych bez miáry
Pokoiu dáry.
Niechże to zdárzy Bostwo vwielbione /
Oycá/ y Syná / z świetym ziednoczone
Duchem / ktorego ná wßytek się zlałá
Swiát cześć y chwałá.
Amen.

Inßych wßytkich tych dni y Godźin czásu pomienionego też Hymny wzwyż nápisáne, to ieſt od Oktawy po Trzech Krolách do pierwßey Niedźiele w Poſt; á od Niedźiele bliżßey dnia pierwßego Páźdźierniká, áż do Adwentu idace.

W ADWENT
Hymn XXIX.
NA NIESZPOR.

Creator alme Syderum, &c.

STworco zacny wyſokośći/
Wiernych ná wieki świátłośći:
Chryſte wßech Odkupićielu/
Vſłyß głos vpádłych wielu.
Ktory/ áby czárt zdrádliwie/
Nie zgubił świátá żárliwie:
Paláiąc miłośćią mdłego/
Leczyß człeká vpádłego.
Ktory w obecz złość świátową
Chcąc wypłáćić/ ſam Krzyżową:
Z Pánny Przybytku świątośći/
Wchodźiß Ofiárą czyſtośći.
Twey mocy/ y chwale nynie
Jmieniu/ ktore wprzod ſłynie:
Dwor niebieſki/ y Czárt z ſwymi
Drżąc kleka/ z woyſki ciemnymi.
Ciebie prośim/ w oſtáteczny
On dźień Sędźio/ wßech waleczny:

Ore-

Orężem łáski niebieskiey
Broń nas/ mocy dyabelskiey.
Cześć/ sławá/ y chwałá wszędźie/
Niech Oycu y z Synem będźie:
Y z Duchem świętym społecznie/
Ná wiek nieskończony wiecznie/ Amen.

Hymn XXX. w Adwent NA IVTRZNIĄ.

Verbum supernum prodiens, &c.

SŁowo schodząc z wysokości/
Z łoná Oycowskiey wieczności:
Ktoryś wspárł świát Národzeniem/
Biegu czásow wypełnieniem.
Rácz być teraz dusz świátłością/
A pal ich swoią miłością:
Zeby duch zbywszy márności/
Był pełen niebá rádości.
Ze gdy Trybunał Sędziego/
Da złych do ogniá wiecznego:
A wdźięczny głos w zgotowánie
Niebo záprośi/ wybráne.
Nie karmią ogniá czarnego/
Będziem z wichru piekielnego:

Lecz z Twarzy Boskiey obecznie /
W niebie weźmiem rádość wiecznie.
Oycu / y z Synem w iedności /
Y tobie Duchu świątości:
Jáko byłá / niech obfita
Przez wszelki wiek cześć roskwita/A.

Hymn XXXI. tákże przez Adwent NA LAVDES.

En clara vox redarguit, &c.

O To głos iáwny z łáiániem/
Wszelka skrytość brzmi wołániem:
Już sen z oczu niech precz leci/
Z wysoká sie IEZVS świeci.
Gnuśne sercá niech iuż wstáią/
Ná ziemi sie nie waláią:
Już blásk z nowey wstał świátłości/
Ná zniesienie wszelkich złości.
A to nam Báránek dány/
Zeby zniosł dług obwiązány:
Wszyscy sie z płáczem zbieraymy/
Odpuszczenia vpraszaymy.
Ze gdy znowu świtáć bedzie/
A stráchem świát ściśnie wszedzie:
Win

Win nie zechce być karániem /
Lecz nas ſchroni ſmiłowániem.
Moc / ſławá / chwalá bez końcá /
Wiednoz Synem Bogá Oycá:
Y z Duchem świętym rádośći /
Niech trwa na wiekow wiecznośći / A.

Ná inſſe Godźiny wſſytkie przez tenże Adwent Hymn wzwyſſ nápiſány Nieſſporny ſłużẏ.

W BOZE NARODZENIE Hymn XXXII.

NA NIESZPOR.

Chriſte Redemptor omnium, &c.

Chryſte tyś wſzech odkupieniem /
Ciebie przed świátá ſtworzeniem:
Oycá z Oycowſkiey zacnośći /
Zrodźił Oćiec wyſokośći.
Tyś iáſność / tyś świátłość Oycá /
Tyś wſzytkich vfność bez końcá:
Pátrz ná prośby łez wylánych /
Twych przez wſzytek świát wybránych.

Rácz pomnieć / Stworco wszytkiego /
Ześ niegdy ciáłá náßego :
Z Pánny świetego brzenienia /
Wziął postáć od Národzenia.
Toć dzień dziśieyßy przywodzi /
Ktory przez krąg roku chodzi :
Ześ od Oycá z Máiestatu /
Sam zßedł ná zbáwienie świátu.
Ziemiá go / niebo z morzámi /
A wßytko co pod niebámi :
Sprawcę nowego zbawienia /
Wita pieśnią odnowienia.
A my ktorych świete twoie
Krwie drogiey skropiły zdroie :
Ná dzień Národzenia twego /
Dań nieśiemyć Hymnu tego.
IEZVŚIE bądź pochwalony /
Z Przeczystey Pánny zrodzony :
Z Oycem / y Duchem świátłości /
Ná niekończone wieczności / Amen.

Hymn XXXIII. tegoż Swiętá NA LAVDES.

A Solis ortus cardine, &c.

OD Wschodu / gdźie słońce wstáie /
A gdźie ziemi koniec dáie :

Chry-

Chrystus Pan ma być chwalony/
Z Pánny Máryey zrodzony.
On święty co wieczność stworzył/
W służebne się Ciáło złożył:
Ciáłem ćiáłu dał zbáwienie/
Chcąc záchowáć swe stworzenie.
W Przeczystey Mátki wnętrzności/
Przyszłá łáská z wysokości:
Záwiera wnątrz cney Dziewice/
Niewiádome Táiemnice.
Domek sercá wstydliwego/
Wnet Kośćiołem Bogá swego:
Bez mężá Pánná niewinná/
W żywoćie poczęłá Syná.
Ná tym się rodząc gruntuie/
Że go Gábryel Zwiástuie:
Że go w niey z sercá chętnego/
Poznał Chrzćićiel zámknionego.
Chćiał być ná śienie złożony/
Złob mu nie był vprzykrzony:
A kęs mleká potrzebuie/
Ten/ co y ptaszká stráwuie.
Chor się weseli niebieski/
Głos śpiewa Bogu Anyelski:
Dał się Pásterzom iáwnego/
Zá Pásterzá/ Stworcá wszego.

Iezv tobie bądź cześć chwałá /
Zeć Mátká Pánná zostáłá:
Z Oycem / y Duchem świátłośći /
Ná niekończone wiecznośći / Amen.

Ná inße wßytkie Godźiny Hymn Nießporny, lubo ktoryć z tych dwu Brewiarz ábo Dyurnał vkaże.

MŁODZIANKI.

Hymn XXXIV.

NA NIESZPOR.

Saluete flores Martyrum, &c.

WItayćie Męczeńskie kwiatki /
Was ledwie co ná świát z mátki:
Zniosł śmierći Chrystusá chćiwy /
Ják Rożyczki wiátr pierzchliwy.
Pierwße bićie wy Chrystowych /
Trzodko młoda / Ofiar nowych:
Dźiatki tuż przed Swiątyniámi /
Igraćie w wiankach z Pálmámi.

Chwałá

Chwała tobie Krolewicze/
Ktoryś sie rodził z Dziewice:
Z Oycem/ y Duchem świátłośći/
Ná nieskończone wiecznośći/ Amen.

Hymn XXXV. tegoż Swiętá

NA IVTRZNIA.

Audit Tyrannus anxius, &c.

SŁyszy Tyran zátrwożony/
Ze Krol Krolow Narodzony:
Rządzcá częi Izráelowey/
Pan Stolice Dawidowey.

Głupiec woła/ z tey nowiny
Pędzi mie nástepcá inny:
Zołnierzu idź/ bierz miecz szybki/
Zliy krwią dźiećinne kolebki.

Coż wżdy tą złośćią spráwuie:
Coż Herod grzechem zyskuie:
Jeden śmierćiámi zámkniony/
Zdrow iest Chrystus wynieśiony.

IEZV śie tobie bądź chwałá/
Zeć Mátká Pánną zostáłá:
Z Oycem/ y Duchem świátłośći/
Ná niekończone wiecznośći/ Amen.

Ná inße wßytkie Godźiny Hymn Nießporny, lub ktory z tych dwu wzwyż nápiſánych Brewiarz ábo Dyurnał vkaże.

TRZY KROLE.

Hymn XXXVI.

NA NIESZPOR.

Crudelis Herodes, Deum &c.

O Krutny Herodźie / Bogá
Krolem przyść. Cożći zá trwogá?
Nie wydźiera śmiertelnego
Krolestwá / Dawcá wiecznego.
Szli Krolowie / gdy vyźrzeli
Gwiazdę / z ktorey wodzá mieli:
Swiátlá świátłem dochadzáią /
Dárámi Bogá wyznáią.
W czystego strumieniá kąpiel /
Báránek niebieski wstąpił:
Grzechu nie máiąc ná sobie /
Zmył go z nas w swoiey osobie.
Nowa iákaś moc sie dźieie /
W stągwiách wodá czerwienieie:
Ná głos

Ná głos áby winem byłá/
Wnet wodá swoy tryb zmieniłá.
Ty IEZV bądź pochwalony/
Ktoryś Pogánom ziáwiony:
Z Oycem/ y Duchem świátłośći/
Ná nieskończone wiecznośći/ Amen.

Hymn XXXVII. tegoż Swiętá.

NA LAVDES.

O sola magnarum Vrbium, &c.

O Miásto z naywiększych sámo/
Większe Bethleem/ żeć dano
Z niebá wodzá ná zbáwienie/
Wćielonego Narodzenie.
Ktory Gwiazda krag słoneczny/
Przechodzaca y Mieśieczny:
W Przyśćiu ná świát vkazány/
W Ciáło ziemskie Bog odziány.
Gdy go Mędrcy ogladáli/
Troiákie mu dáry dáli:
Pełniac ślub/ przynoszą oto
Mirrhę/ Rádźidło/ y Złoto.
Znákiem że Bog y Krol wieczny/
Skarb iest/ á dar w zápách wdźięczny:
Rádźi-

Kádzidło y Mirrhá z Sábby/
Grobu iest znák ten proch słáby.
IEZVSIE bądź pochwalony/
Ktoryś Pogánom ziáwiony:
Z Oycem/ y z Duchem świátłości/
Na nieskończone wieczności/ Amen.

Ná inße wßytkie Godźiny tego Swiętá Hymn Nieśporny, ábo ktory z tych dwu wzwyż opiſánych, Brewiarz lub Dyurnał vkázuie.

PRZESTROGA.

Ná Nowe Láto iednek Hymny, co y Bożego Národzenia, y przez Oktawy Swiat wzwyż położonych tez Hymny należa.

W POST WIELKI.
Hymn XXXVIII.
NA NIESZPOR.

Audi benigne Conditor, &c.

VSłyß Tworco dobrotliwy/
Náß głos z płáczem żáłobliwy:
Ktory

Ktory gdy ten Post świecimy/
Przez dni czterdźieści toczymy.
Cny Bádáczu serc skrytości/
Ty wieß śił náßych słábości:
Day ku tobie náwroconym/
Łáskę grzechem odpußczonym.
Siłęsmyć wprawdźie zostáli/
Lecz odpuść/ gdysmy wyználi:
Ku chwale Imieniá twego/
Bądź lekárzem ludu mdłego.
Doday náßemu kárności
Ciáłu/ z cnot strzemięźliwości:
Niech zbytkow wßelkich przestáią/
Sercá postem grzech zbywáią.
Zdarz Troyco Błogosłáwiona/
Spraw iedności nie zbrodzona/
Ze się twym w nagrodę sstánie/
Dárow Postu oddawánie/ Amen.

Hymn XXXIX. tákże w Post

NA IVTRZNIACH.

Ex more docti mystico, &c.

ZWyczay z náuką świętą wźięty/
Záchowaymy w ten Post święty:

Po dźie-

Po dźieśiećć dni wyliczáiąc
Czterykroć / á w Post ich dáiąc.
Zakon / y Prorocy pierwszy
Ten Post czćili / á naymilszy
Chrystus go świećił / wszelkiego
Grunt y Krol czásu ludzkiego.
Ztąd trzebá nam poskromienia /
Słow / nápoiow / y iedzenia:
Snow / żártow / á pilnieyszymi
Bądźmy nád strażámi swemi.
Strzeżmy śie też szkod niezbednych /
Ktore są zgubą serc blednych:
A nie daymy z omamienia /
Zboycy mieysc do záráženia.
Gniew zapálczywy błagaymy/
Przed Sędźią z płáczem stekaymy:
Wołaymy / twarz swą skłániáiąc /
Mowmy / wszyscy vpadáiąc.
Náráźiliśmy z swych złośći/
Boże twoiey łáskáwośći:
Vdźiel nam z niebá gornego /
Dawco Odpustu świetego.
Pomni / żesmy twym stworzeniem /
Choćći słábym vlepieniem:
Nie day brác czći Páństwu swemu /
Z rąk twych (prośim ćie) drugiemu.

Rozwiąż

Rozwiąż grzech / ktory czynimy /
Przyczyń dobr / o co prośimy:
Byśmy śie k tobie stosowáć
Mogli tu / á tám krolowáć.
Zdarz Troyco Błogosłáwiona /
Day iednośći nie zbrodzona:
Ze śie twym z nágrodą sstánie /
Dárow Postu oddawánie / Amen.

Hymn XL. tegoż czásu przez Post

NALAVDES.

O Sol salutis, intimis &c.

O Słońce / sług twych zbáwienia /
IEZV dla serc oświecenia:
Gdy iuż noc przed wdźięcznym schadza
Dniem / ktory ten świát odradza.
Czásu przyiemność dáiący /
Day przez strumień łez płynący:
Obmyć serc ofiáre bitą /
Cządząc ią miłośćią obfitą.
Z źrzodłá / zkąd płynęły złośći /
Poydą záwsze łzy żáłośći:
Jeśli pokuty karánie /
Sercá vymie wyuzdánie.

Dźień twoy Pánie dźień záwita/
W ktorym záś wßytko rozkwita:
Cießmy śię y my/ ku drodze
Przyßedßy/ ręką twey wodze.
Ciebie gmách świátá w skłonnośći/
Niech czći Troyco łáskáwośći:
A my nowi śmiłowániem/
Daymy nową cześć śpiewániem/ A.

NIEDZIELA PO SRZOdopośćiu Biała, ktorą *Passionis* zowią.

Hymn XLI.

NA NIESZPOR.

Vexilla Regis prodeunt, &c.

ZNáć wschodźi Krolá możnego/
Swieći moc Krzyżá dźiwnego:
Ná ktorym żywot vmiera/
A śmierćią żywot otwiera.
Ná tym zránion włocznie złośney
Ostrzem/ niepráwośći sprośney:
Chcąc náße zmyć splugáwienie/
Toczył krwi z wodą strumienie.

Pełni

Pelni się / co dawno wrożył
Wierny Dawid / gdy wierß złożył:
Mowiąc / że w Narodách wßędźie /
Bog od drzewá Krolem będźie.

Drzewo śliczne y rumiáne /
W ßkárłat Krolewski odźiáne:
Ná wybor pniem godnym wźięte /
Trzeć się o Członki ták święte.

Szczęśliweś rámionmi / ktore
Wzniosły skarb wiecznośći w zgorę:
Wagámeś się Ciáłu stáło /
Piekłuś zdobycz odebráło.

O Krzyżu / witay vfánie /
W to ćięßkich mąk rozmyślánie:
Przyday dobry n pobożnośći /
A złym odpuść niepráwośći.

Ty Troyco źrzodło zbáwienia /
Miey chwałę wßelką stworzenia:
Ktorym przez twoy Krzyż wygránie
Dáieß / day nagrodę zá nie / Amen.

Vważánie przy tymże Hymnie, że go záżywa Kośćioł ś. y ná Swiętá Krzyżá ś. iáko ná dźień Náleźienia dniá 3. Máiá, y Podwyżßenia dniá 14. Wrześniá. Tedy ná dźień Náleźienia, w tym wierßu,

ktory tu ieſt w Hymnie raczka náznáczony, miáſto W to ćieſzkich mąk rozmyślánie mowić W to weſołe Zmartwychwſtánie.

A w dźień Podwyżßenia, miáſto tego oboygá, mowić W to Zwyćieſtwá rozmyślánie.

W Biała zás Niedźielę, wßytek ták iáko ieſt wzwyß nápiſány, należy áż do Wielkiego Czwartku.

Hymn XLII. tegoż czáſu NA IVTRZNIA.

Pange lingua glorioſi, Lauream &c.

SŁaw iezyku nieſłycháną /
Srogiey bitwy wygráną:
A przy Krzyżowey wyſtáwie /
Cny tryumf ſtaw ná iáwie.
Ják Odkupićiel świat ſpiera
Zwyćieſtwem / gdy vmiera.
Z Oycá w ſtworzeniu Pierwßego/
Zal Stworcá miał zgubnego:
Gdy

Gdy iábłkiem szkodnie zdrádzony/
Jedząc w śmierć był wpráwiony:
Pan támże drzewo náznáczył/
By z drzewá szkod doyść raczył.
Tego ták násze zbáwienie/
Chćiáło przez swe zrządzenie:
Zeby zdraycá odmian wielu/
W swymże vpadł fortelu:
A z tąd rátunek przychodźił/
Zkąd zboycá rána szkodźił.
Gdy tedy przyszłá świetego/
Pełność czásu onego:
Z Zamkow Oycowskich spuszczony/
Stworcá świátá zrodzony:
Z wnetrznośći czystey Pánny/
Przyszedł Ciáłem odziány.
Płácze w dźiećinney osobie/
W śćistym złożony złobie:
W pieluchy Członeczki Boże/
Mátká Pánienká wiąże:
Rece/ Nogi Boskiey siły/
W ćiásną sie związ złożyły.
Niech zostawa wiekom trwáła/
Nayświetszey Troycy chwałá:
Rowna Oycu/ y Synowi/
Sliczność tákże Duchowi:
Jmie w Troycy iedynego/
Sławą świátá wszytkiego/ A.

Hymn XLIII. tegoż czásu NA LAVDES.

Lustra sex qui iam peregit, &c.

LAt iuż trzydźieśći przeżywszy/
Czás zwrostu Ciáłá spełniwszy:
Odkupićiel sam ochotnie/
Dał sie vmeczyć stromotnie:
Báránek wzwyż ná Krzyż dány/
Ná drzewie ofiárowány.
Zołć oto pije/ y mdleie/ (tkwieie:
Ciern/ Gwoźdźie/ Włocznia w nim
Wdźieczne Ciáło przebodźione/
Krew y wodá wywiedźione:
Niebu/ morzu/ świátu/ źiemi/
Obmyćie strumieńmi temi.
Krzyżu náde wszytkie stały
Drzewá/ sam szláchetney chwały:
Zaden lás nie ma tákiego/
W rodzay krzewność kwiát godnego:
Słodkość drzewá/ słodkość żelaz/
Słodki niosą ćiężar teraz.
Skłoń gáłęźie drzewo z gory/
Spuść Członki wypięte z skory:

R stro-

A srogość vmnieyszay one /
W ktorey iesteś vrodzone:
A Ciáło Krolá wiecznego /
Lekuchno złoż ze pniá twego.
Ty sam masz dostoyność z sławą /
Nieść świátá Ofiárę krwáwą:
A wieść do brzegu pewnego /
Korab świátá zginionego:
Ktorego Krew święta zlałá /
Płynąc Báránkowi z ciáłá.
Swiętey niech trwa ná wieczności /
Troycy cześć chwałá wdźięczności:
Rownie Oycu / y Synowi /
Ozdobá wzáiem Duchowi:
Imię w Troycy iedynego /
Niech chwali krąg świátá tego / A.

WIELKANOC.

Hymn XLIV.

NA NIESZPOR.

Ad Regias Agni dapes, &c.

BAránkiem Krolewskim czczeni /
A z szat białych ozdobieni:

Po przeszćiu morzá krwáwego /
Sławmy Chrystá wielmożnego.
Miłość Boska w nim spráwuie /
Ze nas Krwią świetą czestuie:
Cnych Członkow ofiáre Ciálá /
Miłość / Kápłan / zábiiáłá.
Podwoy widząc krwią skropiony /
Anyoł miia záiuszony:
Swym sie morze w puł dźieliło /
Nieprzyiaćioł potopiło.
Już nam Pásche Chrystus dány/
On Pásche zámordowány:
A żyżnym sercom w czystośći /
Sstał sie Przáśnikiem szczerośći.
O niebá Ofiáro práwa /
Pokłonći Piekło oddawa:
Krepy śmierć przez ćie stráćiłá /
Skárby żywotá wroćiłá.
Zwyćiezcá w moc czárty wziąwszy /
Chrystus / swoy znák rozwinąwszy:
Niebo otwiera / ietego
Krolá wiedźie piekielnego.
Abyś był serc wiekotoczna /
IEZV rádość Wielkonocna:
Od śmierći grzechow zginionych/
Wybaw znowu odrodzonych.

Bądź Oycze Boże chwalony /
Z Synem / ktory pogrzebiony
Wstał z martwych / y Duch świátłośći
Niech ma chwałe ná wiecznośći / A.

Hymn XLV. tegoż Swiętá.

NA IVTRZNIA.

Rex sempiterne Cælitum &c.

KRolu niebieskich woysk wieczny /
Stworzco wszech rzeczy státeczny:
Rownyś przed wiekow bytnośćią /
Syn Oycu záwsze istnośćią.
Gdy sie świát wszczynał / ty spráwiasz /
Ze Obraz twey Twarzy ziáwiasz:
Dáney w Adámie / zacnego
W glinęś wlepił Duchá twego.
A gdy zdrad dyabelskich siłá /
Narod ludzki splugáwiłá:
Ty wziąwszy Ciáło / skázoną
Postáć czyniß odnowioną.
Ty wprzod / gdy sie z Pánny rodziß /
Teraz záś z grobu wychodziß:
Nas z sobą od pogrzebionych /
Chceß mieć iuż z grobu wskrzeßonych.

Ty trzodę Páſterz wiecznośći
Myieſz Krztu wodą pieknośći:
Tá ieſt ſercá oczyſzczeniem /
Tá ieſt grzechu pogrzebieniem.
Náſz dług z dawná zoſtáiacy /
Wypłacaſz / z Krzyżá wiſzący:
Dałeś náſzemu bogaćie
Zbáwieniu Krew / ku zapłáćie.
Abyś był ſerc wiekotoczna / ⁊c. *iáko w wyżſzym.* Amen.

Hymn XLVI. tegoż Swiętá.

NA LAVDES.

Aurora Cælum purpurat, &c.

IVtrzenká niebo rumieni /
Obłok ſię w rádość chwał mieni:
Swiát śpiewáiąc tryumfuie /
Piekło z trząſkiem vtyſkuie.
Gdy on Krol mocy zupełney /
Z iáſkinie śmierći piekielney:
Oycow Senat do wolnośći
Wiedźie ná żywot wiecznośći.
Ktorego grob wielka śiłá /
Strażey kámieniem nákryłá:

Wygrał zwyćiężcá / á właſnym
Pochował śmierć grobem ćiáſnym.
Doſyć łzom / doſyć grobowi /
Doſyć dáno ieſt żalowi:
Powſtał / ktory śmierć zhołdował /
Ták świetny Anyoł zwiáſtował.
Abyś był ſerc wiekotoczna / ꝛc. *iáko w wyżſzym.* Amen.

BOŻE WSTĄPIENIE.

Hymn XLVII.

NA NIESZPOR.

Salutis humanæ Sator, &c.

LVdzki Zbáwićielu Pánie /
IEZV ſerc roſkoſzowánie:
Stworco wſzytkich odkupionych /
Czyſte świátło vlubionych.
Coś ták podległ łáſkáwośći /
Abyś moſt náſze ſproſnośći:
A śmierći niewinnieś záżył /
Żebyś nas z śmierći wyważył.
Burzyſz moc Piekłow bezdennych /
Zrywaſz łáncuchy z twych wiernych:

Tryumf zwyćięstwá zacnego/
Masz prawy Thron Oycá swego.
Niech ćie dobroć przysiłuie/
Ze szkod nászych powetuie:
A gdy ćie widźieć bedźiemy/
Skarb świátłá świetych weźniemy/ A.

Hymn XLVIII. tegoż Swiętá

NA IVTRZNIA.

Æterne Rex altißime, &c.

WWiek wysoko kroluiący/
A wiernych odkupuiący:
Z ktorym śmierć bitwe przegráłá/
A w tryumf chwałe mu dáłá.
Wstepuiesz w kołá świátłośći/
Gdźie ćie wzywa z wysokośći:
Nie od ludźi dárowána
Wszech rzeczy moc/ iáko Páná.
Aby troy gmách nie przeyźrzány/
Niebem y źiemią názwány:
Tákże piekielne stworzenie
Dáłoć pokłon/ y władnienie.
Widząc to drżą Anyołowie/
Ze los ludzki w tey odnowie:

Z ćiáłá

Z ćiáłá grzech / ćiáło spłokuie
Ciáło Boskie / Bog kroluie.
Ty sam bądź nam rádość wieczna /
Zapłátá w niebie stateczna:
Ty świátá budynkiem rządźiſz /
Zá nic roſkoſz świátá sądźiſz.
Przeto prośim vniżenie /
Odpuść nam wſzelkie zgrzeſzenie:
A sercá podnieś wyſoko /
Gorną łáską przed swe oko.
Kiedy pocznieſz on nagłośći /
Ná Obłoku sąd w iáſnośći:
Znieś karánia záſłużone /
A wroć Korony ſtrácone.
IEZV miey cześć z dostoieństwem /
Że w niebo wchodźiſz z wyćieſtwem:
Z Oycze / y Duchu świety /
Ná wiek wiekow niepoiety / Amen.

Náyduie ſię oprocz tych dwu (ktore ſą w Brewiarzu) Hymn trzeći, ná to Swięto bárzo piękny, poczynáiąc Festum nunc celebre *tymi ſłowy. Iednák iż w inſzych Kśiąſzkách, dla tego nie tu miedzy Hymnámi, ále miedzy Prozámi dáło ſię mu mieyſce.* ☞

ZIELO-

ZIELONE SWIĄTKI.

ábo Zesłánie Duchá ś.

Hymn XLIX.

NA NIESZPOR.

Veni Creator Spiritus, &c.

PRzyďź Stworzco Duchu w prędkośći/
Náwiedź twoich sług wnętrznośći:
Nápełni łáską z nátchnienia/
Sercá twoiego stworzenia.
Ktoryś Páráklet názwány/
Dar Boski z Naywyższych dány:
Ogień/ miłość/ studnia żywa/
A máść Duchowna żárliwa.
Tyś Dárow śiedmior oblicze/
Tyś pálec Boskiey práwice:
Tyś iśćiec w Oycowskim Słowie/
Bogácąc vstá w wymowie.
Zápalay zmysły świátłośćią/
Oblewáy sercá miłośćią:
Ciáłá náßego słábośći/
Krzepiąc cnotą ćierpliwośći.

Przez

Przez ćie niech Oycá poznamy/
A Syná iego doznamy:
W ćie Duchá obu spolnego/
Niech wierzym czásu kázdego.
Niech Oćiec słynie Pan chwały/
A z Synem/ ktory vmárły
Powstał/ y z Poćieszyćielem/
Wiek wiekuistym weselem/ Amen.

Hymn L. tegoż Swiętá

NA IVTRZNIA.

Iam Christus astra ascenderat, &c.

IVż był Chrystus w niebo wstąpił/
Wracáiąc sie zkąd był zstąpił
Ná swiát/ z dáru Oycowskiego/
Máiąc dáć Duchá świetego.
Dźień nástał świety z rocznicą/
W ktory śiedmior táiemnicą:
Swiát przez śiedm lat obrocony/
Znáczył czás błogosłáwiony.
Gdy trzećiey ná dźień godziny/ (wny:
Wszczął sie wnet grzmot świátu dźi-
Ten Apostołom modlącym
Znák był/ o Bogu schodzącym.

Z świá-

Z świátłá tedy Oycowſkiego /
Bláſk powſtał Oycá zacnego :
Dla ſerc w Chryſtuſá wierzących
Zágrzania / z słow gorąiących.
Sercá w rádość nápełnione /
Z Duchá świetego nátchnione :
Rożne głoſy wydawáią /
Cudá Boſkie powiádáią.
Znáć ich prágną Narodowie /
Z Pogan / Rzymiánie / Grekowie :
Gdy ná dźiw idą kupámi /
Wſzytkich mowią iezykami.
Tám zły lud / niewierni Zydźi /
Ktorych głupſtwu Czárt to brzydźi :
W trzeźwich opilſtwo wmawiáią /
Wiernych Chryſtuſowych łáią.
Ale przy cudow wydániu /
Zábiega Piotr w náuczániu :
Ze kłamią / przećiwni Wierze /
Z Joelá świádectwo bierze.
Niech Oćiec ſłynie Pan chwały /
Y z Synem / ktory vmárły
Powſtał / y z Poćieſzyćielem /
Wiek wiekuiſtym weſelem.
Amen.

Hymn LI. tegoż Swiętá
NA LAVDES.

Beata nobis gaudia, &c.

NAm rádość Błogosłáwiona/
W krąg roku iest przywrocona:
Gdy Duch wszech pociech wesoły/
Spuścił się ná Apostoły.
Promieniem ogniá wynika/
Przynosząc postáć iezyká:
Aby słow dostátek mieli/
A miłością oczerstwieli.
Wszech iezykow záżywáią/
Ztąd Pogánie postrách máią:
Mniemáiąc że się popili/
Ktorzy Duchá pełni byli.
Sstáło się to z dziwney mocy/
Po świeceniu Wielkonocy:
Pod dni świetych dokończenie/
Gdy Zakon ma odpuszczenie.
Teraz cię / o dobry Pánie
Prosim / przez niskie padánie:
Nam wlane z niebá gornego
Day dáry / Duchá świetego.

Gdy

Gdy iuż sercá poświecone /
Twą łáską są nápełnione:
Odpuść nam winy z vczynku /
A day czásy odpoczynku.
Niech Oćiec słynie / ⁊c. *iáko ná Nieszpornym.*
Amen.

W TROYCE PRZENAYDOSTOYNIEYSZA.

Hymn LII.

NA IVTRZNIA.

Summæ Parens clementiæ, &c.

WJelkiey Oycze łáskáwośći /
Rządząc gmách świátá przestrony:
Jedyny w Boskiey istnośći
Boże / w Trzech Osobách czczony.
Zwiedź nas w powstániu ręk dáiąc /
Zeby duszá trzeźwo wstáłá:
A w chwale Boskiey pałáiąc /
Powinne dźięki oddáłá.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna /
Z Synem Oycowskim w iedności:
I z Duchem świetym społeczna /
Przez nieskończone wieczności / Amen.

Hymn LIII. tegoż Swiętá

NA LAVDES.

Tu Trinitatis Vnitas, &c.

TY Troyce świetey iedności/
Rządząc świát w wielkiey możności:
Rácz przyiąć chwałe z śpiewániem/
Ktorą wnośimy przed wstániem.
Wschod Iutrzenki wdźięcznie świta/
Poseł przed słońcem záwita:
Noc vchodźi z ćiemnośćiámi/
Rządź świátłośći świetą námi.
Bądź Oycze Boże chwalony/
Z Synem záwsze ziednoczony:
Y z Duchem niebá świátłośći/
Teraz y ná wiek wiecznośći.
Amen.

Nieśpornego nie położyłem, bo iuż iest wyżey w Nieśporze Sobotnim Rocznym, to iest, Iam Sol recedit igneus, *nápiśány.*

BOŻEGO CIAŁA

y przez Oktawę.

Hymn LIV.

NA NIESZPOR.

Pange lingua gloriosi, &c.

SLaw iezyku chwálebnego/
Ciáłá dziwne świątośći:
Y krwie kleynotu drogiego/
Ktorą zá świát z miłośći:
Owoc wnątrza wspániáłego
Wylał/ Krol wszelkich włośći.
Nam dány/ nam Národzony/
Przez Pánieńskie zrodzenie:
Z ludźmi żył stowárzyszony/
Siejąc słow swych naśienie:
Przybytek swoy vtesknony
W dziwne zámknął zrządzenie.
Przy ostátnim wieczerzániu
Vśiadszy z Bráćiszkámi:
Dosyć czyniąc przykazániu/
W Zakonie potráwámi/
Pokarm dwunastom w zebrániu.
Dał sie swymiż rękámi.

Sło-

Słowo Ciáłem / Chleb prawdźiwy
Słowem w Ciáło obráca:
A wino w Krew / Chrystus żywy /
Choć zmyśl swoy bieg vtráca:
Dowod sercom niewątpliwy /
Sámá wiárá wystárcza.
Przeto świątość ták dostoyną
Czciymy w vniżonośći:
A náukę Stározakonną
Dáć nowey chwálebnośći:
Wetuiąc wiárą gruntowną /
Zmysłow tępych słábośći.
Oycu / y Jednorodzonemu
Chwałá / y wdźięczne pienie:
Zywot / możność / y cześć k temu /
Bądź y błogosłáwienie:
Z obudwu pochodzącemu /
Bądź zárowne chwalenie / Amen.

Hymn L V. tegoż Swiętá

NA IVTRZNIA.

Sacris solemnijs iuncta sint gaudia, &c.

DO dniá chwálebnego wesela przydaymy /
A z sercá szczyrego chwałę záśpiewaymy:

Precz stárość / wszytkiemu czás iuż być w odnowie/
Myślom/ vczynkom / y mowie.
Noc przypominamy ostátniey Wieczerze/
Gdy Krystus z Báránkiē Przáśnik/co iest w wierze:
Dał Bráciey / zwyczáiu strzegąc Zakonnego /
Oycom stárym podánego.
Po Báránku / ktory znák był / y iedzeniu
Dáne Ciáło Páńskie/Vczniom w zgromádzeniu
Ták káżdemu cáłe/iák wszytkim w spolności /
Przyznáć rąk iego możności.
Dał Ciáło w potráwę stworzeniu słábemu /
Dał y Krew zá napoy człowieku smutnemu:
Mowiąc / że wam dáie ten Kielich / weźmiyćie/
Z ktorego wszyscy piyćie.
Ták tedy sam spráwił to Ofiárowánie /
Ktorego polećił święte spráwowánie
Szczegulnym Kápłanom / ći sámi moc máią
Pożywáć / y drugim dáią.
Już sie Chleb Anyelski chlebem ludzkim stáie/
Chleb niebieski dawnym znákom koniec dáie:
O rzeczy przedziwna / ije Páná swoiego
Lichy żebrak sługá iego.
Ciebie Boże w Troycy prośimy iedyny/
Przy chwale twey do nas spraw twe náwiedźiny
Niechćiey nam twych śćieżek gdy idźiem zákrywáć
W świátłość/gdźie raczysz przebywáć/
Amen.

Hymn

Hymn LVI. tegoż Swiętá NA LAVDES.

Verbum ſupernum prodiens, &c.

SLowo z niebá wyſokiego /
W práwicy Oycá zoſtáiąc:
Drogę ma do dziełá ſwego /
Jdzie w wieczor żywot dáiąc.
Od Vczniá ná Játki práwie/
Máiąc dan być Przećiwnikom:
Pierwey w żywotá potráwie /
Dał ſie ſwoim Zwolennikom.
Ktorym w dwu Oſob rożności /
Dał ſwą Krew świetą y Ciáło:
Aby w dwoiákiey iſtności /
Nákarmił człowieká cáło.
Brátem ſie ośtał w Národzeniu /
Pokármem ſpolnie iedząey:
Szácunkiem w śmierći ſkończeniu /
A nagrodą kroluiący.
O wßech Ofiáro zbáwienna /
Co wzwodźiß niebá podwoie:
Reká nas ćiśnie woienna /
Day moc / day pośiłki twoie.

W Troycy Pánu y w iedności/
Niechay wieczna cześć hołduie:
Ktory żywot ná wieczności/
Niech nam w Oyczyźnie dáruie.
AMEN.

Koniec Hymnow ná Swiętá Roczne, ktore ruchome zowią.

Nástępuia Roczne Swiat nie ruchomych, to iest, pewne iuż dni swe w Roku máiacych, á dla tego porzadkiem Mieśiacow, ták iáko w Brewiarzu y Dyurnale, one prowádzę: złaczywszy oraz Pátrony święte Polskie y Szwedzkie, iáko ktorego w ktorym Mieśiacu Święto przypada.

MIESIAC

MIESIĄC STYCZEN.

W Pierwßy dźień záwße Mieśiacá tego Nowe Láto, *ktore Swięto, iáko inße Swiętá Zbáwienia náßego, Synowi Bożemu przyzwoite, lubo dni swoie pewne máia, w Mieśiacách iáko Boże Národzenie XXV. Grudniá. Nowy Rok, ábo Obrzezánie Chrystusá Páná, w ninieyßym Mieśiacu* I. *Trzech Krolow w tymże* VI. *Iednák nie miedzy nieruchomemi, ále po Adwenćie záraz położone Hymny ich podług Brewiarzá tu prowádzę.*

14. Styczniá w Swięto

IMIENIA IEZVS

Hymn LVII.

NA NIESZPOR.

Iesu dulcis memoria, &c.

JEzu wspomnienie słodkośći/
Dáiąc serc práwe rádośći:

Lecz nád miod y pomyślnośći/
Jego słodka obecznośći.
Nic w Pieśniách vćieśnieyszego/
Nic w słuchu przyiemnieyszego:
Nic nie iest w myśli słodszego/
Iak IEZVS, Syn Naywyższego.
Ni ięzyk może wysławić/
Ni Pismo tego wystáwić:
Kto doznał/ mogł wiárą spráwić/
Co miłość IEZVSA ziáwić.
IEZV bądź nászą rádośćią/
Ktory masz płáćić wiecznośćią:
Niechżeć z nas będźie cześć chwałá/
Poki wieczność będźie trwáłá/ Amen.

Hymn LVIII. tegoż Swiętá NA IVTRZNIĄ.

Iesu Rex admirabilis, &c.

IEZVSIE Krolu cudowny/
Zwyćięzco ze wszech głowny:
W słodkośći swey niewymowny/
W żądzy serc żadney nierowny.
Gdy násze zwiedzasz wnętrznośći/
Swieći im prawdá iásnośći:

Obrzy-

Obrzydzasz świátá márności /
A wnątrz zápalasz w miłości.
IEZVS słodkość serc prawdziwa /
Swiátło myśli / studnia żywa:
Wszelką rádość przerownywa /
Y wszech żądz świętych opływa.
IEZVSA wszyscy poznaycie /
Miłość iego vpraszaycie:
IEZVSA chciwie szukaycie /
W szukániu się zápalaycie.
IEZV niechci w głos śpiewamy /
Niech cię w żywot wyrażamy:
Niech cię z serc nászych kochamy /
Teraz / y w wiek gdzie żyć mamy / Am.

Hymn LIX. tegoż Swiętá NA LAVDES.

Iesu decus Angelicum, &c.

IEZV Anyelska piękności /
W vszách śpiewánie słodkości:
W vstách miod dziwney wdzięczności /
Napoy sercom z wysokości.
Łákną ciebie kosztuiący /
Prágną im bárziey piiący:

Żadáć więcey nic niechcący/
Procz IEZVSA, miłujący.
O IEZV moy słodki Pánie/
Westchnieniom dußnym vfánie:
Ty łez pobożnych ßukánie/
Ty myśli wnetrzney wołánie.
Zostańże śię Pánie z námi/
Swieć nam twemi promieniámi:
Spądź chmury sprośne zmyślámi/
A nápełń świát słodkośćiámi.
IEZV kwiećie Mátki Pánny/
Nam w rozkoß słodkośći dány:
Z Jmienia chwał czćią názwány/
W Krolestwie dobr nieprzebrány/ A.

Dniá 18. Styczniá Kátbedry Piotrá ś. te dwá Hymny y do inßych Swiąt Piotrá ś. należą.

Hymn LX. ná Swięto wzwyż miánowáne Káthedry Piotrá ś.

Quodcunq; in orbe nexibus reuinxeris.

COkolwiek *ná* tym świećie chceß *mieć* związano/
Ták y w zamkách niebieskich muśi być miano:

A co

A co dána moc tobie tu oswobodźi/
Już wolnym y ná niebo wysokie wchodźi: (ści.
Gdy sie świát skończy Sędźia będźiesz w strogo-
Oycu niech ná wiek wieczną chwałę dawamy/
A twey czći pieśń vprzeymą niech záspiewamy:
Synu wieczny y Duchu niech trwa ná niebie/
Pokłon ozdobá tobie / á święta ćiebie
Troyce/ niech czásy wszytkie chwalą wiecznośći.
Amen.

Hymn LXI. pospolićie
N A L A V D E S.
Swiąt Piotrá ś.

Beate Pastor Petre, clemens accipe &c.

SWięty Pásterzu Pietrze przyimi łágodnie
Prośby proszących/á rácz związáne zbrodnie
Słowem rozwiązáć/ktory wziąłeś moc one:
Ziemi niebo otwieráć/ y mieć zámknione.
Niech Troycy świętey chwałá wieki przebywa /
Cześć / pokłon / wszelka władza / y pieśń krzykliwa
W iednośći / ktory záwsze ma Pánowánie
Przez wszytkie wieki/dokąd wiecznośći stánie
Amen.

Iáko y ktory Hymn do Godźin y czásow w nabożeńſtwie tego Swięta należy, zrozumieß z Brewiarzá y z Dyurnału.

Dniá 25. Styczniá Náwrocenia Páwłá świętego.

Hymn LXII.

Egregie Doctor Paule mores inſtrue, &c.

SWięty Doktorze Páwle / vcz obyczáiow /
A ſercá náße wprowadź do gornych kráiow:
Że vyźrzy południe wiárá bez zaſtony /
A miłość iáko ſłońce doydźie Korony.
Niech Troycy świetey chwałá wieki przebywa /
Cześć / pokłon / wßelka władza / y pieśń krzytliwa
W iedności / ktory záwße ma Pánowánie
Przez wßytkie wieki / dokad wieczności ſtánie / Amen.

Ten Hymn ná wßytkie czáſy y Godźiny Swiętá tego, y do inßych Swiat Páwłá ś. należy.

Dniá 30. Styczniá MARTYNY S. ktore Swięto do nabożenstwá vpodobánego ábo dobrowolnego iest podáne.

Hymn LXIII. tego Swiętá

NA NIESZPOR.

Martynæ celebri plaudite nomini, &c.

MArtyny z plesk ániem imie cne wsławiaycie
Mieszkáncowie Rzymscy przy chwale plesk aycie: (na/
Sławcie ią w zasługách Pánienstwá vczczo-
Sławcie zá Chrystá zmęczoną.
Tá gdy sie z wysokiey czći Rodzicow rodzi
Miedzy pieszczotámi/ práwie w miłym chodzi
Zbytkow omámieniu / w bogáctwách opły-
Co wiec w szczęściu domow bywa. (wa/
Wzgárdziwszy pożytki doczesne / oddáie
Siebie Pánu świátá / á hoyną sie sstáie
Vbostwu dla Chrystusá dáiąc máietnośći/
Szuka nagrod z wysokośći.
Rácz oddalić od nas roskoszy omylne
Boże / ktory czynisz Męczenniki silne:
Troy iedyny twoim sługom spuść promienie/
Zkąd łáski dáiesz zbáwienie / Amen.

Hymn

Hymn LXIV. tegoż Swiętá
NA IVTRZNIĄ.

Non illam crucians vngula, non feræ.

ANi ią śrogi źwierz / áni iak drapieżny
Wzrusza / w strásznym bićiu stawa vmyśl
meżny:
Przeto z świetych Chorow Anyeli schadzáią/
Niebieski pokarm iey dáią.
Owszem Lew okrutny niechawszy srogośći /
Kłádzie sie do nog twych z rykiem łáskáwośći:
Wszákże cie Mártyno miecz z świátem roz-
A wnośi do Swietych wiela. (dziela/
Ciebie Ołtarz ślicznie kádźidłem pachnącym
Kurząc sie wydawa / znák prośbom gorą-
A fałszywe trácąc/ o tobie wrożenia (cym:
Gládźi ziáwieniem imienia.
Rácz oddalić od nas roskoszy omylne
Boże / ktory czyniß Męczenniki śilne:
Troy iedyny twoim sługom spuść promienie/
Zkąd łáski dáieß zbáwienie /
Amen.

Hymn LXV. tegoż Swiętá
NA LAVDES.

Tu natale ſolum protege, tu bonæ &c.

TRoyczyſtey ziemi broń/ ty dobrom Páńſkim
Day pokoiu mieyſce / w Páńſtwie Chrze-
ściáńſkim:
A zbroyny chrzeſt / y ſrogie woienne zgráie
Wprowadz w Biſſurmáńſkie kráie.
Ty Krole w Bráterſtwie pod Krzyżá zwoławſzy
Chorągiew/ Solimáńſkie zwiąſki zerwawſzy:
Zemſtą niewinney krwie/ nieprzyiaćioł brzydkich
Z gruntu śił pozbáwiay wſzytkich.
Tyś náſzym filarem / ty ozdobá miła /
Bogdaybyś poſługi ſerc náſzych baczyłá:
Przyymi modły Rzymu wdźiek/ ktoryć nabożnie
Spiewa / cząc obchod twoy rożnie.
Rácz oddalić od nas roſkoſzy omylne
Boże / ktory czyniſz Męczenniki śilne:
Troy iedyny twoim ſługom ſpuść promienie/
Zkąd láſki dáieſz zbáwienie /
Amen.

MIESIĄC LVTY.

Dniá 2. GROMNIC, *ábo Oczyſzczenia Przebłogoſłáwioney*

PANNY MARYEY

Hymn LXVI.

NA NIESZPOR.

Aue maris ſtella, &c.

WItay Gwiazdo morza/
Zacna Mátko Boża:
K temu záwſze Pánno/
Szczeſna w niebo Bramo.
Naſz láſki z ſłow AWE,
Z Gábryelá ſpráwe:
Wroć nam pokoy z dzewá/
Mieniąc imie EWA.
Rozwiąż grzeſznych krepy/
Oświecay wzrok ślepy:
Zgładź z nas złości brzydkie/
A day dobrá wſzytkie.
Wyraź Mátki imie/
Przez cie niech głos przyymie:

Ten co dla nas Synem
Chciał być twym iedynem.
Pánno przewyborna /
Nád wszytkie pokorna:
Zdiąwszy z nas win sforę /
Wpraw w czystość / w pokorę.
Day żywot pobożny /
Spraw pokoy podrożny:
Jezusá widzenie /
Z nim sie náciessenie.
Bądź Oycze chwalony /
Chryste ozdobiony:
Z Duchem Przechwálebnym /
Trzey pokłonem iednym / Amen.

Hymn L XVII. tegoż Swiętá NA IVTRZNIA.

Quem terra, pontus, æthera, &c.

KToregoświát / niebo / morze /
Chwali / sławi / czći w pokorze:
Tego co Troy Gmách kieruie /
Czystość Maryey piástuie.
Temu Słońce / Miesiąc / wszelkość /
Służy przez długich lat wielkość:

Láſki z niebá nápełnieniem/
Nośi go Pánná Brzemieniem.
Szczęśliwa Mátká dárámi/
Ktorey Miſtrz nád niebioſámi:
Dźierżąc w garſtce świát ſtworzony:
Skrzynią wnątrza ieſt zámkniony.
Szczęśliwa z Poſłá gornego /
Płodna z Duchá nayświętſzego:
On Narodom pożądány /
Z iey Żywotá ieſt nam dány.
Bądź Pánie náſz pochwalony /
Ktoryś z Pánny Národzony:
Z Oycem / y Duchem świátłośći /
Ná nieſkończone wiecznośći / Amen.

Hymn LXVIII. tegoż Swiętá
NA LAVDES.

O glorioſa virginum, &c.

O Chwálebna nád Pánnámi /
Wynioſła nád niebioſámi:
Máluchny / ktory ćie ſtworzył /
Z twych pierśi cnych mleká pożył.
Co Ewá ſmutna ſtráćiłá /
Tyś zacnym płodem wroćiłá:

Żeby

Zeby wszedł w niebo płácz ziemski/
Otwierasz Zamek niebieski.
Tyś fortá Królá Gornego/
A Pálacem świátłá iego:
Zywot przez Pánnę wrocony/
Skącz Narodźie odkupiony.
Jezuśie tobie bądź chwałá/
Zeć Mátká Pánná zostáłá:
Z Oycem y Duchem świátłości/
Ná nieskończone wieczności/ Amen.

Hymn LXIX. tegoż Swiętá ná Godźiny wszytkie y Kompletę.

Memento rerum Conditor, &c.

MJey wzgląd/ o Stworco wszytkiego/
Ześ niegdy ciáłá nászego:
Z świętego Pánny brzemienia/
Wźiął postáć od Národzenia.
Marya Mátko ziednánia/
Mátko słodka smiłowánia:
Ty nas z nieprzyiaćioł wyimi/
A w godźinę śmierći przyimi.

Jezuśie bądź pochwalony/
Ktoryś z Pánny Národzony:
Z Oycem y Duchem świátłośći/
Ná nieskończone wiecznośći/ Amen.

Te Hymny wzwyż nápiſáne Przenayczyſtſzey Mátki Bożey, ná wſzytkie Swiętá iey, tymże porzadkiem czáſow y Godźin iáko tu maſz, bywáia odpráwowáne.

Dniá 4. Lutego ANSGARY SWIĘTEY.

Hymn LXX.

Anſgari Pater optime, &c.

ANſgáry Oycze pobożny/
Nas vwiedźionych w błąd zdrożny:
Wywiedź z rátunku ſwoiego/
Do zwiąſku Chryſtuſowego.
Niewiernym dáieſz wiedzenie
W Ewángeliey/ ćwiczenie:
Oświecáiąc narod ziemſki/
Zprowadzaſz ná tor niebieſki.

Dobry

Dobry Páſterzu / ty śmiele
Páśieſz owieczki / w Kośćiele
Vcząc / áby wprawdźie żyły /
Wſzechmocność Chryſtá chwaliły.
Tálent w mądrośći ieſt dány /
Z świątośćią pozyſkány:
Przynośiſz chwały Krolowi /
Ku ozdobie pokoiowi.
Bogu Oycu chwałá wieczna /
Z iedynym Synem ſpołeczna:
Z Duchem poćiech y rádośći /
Ná nieſkonczone wiecznośći / Amen.

Ten Hymn ná wſzytek dźień Swiętá tego.

Dniá 25. Lutego SIGFRID. S.

Hymn LXXI.

NA NIESZPOR.

Sigfridi almi Præſulis, &c.

SIgfrydá Biſkupá cnego
Sławny / pieśnią wierſzá tego:
Ktory Szwedow náucząiąc
Pokrźćił / dar im z nieba dáiąc.

Jáko promień z swey piękności
Wydáie perłá w ćiemności:
Ták czćią Boską oświecony/
Swiećił ten Biskup wsławiony.
Ktory się Anglikiem rodźi/
Z Przezacnych Przodkow pochodźi:
Rod wysoki świádkiem tego/
Krolow Páństwá Angielskiego.
Ten Anglik ráczey Anyelski/
Mąż nam spusczony niebieski:
Niech domieśći swych w iedności/
Do Anyelskiey wysokości.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna/
Z Jedynym ec. *iáko masz w poprzedzá-iącym Hymnie.* Amen.

Hymn LXXII. tegoż Swiętá NA LAVDES,

y przez wszytkie Godźiny.

Ignitus sacro flamine, &c.

DVchem świętym zápalony/
O Boską cześć vwiedźiony
Sygfryd/oyczystey Angliey
Zrzekszy się. szedł do Szwecyey.

Tám Krolá y z ludem iego /
Jádem złym nápoionego
Ználazßy / vczuł żal srogi /
Że ten Narod chwalił Bogi.
Wnet Bogá iednego wstawia /
Krolowi z tych słow obiawia:
Kto vwierzy / zbáwion bedźie /
A okrzći śie w wiernych rzedźie.
Z tych słow złey wiáry przestawa /
OLAVS Bogá wyznawa:
Wźiął w serce náuke niebieską /
Dał pod Chrzest ßyie Krolewską.
Sygfryd / znáczy Chorążego /
R w tym go ma Bog práwego:
Nieprzyiaćioł ćießkich gromił /
Gdy lud Szwedzki we Krzćie omył.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna /
Z Jedynym Synem społeczna:
Z Duchem poćiech y rádośći /
Ná nieskonczone wiecznośći.
Amen.

MIESIĄC MARZEC.

Dniá 23, Márcá Swięto GABRYELA ARCHANYOŁA *ná Nießpor, Laudes y Godźiny.*

Hymn LXXIII.

Mentibus lætis iubilemus omnes, &c.

W Wesołey myśli wßyscy záśpiewaymy /
Krzykliwe ſtrony ná geślách wzbudzaymy
Gdy wdźięczny zſchodząc Gábryel w te kráie /
Bláſk z niebá dáie.

Dźiewoſtąb Pánny Naświętßey zſtępuie
Dźiś / á z nim wielkość Anyołow ſpołkuie:
Chryſtuſá wielbiąc / w tryumfálnym ſtánie
Wßytko zebránie.

Ztąd Gábryelá ſławe Przedniey ßego
Chor náß niech śpiewa / máiąc zá iednego
Z onych to śiedmi przed Pánem ſtoiących
Roſkaz czyniących.

Poſeł niebieſki tenże pośrzednikiem
Gábryel wßedźie / ſpraw wielkich Rzecznikiem:
Z weſelem świátu niech zjáwi ſkrytośći /
Od Wßechmocnośći.

Zwiá-

Zwiástuyże nam dziś / prośim Gábryelu /
Wiecznych ſpoczynkow dar przednieyſzy z wielu
Że wżdy niebá dwor odźierżym ſpołecznie /
Spiewáiąc wiecznie.
Niech nam to zdárzy Boſtwo vwielbione /
Oycá y Syná / z świętym ziednoczone
Duchem / ktorego przez wſzytek ſię zlałá
Swiát cześć y chwałá.
Amen.

Hymn LXXIV. tegoż Swiętá NA IVTRZNIA.

En noctis medium, ſurgite propere &c.

O To iuż pułnocy / ſkwápliwie wſtawaycie /
Cześć nową śpiewániem Pánu záczynaycie
Bo wſzytkim Gábryel przynioſł tey godźiny
Wdźięczne zbáwienia nowiny.
W tę godźinę Pan ieſt z wnątrza Pánieńſkiego
Ludzkiemu plemieniu dány. á do tego
Z gruntu nieprzyiaćioł oraz zwyćiężywſzy /
Zmartwychwſtał Piekło zburzywſzy.
Przeto powſtawáiąc ſpolnym ocuceniem/
Czyńmy Swiętym w niebie modły z vniżeniem :
Oſobliwie Pánu / zá Anyołá dánie /
Ktory ma wſzytkich ſtáránie.

Azaſz ludzka możność ſłuſznie to ogłośi /
Jákie świátu dáry Gábryel przynośi:
On duſzyczki święte by Páná widziáły
Wnośi do niebieſkiey chwały.
Przeto ćie o Wodzu łáſkáwy prośimy /
Rácz nam ziednáć łáſkę / nie gardź mizernymi:
Vproś miłośierdźie v Wſzechmogącego /
Że nas zbáwi ode złego / A.

MIESIĄC KWIECIEN.

Dnia 13. Swięto

HERMONOGILDA S.

Hymn LXXV.

NA NIESZPOR.

Regali ſolio fortis Iberiæ, &c.

WMożney Jberyey z domu Krolewſkiego/
Hermonogildzie / chwało świátłá Mę-
czeńſkiego:
Toć miłość Chryſtá ſpráwia /
W niebieſkie pułki poſtáwia.
Trzymaſz ślub dány Bogu w gruntowney do-
Posługę oddawáiąc/y nád nieg ſobie (bie /

Nie

Nic nie masz / á strzymywasz
Lubość złą / y czuynie zbywasz.
Powśćiągasz wzruszenia / pástwisko złośliwe
Poczynáiącym grzechom / czyniąc niewątpliwe /
Przez tor dobry chodzenie / (we /
Gdźie drogá prawdźiwa żenie.
Bądź świátá Pánu chwałá żyzna Oycowska /
Z vst proszących niechay cześć kwitnie y Synowska:
A Boski z wywyższeniem
Duch niech ma pokłon sławieniem.
Amen.

Hymn LXXVI. tegoż Swiętá NA IVTRZNIĄ.

Nullis te genitor blanditijs trahit, &c.

ZAdnymi ćie rodźic nie zwiodł pieszczotámi /
Aniś śie vśidlił żyćia bogáctwámi:
Ani perel ślicznośćią /
Ani Krolestwá chćiwośćią.
Odmienić ćie nie mogł strách mieczá ostrego /
Ni śie lękasz furiy kátá krwie chćiwego:
Bo trwálsze nád znikome
Roskoszy / masz niewidome.
Teraz ćie obrońcą z niebá niech doznamy (my
Láskáwego w prośbách / gdy twoie śpiewa-
Zwyćie-

Zwyćięſtwo z śmierći wźięte/
Skłoń do nas vcho twe święte.
Bądź świátá Pánu chwałá żyzna Oycowſka/
Z vſt proſzących niechay cześć kwitnie y Syn
A Boſki z wywyżſzeniem (nowſka:
Duch niech ma pokłon ſławieniem/
Amen.

MIESIĄC MAY.

Dniá 3. Máiá Swięto

ZNALEZIENIA KRZYZA S.

Wſzytkie Hymny Niedźiele Paſsionis, *to ieſt Białey názwáney, y tymże porzadkiem iáko támże ſą położone.*

Dniá 4. Máiá Swięto FLORIANA S.

NA NIESZPOR.

Hymn LXXVII.

Gratuletur Eccleſia, &c.

NIech Kośćioł winſzuie ſobie
Nowey ſławy ku ozdobie:

Dá

Da Boskiey łásce śpiewánie /
Zá cześć w świetym Floryánie.
Ten w Mieście Tecyey sławny
Dom wzgárdziwszy / y rod dawny:
Gdy sie zwyćiestwo zbliżáło /
Ktore w świetym z mąk być miáło.
Wnetże Towárzyszez iego/
Lzą słowy / biią świetego:
Już proszony / iuż meczony /
Lecz w Wierze nieprzełomiony.
Przeto go osęką rwano /
W Meżu winy nie widziano:
A gdy był w głebią zrzucony /
Wnet został Kát záślepiony.
Ná opoce zacne Ciáło
Spłynawszy / straż z Orlá miáło:
Poboźney że pogrzeb spráwia /
Waleryey / samże ziáwia.
Gdy ciáło w grob iest wiezione /
Bydle prágnieniem zemdlone:
Dziwnie iednák posilone /
Przez źrzodło nowo ziáwione.
Tobie Pánie wieczność chwały /
Ktory powstałeś vmárły:
Z Oycem y Duchem świátłośći /
Ná nieskończone wiecznośći /
Amen.

Hymn

Hymn LXXVIII. tegoż Swiętá

NA LAUDES.

Sæpe Martyr verberatus, &c.

CZęsto Męczennik chłostány/
Hakiem po ciele drapány:
Mowił; Bogá w Troycy chwale/
Wstydząc Aquilliná stale.
Właśnie czyniß Aquillinie/
Ják depcący kwiát w tárninie:
Trzeß/ koleß kwiát poświecony/
Kwiát bárziey pachnie ściśniony.
Już/ o Mężu/ Bogu miły/
Day nam z nieprzyiaćioł siły:
Przećiwnych Chrystowey wierze/
Te dźierżąc/ stałeś w swey mierze.
Tobie Pánie wieczność chwały/
Ktory powstałeś vmárły:
Z Oycem y Duchem świátłośći/
Ná niesk oṅczone wiecznośći/
Amen.

Dniá 8. Máiá Swięto STANISŁAWA SWIĘTEGO, Biſkupá Krákowskiego.

Hymn LXXIX.

NA NIESZPOR.

Gaude Mater Polonia, &c.

CIeſz ſie Polſko Rodzićielko,
Będąc Potomká zacnego:
Krolá z niebá możność wielką/
Czuynie chwal czáſu káżdego.
Ktorego ſkárby obfite/
W Biſkupie cnym Stániſłáwie:
Zerby z męki známienite/
Swiecą w dziwney cudow ſławie.
Ten ſpráwiedliwośći broniąc/
W gniew Krolowi podał śiebie:
Dla krzywd ludzkich ſtał nie ſtroniąc/
Zołnierz Chryſtuſow w potrzebie.
Tyráná z ſpraw okrućieńſtwá/
Gdy ſłowy ſtale ſtrofuie:
Zwyćieſtwem ſławe męczeńſtwá/
Rozśiekány záſługuie.

Nowy cud prawie przekłada /
Swiátło nád Swietym ziáwione:
W iedno ciáło sztuczki skłáda /
Niebá lekarz rozrożnione.
Ták Stánisław Biskup święty /
Ná niebieski Dwor się wnośi:
Że v Bogá w pomoc wźiety /
Nam odpuszczenie vprośi.
W iego zásługách prosząc
Miewáią dar vzdrowienia:
W nagłe śmierći wpádáiący /
Przychodzą do ożywienia.
Dotknieniem Pierśćieniá iego /
Z wrzodźiáłych chorob powstáią:
Przy mieyscu Grobu świetego /
Wiele niemocy skłádáią.
Słuch głuchym bywa wrocony /
Chromym chodu vżywánie:
Niemym iezyk nápráwiony /
Zmka dyable opetánie.
Szcześliwyś Krákowie z tego /
Swietym Ciáłem zbogácony:
Stworce Bogá Wszechmocnego /
Chwal ná czás niezámierzony.
Niech cześć w wiek Troycy wynika /
Chwałá / pokłon / y śpiewánie:
Zá zwyćięstwem Meczenniká /
Niech w nas rádość nieustánie / A. Ten-

Tenże Hymn do wszytkiego Nabożeństwá y Godźin Vroczystośći ś. Stánisłáwá.

Dniá 18. *Máiá Swięto* ERYKA S.

Hymn LXXX.

NA NIESZPOR.

Adest dies lætitiæ, &c.

DZień mamy wielkiey rádośći /
Eryk świátłem się chwał grodźi:
Krol y Pátron Szwedzkich włośći /
W niebieskie pálace wchodźi.
Ktorego z cnot kwitnącego /
Ná Krolewski Thron wsadzáią:
Chętny Senat / y lud iego /
Zgodnie Krolem mieć żądáią.
Vmartwia ćięszko postámi /
Swięte Ciáło / święty wszytek:
Vbiera włośienicámi
Ten Chrystusowi przybytek.
Sługi Boże Krol dostoyny /
Ku większey cżći Boskiey wznawia:
Jáko Sálomon spokoyny /
A Kośćioły znowu stáwia.

Tarcz wiáry zasłoną iego /
Strzały nieprzyiaciol psuie:
Wniść do Krolestwá Bożego/
Przez męczeństwo zásługuie.
Z świętey onego zasługi /
Jezu wszech Odkupicielu:
Raczysz nam odpuścić długi /
A w wiecznym daß być weselu/ Amen.

Hymn LXXXI. tegoż Swiętá NA IVTRZNIĄ.

Hymnum nouum lætitiæ, &c.

HYmnu z wesela nowego /
Nowość rzeczy potrzebuie:
Eryk z męczeństwá dniá tego
Nowey chwały dostępuie.
On iák Heliaß czártowe /
(Smiele się ná hárc stáwiáiąc)
Zbił báłwochwálstwo ná głowę /
W Zakonie Páńskim paláiąc.
Kościoł w powszechnym zebrániu
Szerzy/ swoy lud Fińskie Páństwá:
Krol ku Boskiemu wyznániu /
Ciągnąc od chwały ßátáństwá.

Krwią

Krwią z iego Ciáłá męczeńską/
Ktoro oczy námázáłá:
Złożona ślepotą ćiężką/
Niewiástá záraz przeyźrzáłá.
Z zasług cnych tego Swiętego/
Jezu wszech Odkupićielu:
Odpuść nam co iest winnego/
A day żyć w wiecznym weselu/Amen.

Hymn LXXXII. tegoż Swiętá NA LAVDES.

Laudes ad laudes iungite, &c.

Chwał przydayćie Laudesowym/
Niech w Laudes będźie chwalony:
Chrystus w swym Rycerzu nowym.
Ktory w żołd niebá złączony.
W srogim ściśnion oblężeniu/
Ná dźień Bożego Wstąpienia:
Swięty Eryk ná chwaleniu/
Wielkim Boskiego imienia.
Krzyż Páński sercem żárliwym/
Zbáwienie swe Krol trzymáiąc:
Wyszedł przećiwko złośliwym/
Woyskom nic się nie lękáiąc.

Nowy Dawid swą śmiáłością
Dzielny / gdy z świátá odchodźi:
W Syon świety z ßczęśliwośćią /
Ná Krolestwo wieczne godźi.
Zwyćiezcá w niebie kroluiąc /
Z wielkich cudow obiáśniony:
W dźiwnych cnotách obfituiąc /
Wielu wspomaga proßony.
Z cnych zasług tego Swietego /
Jezu wßech Odkupićielu / ⁊c. *Iáko w wyżßym.* Amen.

MIESIĄC CZERWIEC.

Dniá 12. *Swięto* ESCHILAS.

Hymn LXXXIII.

NA NIESZPOR.

Iam dies adest celebris, &c.

IVż máiąc dźień chwálebnośći /
Głos nowe pieśni spráwuie:
Jż rospędźiwßy ćiemnośći /
Wiárá powßechna kroluie.
Cieß sie Mátko Brytánia /
Ze cżći Potomká tákiego:

Wiecey się ráduy Szwecya /
Z Gwiazdy świátłá wznowionego.
Swiátło z cudow Eschil ziáwia /
Gámiąc Pogáńskie obrzędy:
Chrystusá Stworcę wysławia /
A wszech Zbáwicielá wszędy.
W náuce z przykłádem wsławiony /
Ná zbáwienie wszytkich godząc:
Smierć podiął nieustrászony /
W szczęśliwą rádość przechodząc.
Tobie cześć chwałá wiekámi /
Korono zwyciężcow ziemskich:
Nas Eschilego modłámi /
Wwiedź do Pálacow niebieskich / A.

Hymn LXXXIV. tegoż Swiętá NA IVTRZNIĄ.

Eschili pro victoria, &c.

ZE Eschil zwyciężył śmiele /
Mátko wesel się Kośćiele:
Wziąwszy z Chrystusá łásk wiele /
Czyń z nabożeństwem wesele.
Nabożny / święty w cichośći /
Wzor cnot żywotem zostáwił:

Zakon Boſki w obecznośći/
Słowem y przykłádem ſławił.
Był w wierze wſzytkim świecący/
Przez cudá Boſkie czynione:
Swiát ten pod nogi kłádący/
Rece z cnot miał vmocnione.
Smierćią ćieleſną wzgárdziwſzy/
W śmierć Chryſtową myśl wpoiwſzy:
Ták przegrał/ lecz zwyćiężywſzy
Wiecey wygrał/ śmierć pożywſzy.
Tobie cześć chwałá wiekámi/
Korono tryumfuiących:
Nas Eſchilego modlámi/
Wiedź w pálac niebá proſzących/ A.

Hymn LXXXV. tegoż Swiętá
NA LAVDES.

Summi præcepta Domini, &c.

ZAkon Páná Naywyżſzego/
Wzgárdzili ſercem złośnicy:
A zaboy Biſkupá ſwego/
Popełnili niewiernicy.
Zábity ieſt kámieniámi
Eſchil/ przykłádem Stepháná:

Ták

Ták też zá meżoboycámi /
Vmieráiąc prośi Páná.
Odpuść / mowi / nedznych złośći
Oycze / nie miey zá grzech tego:
Chryſte oczyść niepráwośći /
Láſką ſmiłowánia twego.
Boży Męczenniku ſtały /
Vpraſzay Bogá zá námi:
Że mu dawáć bedźiem chwały /
Nieſkończonymi wiekámi / Amen.

Dniá 13. Czerwcá ANTONIEGO Swiętego z Padwy.

Hymn LXXXVI.

NA NIESZPOR.

En gratulemur hodie, &c.

O To winſzuymy dnia tego /
Chryſtuſowi Pánu wdźięcznie:
Gdy przy chwale Dworu iego /
Już weſoł Antoni wiecznie.
W ślad Oycá Fránćiſzká ſtynąc /
Ták ſie mu podobnym ſtáie:
Jáko z źrzodłá ſtrumień płynąc /
Wode zbáwienia wydáie.

W ßerz y w dłuż leie dáleko /
A śmiertelnie vprágnionych:
Nápawa z słow żywych lekko /
Rossą święta odżywionych.
Ten ktory w Ran znákonośnym /
Oycu Syn vgruntowány:
Rażąc o tytule wzniosłym /
Sam iák zránion iest widźiány.
Z tákim Hetmánem woiuiąc /
Siebie zwyćiężcá zwyćięża:
Zołnierz z wodzem przemießkuiąc /
Już zdeptał woien oręża.
My w polu boiu tákiego /
Przy cżći Oycowskiey stawaymy:
Tu wźiętość imienia swego/
Przez sromotę zwyćiężaymy.
Niech to da Syná Rodźićiel /
A z Oycá Syn vrodzony:
A obom rowny Stworzyćiel /
Duch w poćiechách nieskończony / A.

Hymn LXXXVII. tegoż Swiętá NA IVTRZNIĄ.

Laus Regi plena gaudio, &c.

RAdosna Krolowi sławá /
Ktory iest płacą żołnierstwá:

Anto-

Antoniemu śiebie dawa/
W nágrodę iego Rycerstwá.
Antoni Rycerzu śmiáły/
Ktory twey wprzod z vpewnieniem:
Tu żyiąc schowánie chwały
Wziąłeś. Chrystusá widzeniem.
Po śmierći słusznie o ćiebie/
Synowie się vmawiáią:
W Perle korzyść/ nie w pogrzebie/
Ktorzy ćię otrzymáć máią.
Spełnienie tey chwálebnośći/
Wprzod w Padwi sam obiáwiłeś:
Ktorą ták z twey łáskáwośći/
Wielkimi dáry wsławiłeś.
Przez ćię z Oycem Syn Jedyny/
A Duch święty Poćieszenia:
Záráze wszelákiey winy/
Niech z nas zmyie do zniszczenia/Amen.

Hymn LXXXV. tegoż Swietá

NA LAVDES.

Iesu lux vera mentium, &c.

IEZV práwa serc iásności/
Oświeć nas ráno świtáiąc:

W Antonim z wielu dźielnośći
Okrąg świátá oświecáiąc.
Ten Żeglarzom iuż w tonieniu /
Znákiem śię zbáwiennym stáwił:
A onych w iásnym promieniu /
Wodz do żywotá przeprawił.
Hæretyk przez wiáry świece
Cudem oczyśćzon / zrzucony
Z wysoká / wątłey śklenice
Kruch on słáby nie stłuczony.
Z łáski świátłey śmiech czyniący
Z znákow / Kleryk w niemoc wpada:
Slub czyni / á wstał wielbiący /
Y w głos o Swiętym powiáda.
Oycze świátłá nam przez niego /
Day znák / y świátło z świátłośći:
Oświećićielá ludzkiego /
Z Duchem świętym opátrznośći / A.

Modlitwá, ábo Responsorz do tegoż Swiętego, nápisány od ś. Bonáwentury tákim sposobem.

Si quæris miracula, mors, error, calamitas, &c.

IEśli o cudách pytasz / śmierć / błąd / vtrapienie
Trąd y Dyabeł idą precz / chorzy biorą vzdrowienie.
Posłu-

Posłuszne morze / petá w członkách y rzeczách stráty
Odpraszáią ták młodźi / iáko y podeszli láty.
Niebespieczeństwá nikną / y potrzebá vstáie /
Niech Padewczycy świádczą / y ći ktorym się znáć dáie. Amen.

Dniá 24. Swięto IANA S. KRZCICIELA.

Hymn LXXXIX. NA NIESZPOR.

Vt queant laxis resonare fibris, &c.

VTwierdz głos / vstá niech skoRE brzmią cále
MI łych sług twoich / w cudá twe bez FA le
WeSOLe zdiąwszy z warg sprosnych LAmenty
O Janie święty.
Poseł przychodząc z niebá wysokiego /
Oycu twą wielkość z Národzenia ...nego:
Imię / y żywot twoy iáko się wstáwi /
Porządkiem práwi.
On obietnice niebieskiey wątpliwy /
Strácił skład mowy / iezyk szczebiotliwy:
Lecz przywróciłeś stráte národzony /
Głos nástroiony.

W zám-

W zámknioney leżąc żywotá ćiemnicy /
Poznałeś Królá w Pánieńſkiey łożnicy:
Ztąd zaſług Syná Rodźicy ſpołkuną /
Ze prorokuną.
Chwałá bądź Oycu / tákże Zrodzonemu /
A tobie rowna moc obu ſpolnemu
Duchu / ktorego Boſtwo wſzech w iedności /
Czáſow wiecznośći.
Amen.

Hymn XC. tegoż Swiętá
NA IVTRZNIA.

Antra deſerti teneris ſub annis, &c.

Z Dźiećinſtwá záraz w puſzcz ćiemney iáſkinie
Vchodźiſz/niechcąc żyć z ludźmi w drużynie:
Abyś y lekkim nie zmázał ſumnienia
Grzechem mowienia.
Száte maſz oſtrą z włoſu Wielbłądzego /
Sierć z bydląt miáſto chuſt Ciáłá świetego:
Zdroiow z puſzcz chłodu záżywaſz / á z glodu
Z Száráńczą miodu.
Inſzy Prorocy tylko coś wrożyli
O przyſzciu świátłá / z wieſzczych ſerc tuſzyli:
Ty znoſzącego grzech świátá ſam znałeś /
Pálcem wſkazałeś.
Nie

Nie byłći nigdy ná świát ten przestrony
Swietszy nád Janá / syn z Niewiast zrodzony
W godność/bo tego/ co złość z świátá zmywa
On wodą zlewa.
Chwałá bądź Oycu / tákże Zrodzonemu /
Y tobie rowna moc obu spolnemu
Duchu / ktorego Bostwo wszech w iedności
Czásow wieczności.
Amen.

Hymn XCI. tegoż Swiętá NA LAVDES.

O nimis felix, meritique celsi &c.

O Zacny z zasług y szcześcia wielkiego /
Niewiádom zmázy / wstydu bieluchnego:
Pustyń mieszkáńcze / á w męczeństwie wźiętszy/
Z Prorokow większy.
Niech drudzy wience we trzydźieśći máią
Kregow sowite / niech y powtarzáią:
Ciebie trzy zyskiem stokrotnym wsławione
Zdobią plecione.
Teraz nam władny w zasługách obfitych /
Wywal kámienie twárde z serc zákrytych:
Przykrą rownáiąc drogę / á z niżiny
Podnieś doliny.

Ze Stwor-

Ze Stworcá świátá y Pan odkupienia /
Duszom bez zmázy y bez obwinienia:
Szczesne bez przeszkod / gdy sie przyściem ziáwi
Ściesżki vstáwi.
Niech chwalą niebá Miesżkáńcy gornego
Ciebie Bogá w świetey Troycy iednego
My prosim / odpuść / wyzwol vniżonych
Zbaw odkupionych/
Amen.

Dniá 30. Swięto Apostołow Swiętych

PIOTRA y PAWŁA.

Hymn XCII.

NA NIESZPOR.

Decora lux æternitatis auream, &c.

O Zdobne świátło wiecznośći w bláśk złotymi
Dzień promieńmi zdobisz święto ognistymi
Apostolski / ktorego są Xiążetámi /
A grzesżni niebá sstáią sie miesżkáńcámi.
Świátá Mistrz/ y Odźwierny Zamku wiecznego/
Rodźice Rzymu / Sedźie ludu wszelkiego:
Ow przez krzyż/ten przez miecz vmársży wygráwa:
Senat wieczny zwyćiezcó korone dawa.

O Szcze-

O ßcześny Rzymie/ ktory dwu Xiążąt á to
Krwią iesteś poświecony bárzo bogáto:
Z tey krwie zacney Purpury inße godnośći/
Sam przechodziß ná świecie wßytkie pieknoś
Niech Troycy ś. chwałá wieki przebywa/ (śći.
Pokłon/ moc wßytkowładna/ y pieśń krzy-
kliwa: (niem/
W iednośći/ ktory wßelkim rządzi stworze-
Poki wieczność trwáć bedzie czás z nieskoń-
czeniem/ Amen.

MIESIĄC LIPIEC.

Dniá 4. Swięto HELZBIETY S. Krolowey Portugálskiey.

Hymn XCIII.

NA NIESZPOR.

Domare cordis impetus Helizabeth.

HElżbietá zapęd sercá hámowáć miáłá/
Moc w Bogu zubożáłá:
Służyć nie krolowáć chćiáłá.
Oto w Máiestat wźieta niebá świetnego/
Do domu z Gwiazd iásnego:
Pełná wesela świetego.

Teraz

Teraz ßcześliwßa iuż z Swietymi kroluie /
W świátłości pokázuie:
Co Thron Krolewſki celuie.
Oycu bądź władza y z Synem w chwálebności/
A ozdobá wieczności:
Tobie Duchu w przezacności / Amen.

Hymn XCIV. tegoż Swiętá NA LAVDES.

Opes decuſque Regium reliqueras, &c.

DOſtátki y świetność Krolewſką porzucząß
Zelżbieto / á ſámá ſie Bogu poruczáß:
Teraz ćie obtacza Chor Anyołow lotnych/
Chetnie od nieprzyiaciol broń nas przewrot(nych.
Przodkuy/y droge widzu pokaż zbáwienia
Poydziem / o by iedná myśl wiernych zła(czenia:
(pießczonym/
Zápách niech bedzie wdzieczny ztąd twym
Rożom z miłości dány z mą wſpoł zwinionÿ.
Szcześliwa miłości w Zamkách niebá świtnie/
Mogąc nas poſádzić tám gdzie wieczność
kwitnie:
Oycu y Synowi chwalá Naywyżßemu/
A tobie wieczna cześć Duchowi świetemu/
Amen.

Dni

Dniá 22. Swięto MARYEY MAGDALENY.

Hymn XCV.

NA NIESZPOR.

Pater ſuperni luminis, &c.

OJcze świátłá nád ſtworzeniem/
W Mágdálenie twym weyżrzeniem
Zápalaſz ogień miłośći /
A lod ſtapiaſz oziebłośći.
Zrániona miłośćią bieży /
Z máśćią v Nog świetych leży:
Myie łzámi / y ociera
Włoſámi / łzy vſty zbiera.
Pod Krzyżem tkwi fráſowliwa /
Przy Grobie płácze troſkliwa:
Wzgárdza żołnierzow ſrogośćią /
Boiaźń zwycięża miłośćią.
O Chryſte práwa miłośći /
Ty náſze rácz obmyć złośći:
Tyś łáſką ſerc nápełnienie /
Ty nam day wieczne zbáwienie.

M Bogu

Bogu Oycu bądź cześć wieczna /
Z Jedynym Synem społeczna:
Y z Duchem świetym rádości /
Teraz y ná wiek wieczności / Amen.

Hymn XCVI. tegoż Swiętá NA IVTRZNIA.

Maria castis osculis, &c.

MAryá z wstydem cáłuiąc
Nogi Páńskie / y zlizuiąc
Łzy swe / z nich zbiera włosámi /
Náćiera Nárdy máśćiámi.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna /
Z Jedynym Synem społeczna:
Y z Duchem świetym rádośći /
Teraz y ná wiek wiecznośći / Amen.

Hymn XCVII. tegoż Swiętá NA LAVDES.

Summi Parentis vnice, &c.

SYnu Oycá Naywyższego /
Skłoń ku nam weyźrzenia swego:

Tyś wziął do chwały Páłacu/
Serce Mágdáleny z płáczu.
W Krolewskim groß vtrácony
Skárbie/ schowániem vczczony:
A perłá zbywßy sprosności/
Niebá przechodźi świátłości.
Jezu lekárzu zránionych/
Jedná dufności skruszonych:
Przez łzy Mágdáleny święte/
Zmiy z nas sprosności przeklęte.
Mátko Boska z twey litości/
Ewy potomkow żáłości:
Z wielu wálnych pogrążenia/
Záwiez do brzegu zbáwienia.
Chwałá bądź Oycu iednemu/
Z rożności łask obfitemu:
Ktory co grzeßny człek tráći/
Odpußcza/ y hoynie płáći/ Amen.

Dniá 28. Lipcá Swięto BOTWIDA S.

Hymn XCVIII.

NA NIESZPOR.

Gaude cæleſtis Ciuitas, &c.

NJebá Miásto bądź w rádości/
Day wdźięczne głosy śpiewániem:

Botwid cny w świątobliwośći/
Swieći z wielkim wychwalániem.

Wesel sie Sudermánia
Z płodu Liliey/ tákiego
Winszuy sobie y Angliia/
Chrząc Syná ták chwálebnego.

Pomniąc ná słowá Dawidá/
Stárał sie ich w sercu chowáć:
Jeślić szczęśćie bogactw przyda/
Vmiey w nich sercem száfowáć.

Pomni iák świety Job żyie/
Idąc w przykład niewinnośći:
Z oycá vbogich Tobiie/
Biorąc wzor wielkiey litośći.

Nie poszedł zá niezbożnośćią/
Nie prágnął dobr wźiętych z Ziemstwá:
Ale niosł ćiężar z lekkośćią/
Do niebieskiego Krolestwá.

O Męczennikow podporo/
Chryste Botwidá modłámi:
Nam żądáną rádość skoro/
W niebie rácz spráwić wiekámi/
Amen.

Hymn XCIX. tegoż Swiętá

NA LAVDES.

Botuidi laudes colere, &c.

BOtwidá wynośić sławe
Słuszna / sercom bogomyślnym:
Ktory przez modlitw swych spráwe /
Wyrwie nas szkodcom zawistnym.
Ciáło postámi hámuie /
Aby dusze nie tłumiło:
Chrystusowi vsługuie /
Zeby sie w prożność nie wbiło.
Swiety z tąd był bárzo wdzięczny
Wszytkim / że trzeźwość záchował:
Czysty / wstydliwy / státeczny /
Napoy / y pokarm miárkował.
Ten co Męczenniká z męstwá
Szczęśliwego po wygrániu:
Wziął do práwego Krolestwá /
Niech ma z nas chwałe w śpiewániu.
O Męczennikow podporo /
Chryste Botwidá modłámi:
Nam żądáną rádość skoro
W niebie rácz spráwić wiekámi / Amen.

Dniá 31. SWIĘTEY HELENY
Wdowy y Męczenniczki.
Hymn C.
NA NIESZPOR.
Fælix Parens Veſtgothia, &c.

Szczeſna Mátko Weſtgocya/
Pleſzcz weſoło z powtarzániem:
Ze ſie twoy płod wſławe wzbiia/
Sław go nabożnym śpiewániem.

Dziś Helená Męczennicá
Strada ciáłá obciążnego:
W Dwor niebieſki iáko świecá
Weſzłá z więzienia ziemſkiego.

Z zacnych Rodzicow ſpłodzona/
Rodzay ſwoiey ſzláchetnośći:
Z cnot zdobić Błogoſłáwiona
Poczyna/ z ſámey młodośći.

Po Małżeńſkim poślubieniu
Wſzytká ſie Bogu oddáłá:
Iáko dziw iedẽ zbáwieniu/
W cudá y przykład ſie ſtáłá.

Boże wſzytkich Stworzyćielu/
Prośimy nędzni Ziemiánie:
Ze nam być w wiecznym weſelu
Daſz/ przez Heleny błagánie/ Amen.

Hymn

Hymn CI. tegoż Swiętá

NA LAVDES.

Adeſt triumphus nobilis, &c.

W Tryumph zacny czáſu tego/
Dźień ſie przywráca rádośći:
Cna Męczennicá; ktorego
Wchodźi ná Thron chwálebnośći.
Chćiwym żadániem ſkárbiłá/
Ná niebie kleynoty drogie:
Gdy ſwe bogáctwá wzgárdźiłá/
Mieczac nimi ná vbogie.
Poſty/modlitwá/ czynieniem
Ciáło ſkromi/ y ſtroſuie:
Niebieſkich rzeczy prágnieniem:
W Bogu ſwoie myśl gruntuie.
Cudá czyniłá prawdźiwe/
Głuchym ſłuch vſzu dawáiac:
Czyśćiac trady zárázliwe/
Slepym oczy przywracáiac.
Boże wſzytkich Stworzyćielu/
Prośimy nedzni Ziemiánie:
Ze nam być w wiecznym weſelu
Daſz/ przez Heleny błagánie/ Amen.

MIESIĄC SIERPIEN.

Dniá 1. Swięto PIOTRA SWIĘTEGO w Okowách.

Hymn CII.

NA NIESZPOR.

Miris modis repentè liber, ferrea &c.

WDźiwney prędkośći wolnym żeláźá zrywa/
Z roſkazánia Chryſtuſá Piotr okow zbywa:
On rządźcá trzody owiec/on Páſterz wźięty/
Zywotá paſzą dáie / y wod zdroy święty:
Zwierzone owce chowa / wilkom wyrywa.
Oycu ná wieki chwałę wieczną oddaymy /
Y twoiey pieśni przyiemną ſławy śpiewaymy:
Synu wieczny bądź Duchu ná wyſokośći
Pokłon / ozdobá tobie święta w wielkośći
Chwały/niech Troycá wſzytkie wieki opływa/
Amen.

Dniá 6. PRZEMIENIENIE PANSKIE.

Hymn CIII.

NA NIESZPOR.

Quicumque Christum quæritis, &c.

WSzyscy co Chrystá szukacie/
Oczy w niebo podnaszaycie:
Tam sie wam poda widzenie/
Chwały wieczney oznaymienie.
Cos widziemy przezacnego/
Skonczeniu niepodległego:
W Gorze/w możnosci bez koncá/
Dawniey przepásci y słoncá.
On to Krol swiátá wszytkiego/
Krol narodu Zydowskiego:
Obiecan Abráhámowi/
Y iego wiecznie domowi.
Tego iák swiádczą Prorocy/
Ktorzy go stáwią przed oczy:
Swiádczy y głos Oycá z niebá/
Słucháć z wiárą nam potrzebá.

Jezu/ ty bądź pochwalony/
Ktoryś máluchnym ziáwiony:
Z Oycem y Duchem świátłośći/
Ná nieskończone wiecznośći/ Amen.

Hymn CIV. tegoż Swiętá
NA LAVDES.
Lux alma Iesu mentium, &c.

IEZV ene ſerc oświecenie/
Gdy dáieſz ſerc pociesſzenie:
Odpądzaſz grzechow ćiemnośći/
A náſycaſz nas ſłodkośći.
Kogo náwiedziſz/ iák weſoł
W práwicy chwał z Oycem weſpoł:
Tyś świátłem w oyczyźnie lubym/
Lecz nie zmyſłom ćiáłá grubym.
Oycowſkiey chwały iáſnośći/
Nieogárniona miłośći:
Wielkiego nam zákochánia
Vżycz/ z twego obcowánia.
Jezu/ ty bądź pochwalony/
Ktoryś máluchnym ziáwiony:
Z Oycem y Duchem świátłośći/
Ná nieskończone wiecznośći/ Amen.

Dniá 15. Sierpniá WNIEBOWZIĘCIE Przebłogosłáwioney Pánny, ná ktore iáko y ná inße wßytkie Swiętá iey, też Hymny, y tákimze porzadkiem iáko przy Swięćie GROMNIC wyżey ſa położone.

Dniá 12. Swięto

KLARY S. PANNY.

Hymn CV.

NA NIESZPOR.

Concinnat plebs fidelium, &c.

SPiewáy wiernych zgromádzenie/
Ná Pánieńſkie wyſławienie:
Mátki Chryſtá wyrázenie/
Y nowe vweſelenie.
Vbogich pierworodzona/
Dárem z niebá zbogácona:
Przez záſługi vraczona/
Z nagrod wieczności vczczona.

Nowa

Nowa Gwiazdá záświtáłá/
Piekną iásność z śiebie dáłá:
Bo świátłość ktorą świt pała/
Klare świátłością mieć chćiáłá.
Cnymi zacna Rodzicámi
Gárdząc wßytkiemi rzeczámi:
Báwi śię/ y z áffektámi
Pobożności vczynkámi.
W práwie vbostwá wielkiego/
Slugá Fránćiβká świętego:
Vczniá iásna Chrystá swego/
Oświeca świát świátłem iego.
Z Ciáłá/ z świátá tryumfuie/
Z Mátką Chrystusá społkuie:
Zgołá ią Chrystus gruntuie/
Bo go w nędzy náśláduie.
Wzgárdziwßy precz vrodzeniem/
Swiátá/ ciáłá sprzyśiężeniem:
Zámkniona iákby więźieniem/
Boskich dárow zbogáceniem.
Jákby w grobowym zamknieniu/
Od plugástw świeckich stronieniu:
Nie zástánią w tym więźieniu/
Ziemiá Boskiemu widzeniu.
Pokrvćie ćiáłá nędznego/
Trapiąc z głodu niezmiernego:

Zmar-

Zmartwieniem postu śćisłego/
Na czás nabożeństwá swego.
Z zasług tey Pánny/ świetemu
Cześć Oycu niezrodzonemu:
Chwałá Iedynorodnemu/
Moc Duchowi Naywyższemu/ Amen.

Hymn CVI. tegoż Swiętá NA IVTRZNIĄ.

Generat Virgo filias, &c.

COrki z Pánny vrodzone/
W myśl máćierzyńską wpráwione:
Siostry Chrystusá ślubione/
Wszelkiey skázy ochronione.
Powstawa imie Jásnośći/
Szerzy śie imie w zacnośći:
Náuká idźie z spraw dźielnośći/
Moc wynika z wszechmocnośći.
Budowne Klasztory wstáią/
Swiát szeroki ośiádáią:
Siostry w liczbe przybywáią/
Imie Mátki rozsławiáią.
Zbywszy śił ciáłá słábego/
Z choroby czásu długiego:

Nábywa zdrowia lepszego/
Moc sercá nápełnionego.
Potym obumiera w mdłośći/
Zegna świát w wielkiey rádośći:
Kończy dźień tey śmiertelnośći/
Oddáiąc Duchá wiecznośći.
W twoim będących sławieniu/
Day łáskę sług twych modleniu:
Przybądź pomocna proszeniu/
Gdy ćię lud czći w vniżeniu/ Amen.

Hymn CVII. tegoż Swiętá NA LAVDES.

O Clara luce clarior, &c.

O Klaro nád świátło czystsza/
Corko nie zgásłey świátłośći:
Tego dniá cześć vroczystsza/
W święto twoiey chwálebnośći.
Roskosz żywotá błáhego
Wzgardzasz/ Chrystá náśláduiesz:
W Liliách śię pieszczącego/
W tych śię z nim spolnie cześtuiesz.
Strażo Pánien poświęconych/
Przez cnot wszelkich przodkowánie:
Wie-

Wiedzieß Pánu poślubionych
Pánienek / świete zebránie.
Przy Fránciszku czyniąc woyne /
Trzy otrzymuieß zwyćieſtwá:
Zbiiaß ćiáło niepowolne /
Swiát y potege dyabelſtwá.
Iuż / iuż / w Kroleſtwie świetniącym
Corko przy Oycu kroluieß:
Zdarz Pułkom w ślad twoy idącym /
Ze śćieżki ich wyproſtuieß.
Niech Oćiec / Syn / y Duch wiecznie
Ma cześć / pokłon / y chwalenie:
A Bogu nas odda wdźiecznie /
Klary świetey wſpomożenie / Amen.

MIESIĄC WRZESIEN.

Dniá 4. Wyráženie ná FRANCISZKV *świętym Ran Páná Chryſtuſowych.*

Hymn CVIII.

NA NIESZPOR.

Crucis Chriſti mons Aluernæ, &c.

KRzyż Chryſtow w gorze Alwerny
Z táiemnic ſwych iáśnieie:

Gdźie

Gdźie zbáwienia w wiek niezmierny
Wychodzą Przywileie.
Tám świeći Fránćiszek wierny/
A wszytek w Krzyżu tkwieie.
Ná tey gorze Mąż pobożny
Pustą iáskinią máiąc:
Vbogi / od świátá rożny/
Ciáło postem zmartwiáiąc.
Nági pała / spánia prożny/
W sámym wzdychániu trwáiąc.
Ták zámkniony / sam sie modlący
Zostáie w záchwyceniu:
Nád znákiem Krzyżá płáczący
Mdleie w onym boleniu:
O Krzyżá owoc proszący/
Z duszą iest w rozdźieleniu.
Idźie Krol z niebá do niego
W Seráphińskiey postáwie:
Postáć sześćior skrzydlátego/
Wzrok swoy skłánia łáskáwie:
Wisząc z Krzyżá zbáwiennego
Dźiwnym sposobem práwie.
Widźi sługá Zbawcę swego/
Ze ćierpiał niećierpiętny:
Cesárzá wiekow wiecznego/
Ze ták cichy ták smętny.

Słyszy głos z miłych słow iego/
Tych iezyk niepoietny.
Wnet wierzch Gory płomienieie;
Z sąsiad bliskich z dziwieniem.
Serce w Fránciszku goreie
Od miłości płomieniem:
A ciáło záraz świtnie/
Dziwnych Ran wyrázeniem.
Niech ma cześć Vkrzyżowány/
Grzechy z świátá znoszący:
Czći go w tenże Krzyż przybrány
Z Krzyżá Rány máiący.
Fránciszek zgołá związány/
Pokoy świátá dzierżący/ Amen.

Hymn CIX tegoż Swiętá NA IVTRZNIĄ.

Crucis arma fulgentia, &c.

KRzyżá broń/ prześwietną zbroie
Widział Fránciszek zásniony:
Z tych słow Chrystusá wzruszony/
To iuż wszytko bedzie twoie.
Krzyżá moc / y przytulenie
To oreże / Krzyż mu dány:

W ktore Fránćiβek przybrány /
Ná nieprzyiaćiol wstrecenie.
Krzyż świety gdy czytał stawa /
Trzy kroć Fránćiβkowi wroży:
Gdy trzy kroć kśiąβke otworzy /
Co po nim chce / znák mu dawa.
Krzyż Chrystusow nabożnego
Fránćiβká wiąże chćiwośći:
Y wβytkie sercá rádośći /
W żądzą vmystu cálego.
Krzyżowemi gdy mekámi /
Chrystá Fránćiβek spietego
Widźi: y słyβy głos iego /
Podź zá mną tymi śćieβkámi.
Ziet Krzyżá násládowániem /
Krzyżá owocu dostáie:
Tym serce y ćiáło kráie /
Y wźiął znáki piątnowániem.
Krzyżá moc z swey łáskawośći /
Niech nam znákiem czołá bedźie:
Ná członkách y zmysłách wβedźie /
Dla straży ná wiek wiecznośći / A.

Zážywáią ná Nieβpor tegož Swiętá y Hymnu Iste Confessor Domini, *ktory iest miedzy Hymnámi w poβpolitośći Wy-*

zna-

znawcow świętych niżey tu nápiſány. Iednák to záchowáć, że ná mieyſcu támtych dwu wierſzow, ktore támże raczká vkázuie, czytáć te:

☞ Dziś weſoł z zaſług / wziął vdárowány
Od Chryſtá Rány.

Dniá 8. NARODZENIE Przebłogoſłáwioney Pánny, też Hymny co y ná Gromnice, iáko wyżey.

Dniá 14. Podwyżſzenie KRZYZA S. Hymny te wſzytkie, ktore wyżey przy Niedźieli Białey, to ieſt Paſsionis ſą nápiſáne, z przeſtrogą odmiány dwu wierſzow w Nieſzpornym, iáko támże znaydźieſz.

Dniá 29. Swięto
MICHAŁA S. ARCHANYOŁA.

Hymn CX.

NA NIESZPOR.

Te splendor & virtus Patris, &c.

SWiátło Oycá / y moc/ ciebie
Zywoćie serc/ Jezu/ w niebie:
Chory coć są przytomnymi /
Chwalim miedzy Anyelskiemi.
Tobie woysk tyśiąc tyśiecy
Hołduie/ poczet Xiążecy:
A z Krzyżem Zwyćiezcá krąży /
Michał zbáwienia Chorąży.
Ten głowe Smoká srogiego
Wpedził do piekłá niskiego:
A wodzá z nieposłusznymi
Zbił z niebá / piorunmi swymi.
Ná Herstá / co sie zwał Pánem/
My nástąpmy z tym Hetmánem:
Ze Báránek da w swym Thronie
Nam pochwałe / w swey Koronie.

Oycu/

Oycu / y z Synem w iedności /
A tobie Duchu światłości:
Iák byłá niech obfituie
Chwałá / gdzie wieczność pánuie / A.

Hymn CXI. tegoż Swiętá NA LAVDES.

Christe Sanctorum decus Angelorum.

CHryste czći Choru Anyołow świetego /
Stworco / zbáwienie narodu ludzkiego:
Zdarz nam niebieskie świetego zebránia
Ośieść mieszkánia.
Anyoł pokoiu Michał / dom świebodny
Nász / niech náwiedzi / á bedzie pogodny:
Stánowcá zgody niech w piekło płácz wielki
Ześle boy wszelki.
Anyoł Gábryel nieprzyiaćioł siłą /
Rospedzi dawnych / á niebu rzecz miłą:
Ktore dał świátu Zwyćiezcá wesoły /
Zwiedzi Kośćioły.
Anyoł lekárzem niezdrowia nászego /
Niech z niebá przyidzie Ráfał / że káżdego
Chorego zleczy / á w watłym żywoćie
Spráwi tor cnoćie.

Pánna pokoiu wodz / Mátká świátłośći/ (śći
Niech przy nas w Chorow Anyelskich wielko/
Przytomna będźie / z nią iák łyskáwicá
Niebá Stolicá.
To nam niech zdárzy Bostwo vwielbione /
Oycá/ y Syná / z świetym ziednoczone
Duchem / ktorego przez wszytek sie zlałá
Swiát / cześć y chwałá.
Amen.

Ná insze nabożeństwo y Godźiny, iáko te Hymny sa w vżywániu, przy tymże Swięćie Brewiarz ábo Dyurnał vkázuie.

Dniá 30. *Swięto*

ANYOŁOW STROZOW.

Hymn C.XII.

NA NIESZPOR.

Custodes hominum psallimus Angelos.

STraż ludzka Anyołow sławimy w rádośći /
Ktorych dał Bog Oćiec do nátur słábośći
Z niebá dla posługi / że z fortelow wielá
Zrażáia nieprzyiaćielá.

Bo gdy

Bo gdy vpadł Anyoł w zdrádzie przekonány/
Z wielkich czći ktore miał słusznie iuż wygnány:
Zazdrością paláiąc / wygnáć vśiluie
Z niebá/ tych co Bog zwołuie.
Tu tedy skłoń skrzydeł straży niewspiona/
Oddal od Oyczyzny/ ktorać iest zwierzona:
Ták duszne choroby/ iáko w odpocznieniu/
Co nie da zmieszkáć zbráceniu.
Niech obfita chwałę ma Troycá iedyna/
Ktorey wiecznościámi władnieniu máchiná
Troista posłuszna/ tá záwsze pánuie/
W chwale wiecznośći kroluie.
Amen.

Hymn CXIII. tegoż Swiętá NA LAVDES.

Æterne Rector syderum, &c.

WJeczny Rządźco wysokośći/
Tyś / cokolwiek iest / w możnośći
Wielkiey stworzył / toż w władnośći
Masz z niemnieyszey opátrznośći.
Przybądź do prośb vniżonych
Twych sług / tobie zgromadzonych:
A pod zmierzch świátłá dźiennego/
Spuść do serc świátłá nowego.

A twoy Anyoł nam przydány/
Ku ſtraży náßey poſtány:
Tu niech będźie od zárázy/
Broniąc nas grzechowey zmázy.
Náśládowce nam Smoczego
Niech wyda/ z chytrośćią iego:
Aby w śieći zdrad ſwych rożnych/
Nie wpędźił ſerc nieoſtrożnych.
Niech trwog nieprzyiáznych broni/
Precz gránic náßych ochroni:
Niech zdárzy pokoy domowy/
Niech oddali gniew morowy.
Boże Oycze chwałá tobie/
Tych co Syn odkupił ſobie:
A ktorych Duch świety máśći/
Anyołmi ſtrzeż od przepáśći/ Amen.

MIESIAC

MIESIĄC PAZDZIERNIK.

Dniá 4. Swięto FRANCISZKA SWIĘTEGO.

Hymn CXIV.

NA NIESZPOR *Pierwszy.*

Proles de cælo prodijt, &c.

POtomek z niebá spuszczony/
Nowymi cudy wsławiony:
Niebo ślepocie otworzył/
W morzu tor suchy przedrożył.
Z łupu Páństwá Egyptskiego
Zbogácił sie/ lecz nędznego
Jmie/ y rzecz zátrzymuie/
Vbostwem szczęścia wetuie.
Wziet z Apostoły w iedności/
Ná gore nowey świátłości:
W Folwárki vbogich Bráci/
Fránciszek Chrystá bogáci.
Vczyń trzy Przybytki/ mowi/
Podobien w prośbie Piotrowi:

Ták go też w tegoż przemienia
Bog / istotną rzecz imienia.
Prorokom / wierze / miłośći /
Wdźięczne czyniąc chwálebnośći:
Troycy świętey vsługuie /
Święto iey czćią odpráwuie.
Gdy zákłáda z cnot spoienia /
Gospodarz troie złożenia:
K chwálebnych dusz wczásowi /
Swieći Kośćioł Chrystusowi.
Dom / Bramę / y Grob vćisku /
Náwiedzay święty Fránćiszku:
Twy potomká nędznego /
Wzbudzay ze snu śmiertelnego / Amen.

Hymn CXV. tegoż Swiętá

NA IVTRZNIĄ.

In cælesti Collegio, &c.

DO zebránia niebieskiego /
Spolnik nowy przynieśiony:
Z Rożáńcá krzaku świętego /
Nowy kwiatek vrodzony.
Fránćiszek łáską kwitnący /
W postáći ieden z pokornych:

Chwałę

Chwałe wesołą máiący/
W vczestnictwie Dworzan gornych.
Znie po záśianym naśieniu/
Pełny snop żniwá żyżnego:
Oszukał w ziemnym odzieniu
Zboyce dusz nászych chytrego.
On ćiáłá rząd y bystrośći/
Pod zakon duszny poddáiąc:
Swiát tłumi/ y niepráwośći
Podbił/ śiebie zwyćiężáiąc.
Rękom/ mowie/ przed czynieniem/
Z słow świętych śćieszkę gotował:
A świát przyiął z vlubieniem/
Náukę/ ktora z cnot spráwował.
W Folwárku Bráctwá nędznego/
Mnieyszych buduiąc winnice:
Vkazał z misterstwá swego/
Prostą życia práwidlnice.
Do bogactw wiecznych prágnienia/
Zwabił vbogich tłusczámi:
Ktorych w roskosz bez skończenia/
Vczynkow zwołał słowámi.
Zywa w nim náuká świećiłá/
Y w cudách był obiáśniony:
Táć spráwiłá/ bo rządziłá/
Swiecá żywa lud zgármiony.

W Pálac

W Páłac Krolá wiecznodźienny/
Wprowadź Mistrzu zwolenników:
A przez Przywiley zbáwienny/
Zbaw Chrystowych służebników.
Z mizernych świátá ćiemnośći/
Gdy zá tą Gwiazdą idźiemy:
Szukaymy Oycá litośći/
Aż wespoł chwałe weźmiemy/ Amen.

Hymn CXVI. tegoż Swiętá NA LAVDES,

y przez wßytkie Godźiny.

Plaude turba paupercula, &c.

CIeß sie vbożuchny gminie
Z Oycá/ nędzą zbogácony:
Racz sie kubkiem/ ktory słynie
Z świetych pierśi wyćiśniony.
On prosty/ ßczyry/ w ćichośći/
Pokoy miłuiąc iednośći:
W naczyniu glinianym świeca
W słábym/ lecz iásność rozniecą.
Podłą ná sie ßáte wdźiewa/
Lecz go Duch świety zágrzewa:

Zle

Złe chwile przetrwał świátowe/
Nosząc piątná Chrystusowe.
Ciáło y świát zwyciężywszy/
Srogich nieprzyiaciol zbiwszy:
Wziął wieniec Zwyciężcá złoty/
Gdy złotey náuczał cnoty.
Vbogo y nágo chodzi/
W bogáctwá niebieskie godzi:
Vpominki cnot rozdáie/
Chorych bol przed nim vstáie.
Oycze vbostwá prawego/
Day nam być w duchu tákiego:
Dowieść Swiętych ziednoczenia/
A rácz wyrwáć od zginienia.
Oćiec/ Syn/ Duch chwálebnośći/
Niech ma czći w chwał ozdobnośći:
Z Swiętych przez zasługi tego/
Miy rádość czásu wiecznego/ Amen.

Hymn CXVII. tegoż Swiętá NA NIESZPOR *Drugi.*

Decus morum, Dux Minorum, &c.

Z Cnot ozdobny/ Wodz Zakonny/
Fránćiszek máiąc w weselu:

Z ćiebie

Z ciebie żywot / dan iest w żywot /
Chryste wßech Odkupicielu.
Pleßcz Zakonie / Ociec w Thronie /
Z niebieskimi mießkańcami.
Lez vbywa / niech lud śpiewa /
Niebo sie cießy chwałami.
Z ziemie wzięty / w niebo Swięty /
Swiádczą to cudow dzielności.
Zywym został / bo iuż dostał
Z Chrystusá dárow wieczności.
Zá te ziemne / w serce pełne /
Odniost chwał niebieskich dáry:
Ma cześć z ciebie / śliczność w niebie /
Boże dobroći bez miáry.
Z nim iść máią / z nim niech stáią
Wßyscy z Egyptu idący:
Gdy on wiedzie / iásno wßedzie /
Idzie znák Krolewski lśniący.
Znák Krol stáwi / Wodzá wsławi /
Bok mu y rece piątnuie:
Swiátłość dawa / noc vstawa /
Gdy Jutrzenká nástepuie.
Jest Wodz dzielny / promień dzienny
Wiedzie / oświeca zbłądzenia:
Tych wáruiąc / pokázuiąc
Nam rádosne vwielbienia.

Trzodkę z polá / zwiedź do Krolá /
Zwyćiężco czártá chytrego:
Nas zgromadzay / y wprowadzay
Ná cześć Báránká wiecznego/Amen.

Ná rosporzadzenie tych Hymnow do nabożeństwá y Godźin przy Swięćie tym, kto zechce dostátecznieyßa náukę mieć, niech się Brewiarzá ábo Dyurnału porádźi.

Dniá 7. Páźdźierniká

BRYGITY SWIĘTEY.

Hymn CXVIII.

NA NIESZPOR.

Hora conſurgit aurea, &c.

ZŁota ſie godźiná śćiele /
Swiátło bez obłoku wſchodźi:
Niebá Kroleſtwo / weſele /
A świát ſpolną pieśń przywodźi.
Gdyż kráſá Páńſtwá Szwedzkiego /
Brygittá plemie zacności /

Już pátrzy ná Stworce swego/
Sliczność prawdziwey świátłości.
Z winnice żyżnego płodu
Wychodzi rosczká nadobna:
Pánieńskimi láty z młodu/
Piekney Rebece podobna.
Kłosy zbieráiąc z cnot żniwá
Ruth/ zá żeńcámi polnymi:
Od ciężaru ich spoczywa/
W ziemi miedzy żyiącymi.
Miłośnicá niewinności/
Czyste Małżeństwo prowádzi:
Serce oddáłá mądrości/
Nic sie w prożnościách nie sádzi.
Jezu náße odkupienie/
Day nam Krolestwá wiecznego:
Przez tey Pátronki vczczenie/
Záżyć wesela świetego/ Amen.

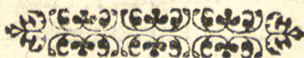
Hymn CXIX. tegoż Swiętá NA LAVDES.

Cæli perornat gaudia, &c.

NJebá ozdabia radością/
Przyczyne wesela robiąc:

Brygittá

Brygittá Roża ślicznośćią
Ostgocyą w pokoy zdobiąc.
W Duchownym vbostwie święta /
Ręce vbogim podáie:
Okiem miłośiernym zięta /
Nędznym Jáłmużny rozdáie.
Zbywszy zwiąsku Małżeńskiego /
Gdy iey Małżonek vmiera:
Żądzą áffektu świętego /
Małżonkiem Chrystá obiera.
Budźi Oblubieniec cięższąc /
Podź do Libánu ią wzywa:
Wstáie przyiaćiołká śpiesząc /
W Krolewski pokoy przybywa.
Szłá w gorę wdźięcznych wonnośći /
Opływáiąc roskoszámi:
Pełná podárkow świątośći /
Niechce śię mázáć grzechámi.
Jezu nasze Odkupienie /
Day nam Krolestwá wiecznego:
Przez tey Pátronki vczczenie /
Záżyć wesela świętego / Amen.

*Dniá 10. tego Mieśiącá Páździer-
niká Swięto*

DZIĘK CZYNIENIA PANV BOGV

*Zá Zwyćięstwo Polskie z Turkow
pod Choćimem.*

Hymn CXX.

NA NIESZPOR.

Superne Regum Rex, bone &c.

KRolu nád Krolmi łáśk / z boiu
Zrzodło zwycięstw y pokoiu:
Oycze Boże dufáiących /
Zemsto ná hárdokążących.
Ná twoy głos / gdy się miotáią
Morzá / wnet szturmow przestáią:
Gniewu zbywszy Lew się boi /
Słońce ná dziw w mieyscu stoi.
Twoy Piorun gdy z gory biie /
Wstecz się narod srogi kryie:
Nieprzyiaciel drży / złość zgrzyta /
Dobrym tryumf / rádość świta.

Ty Po-

Ty Pogán Osmáńskich skłániasz/
Wieprzow z Winnice wygániasz:
Polskie Berło twey własności/
Wznośisz z vpadku ćiesżkości.
Przeto z wywyżßeniem twoie
Imie/ niech ma chwały swoie:
Tyś Bog w Troycy/ y wiedności/
Zyiąc przez wßytkie wiecznośći/
Amen.

Hymn CXXI. tegoż Swiętá NALAVDES, *y Godźiny inße.*

Rex magne, Rex altisſime, &c.

KRolu cny/ Krolu wysoki/
Twą moc z Thronu nád obłoki
Wiecznośćiámi rośćiągáiąc/
Páństwá świátá przenaßáiąc.
O iák twe w niedostępnośći
Sądow/ y Rad głębokośći:
Nie bliżßy niebá kray ziemny/
Dáley nas twoy Sąd táiemny.
Turczyn gniewu żelázneg o/
Rozgą chćiał sie mieć Bostiego:

Teraz sam dobrze zbroczony/
Z woli twey wyie szalony.
Ták sercá drugim ku wzgárdźie/
Gdy trąbią ná zaboy hárdźie:
Giną/ á gdy vpadáią/
Znák Boskiey boiáźni dáią.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna
Z Iedynem Synem społeczna/
Z Duchem/ ktory przez wiecznośći
Ma rząd świátá w swey pilnośći.
Amen.

Te dwá Hymny do inszych Godźin y nabożeństwá przy tymże Swięćie, iáko Brewiarz y Dyurnał vkázuie, záżywáne bywáią.

Dniá 15. Páździerniká Swięto

TERESSY SWIĘTEY.

Hymn CXXII.

NA NIESZPOR.

Regis superni nuntia, &c.

GOńcze Królá Naywyższego/
Opuszczasz dom Oycá swego

Tereſſo / Pogánom głoſząc
Chryſtuſá / lub krew zań nioſąc.
Ale ćie czeka wdźięcznieyſza
Smierć / y boleść przyiemnieyſza:
Miecz Boſkiego zákochánia
Zráni ćie / áż do ſkonánia.
O cna Ofiáro miłośći /
Ty ſpal náſze ſerdeczności:
Ludu tobie zwierzonego /
Broń od ogniá piekielnego.
Chwałá Oycu / y Synowi /
Y poćiech wſzelkich Duchowi:
Y tobie Troyco świątośći /
Teraz / y przez wiek wiecznośći / Amen.

Hymn CXXIII. tegoż Swiętá

NA IVTRZNIA.

Hæc eſt dies, qua candidæ &c.

TEn dźień mamy / gdy w białośći /
Ják Gołebicá z wiecznośći:
Duch świety w Kośćioł Pánieńſki /
W Tereſſe zniosł Thron niebieſki.
Słyſzy głos Kochánká ſwego /
Podź Sioſtro z mieyſcá gornego

Kármelu; Báránká gody!
Przydź z wieńcem do chwał nagrody.
Cie Jezu Pánnom ślubiony/
Niech święte chwalą Zakony:
A przez weselne śpiewánie/
Czczą/ poki wiecznośći ostánie/ Amen.

MIESIAC LISTOPAD.

Dniá 1. Swięto

WSZYTKICH SWIĘTYGH BOZYCH.

Hymn CXXIV.

NA NIESZPOR.

Placare Christe seruulis, &c.

CHryste miey sług twych w litośći/
Ktorych Oycowskiey miłośći:
Ná Trybunał twoy łáskáwy/
Pánná prosząc/ broni spráwy.
W dziewieć wy Błogosłáwione/
Szykow Woyská rozsádzone:
Dawnych/ y teraz bedących/
Brońcie nas szkod nádchodzących.

Z Proroki Apostołowie /
Gdy nas srogi Sędźia wzowie:
Ná szczere win opłákánie /
Ráczćie ziednáć vbłagánie.
Tance Pánien niezmázánych /
A co w Pustyniách zástánych
Wźieło niebo wysokośći /
Domieśććie nas mieysc wiecznośći.
Zgubćie Narod w tym wątpieniu /
Co wierzy o dusz skonczeniu:
Aby ieden iednostáynie
Rządził nas / Pásterz owczárnie.
Bądź Oycze Boże chwalony /
A z Oycá iednorodzony:
Społecznie y z Duchem świetym:
Wiekiem w rozum niepoietym / A.

Hymn CXXV. tegoż Swiętá NA LAVDES *y Godźiny.*

Salutis æternæ Dator, &c.

DAwco wiecznego zbáwienia
Jezu / rátuy odkupienia:
Pánno Mátko łáskáwośći /
Day służkom twym dar wiecznośći.

A wy Anyołow tyśiące/
Pułk Oycow / y tłuszcze brzmiące:
W Pieśniách Prorocy / wy złośći
Odpuśt/ ziednayćie z litośći.
Goniec przed Chrystusem Chrzćiciel /
A kluczow niebá Nośiciel:
Z inszymi Apostołámi /
Niech z nas grzech stárgną z pętámi.
Pułk Męczeński w tryumf wźięty /
Chor zacnych Kápłanow święty:
A Pánien wielka czystośći /
Niech nas obmyią z sprosnośći.
Wszyscy co w niebie mieszkaćie /
Dwor Páński Krolestwem maćie:
Zpoyźrzyćie ná pokłon źiemski /
Proszących o dar niebieski.
Cześć chwałá możność bez końcá /
W iedno z Synem Bogá Oycá:
A z Duchem świętym w rádośći /
Ná niekończone wiecznośći/ Amen.

Dniá 12. Listopádá Swięto
DYDAKA SWIĘTEGO.
Hymn CXXVI.
NA NIESZPOR.

Fallacis

Fallacis vndas ſeculi, &c.

WIeku lat fałſzywey toni/
Ä ſieći ſię świátá chroni:
Powodem Duchá świętego/
Dydák z dźiećińſtwá ſámego.
Gdy ośiada ná Puſtyni/
Ä nád ćiáłem kárność czyni:
Więcey go mile oblewa/
Deſzcz z łáſki co z niebá ſpływa.
Wnet idźie ná gorę owę/
W trudną drogę Fránćiſzkowę:
A vważáiąc tor święty/
Sćiśliy ieſt z Bogiem ſwym ſpięty.
Cokolwiek żąda ſproſnego
Ciáło/ lub oczom miłego
Depce/ wzgardza/ odſtępuie/
Ze ſobie Chryſtá zyſkuie.
Jezuśie miey chwały wſzelkie/
Ktory czyniſz rzeczy wielkie:
Z Oycem/ y Duchem świátłośći/
Ná nieſkonczone wiecznośći/
Amen.

Hymn CXXVII. tegoż Swiętá NA IVTRZNIA.

Inopem canamus Didacum, &c.

SLawmy Dydáká nedznego/
Z dobr niebieskich bogátego:
Sławmy Dydáká w pokorze/
Bo wszedł nád niebieskie Zorze.
O mężna Ręká Chrystusá/
Ktora práwie z prochu wzrusza
Vbogiego; á z Xiążęty
Dáie mu ośieść Thron wźięty.
Oto ten co zbył wszytkiego
Szczęśćia dostąpił większego:
W cudách ktorego iásniły
Wszędzie/ był świátłośćią miły.
Ciáło biciem nie przestáiąc/
Ktore sam trapił skrwáwiáiąc:
Wielką z śiebie wonność wznawia/
Y chorych ciáłá vzdrawia.
Bądź Oycze niebá świátłośći/
Y z Synem swym chwálebnośći:
Y z Duchem świętym społecznie/
Ná wiek nieskończony wiecznie/ Amen.

Hymn

Hymn CXXVIII. tegoż Swiętá

NA LAVDES, y Godźiny.

Mundi Redemptor optime, &c.

DObry wſzech Odkupićielu/
Smierći śmierćią ſkáźićielu:
Twoy Krzyż święty z niſkiey źiemi/
Do niebá wſzyſcy nieśiemy.
W ten będąc Dydák wchecony/
Miłośćią ſłodką zrániony:
A zá tobą chcąc być zdolnym/
Niosł go ku tryumfom ſpolnym.
Skromiąc w ćiele przećiwieńſtwá/
Paſzey wſzelkiego przeklectwá:
Y zmyſły przybił do twego
Krzyżá/ wiſząc ztobą z niego.
Potym po żołd wieczney chwały/
W gorę ſię wzbił Rycerz ſtały:
Ják wdźięcznym ſnem rozwiązány/
Obłápiáiąc Krzyż kocháný.
K tobie Chryſte láſkáwośći/
Vpadamy/ odpuść złośći:
Ty w wiernych twoich potrzebie/
Wyſłuchay Dydaká w niebie/ Amen.

DO CZYTELNIKA.

WGRVDNIV, iuż Vroczyſtość AD-
WENT ſwą ſpráwuie,
Hymny iednák tu naydźieß Swiąt, kto-
re záymuie.

Náſtępuią Hymny Swiąt, y do Swięt-
tych w poſpolitośći.

VWAZENIE.

Gdźie Hymnu Swiąt y Swiętych nie
maſz w ſzczegulnośći,
Tu według ſtanu Swiętych, bierz z po-
ſpolitośći.

*Ná wßytkie Swiętá Mátki Przebłogoſłá-
wioney Bożey Hymny te ſłużą (iáko ſię w-
zwyż námieniło) y tymże porządkiem, kto-
re ná Swięto Gromnic, to ieſt nayświętßé-
go iey Oczyßczenia, w Lutym dniá 2.
ſą położone ná kárćie 144.*

Ná wßytkie Swiętá APOSTOŁOW w pospolitośći czáśu Rocznego Hymn CXXIX.

NA NIESZPOR.

Exultet Orbis gaudijs, &c.

NJech Swiát w rádość obfituie/
Niech niebo z chwałą táńcuie:
Gdy Apostołom cześć dáią/
Niech niebo z ziemią śpiewáią.
Wyśćie wßech wiekow Sędźiowie/
Was práwym świátłem świát zowie:
Prośimy z serc poślubionych/
Słuchayćie prośb vniżonych.
Kośćioł niebá zamykaćie/
Y zás słowem otwieraćie:
Nas/ ktorzy w grzechách śiedźimy/
Każćie vwolnić/ prośimy.
Ná ktorych wnet roskazánie/
Złe y dobre zdrowie stánie:
Vzdrowćie mdłe myśli náße/
Zmocnićie nas w cnoty wáße.
Ze gdy on Sędźia powroći/
Chrystus/ á wiek świátá skroći:

Nas

Nas w swoim weselu wiecznie
Posadzi / z sobą społecznie.
Oycu / y z Synem w iedności /
Ktobie Duchu świátłości:
Iák byłá / niech obfituie
Chwałá / gdźie wiecznośc pánuie / A.

Hymn CXXX tegoż Swiętá NA IVTRZNIĄ.

Æterna Christi munera, &c.

Z Wiecznych Chrystusá dátnośći /
Apostolskiey chwálebnośći:
Hymn powinny po wygrániu
Daymy / w chętnym serc śpiewániu.
Kośćiołá wszędy Przodkowie /
Woysk zwyćięzliwych Wodzowie:
Dworu Sędziowie gornego /
Swit prawdziwy świátá tego.
Swiętych wiárá poślubiona /
Wiernych vfność niezwalczona:
Miłość Chrystá doskonáła /
Tá srogość świátá zdeptáłá.
W tych vwielbienie Oycowskie /
W tych y zwyćięstwo Synowskie:

W tych wola Duchá świátłośći/
Niebo pełne iest rádośći.
Oycu / y z Synem spolnemu/
Tobie Duchowi świetemu:
Jáko byłá / niech obfita
Chwalá / wszech wiekow záłwita / A.

Tychże Hymnow, iáko do inszego nabożeństwá y Godźin przy tym Swięćie záżywáia, Brewiarz y Dyurnał pokaże.

Ná wszytkie tákże Swiętá APOSTOŁOW *czásu Wielkonocnego*

Hymn CXXXI.

NA NIESZPOR.

Tristes erant Apostoli, &c.

APostołowie płákáli/
Gdy Chrystá gorzko stradáli:
Ktory ná śmierć bez litośći
Dány od sług niezbożnośći.
Anyoł poważnymi słowy
Obwieszcza wprzod Białegłowy:

Wnet

Wnet Chrystus sam ich z vst ćieszy/
Do wierney trzodki swey śpieszy.
Apostołom w tey żáłośći/
Gdy wskok niosą wieść rádośći:
Ony potkawszy świetnego/
Dzierżą sie nog Chrystá swego.
W kráie Gáliléiey gornie
Szli Apostołowie spolnie:
Tám Jezusá iák żądáli/
Swiátłość świátá oglądáli.
Abyś sercom był wiekámi/
Jezu Pászchą z rádośćiámi:
Od śmierći grzechow zginionych:
Zbaw nas w żywot odrodzonych.
Boże Oycze bądź chwalony
Z Synem/ ktory pogrzebiony
Wstał z martwych/ y Duch świátłośći
Niech ma chwałe ná wiecznośći/ A.

Hymn CXXXII. tegoż Swiętá NA LAVDES.

Paschale mundo gaudium, &c.

Z Páschi świátu dni weselsze/
Dáiąc znáć/ słonce pieknieysze:

Gdy

Gdy w wielkiey świátłá ponowie
Jezuſá widzą Vczniowie.
W ciele Chryſtuſowym rány
Swiecą / iáko świt zaránny:
Gdy to z zdziwieniem widźieli/
Wiernie świádcząc powiedźieli.
Krolu Chryſte/ dobry Pánie/
Miey ſerc náſzych pánowánie:
Zeć iezyk dan w dźiek czynieniu
Odda cześć twemu Imieniu.
Abyś był ſercom wiekámi /
Iezu Páſchą z rádośćiámi:
Od śmierći grzechow zginionych/
Zbaw nas w żywot odrodzonych.
Boże Oycze ꝛc. *iáko w wyżſzym Hymnie.*

Ná Swiętá Męczenniká iednego tylko w poſpolitośći

Hymn CXXXIII.

NA NIESZPOR.

Deus tuorum militum, &c.

BOże/ twych Rycerzow grona/
Tyś żołd / ſzcześćie / y Korona:

W sławie Męczenniká twego
Zbaw nas / zwiąsku grzechowego.
Ten bowiem świátá ochotę/
A záráźliwą pieszczotę
Wzgárdziwszy / iák żołć gorzkośći/
Doszedł niebieskich słodkośći.
Przebył przez męki potężnie /
A znioſł ich ná ſobie mężnie :
Krew leiąc włáſną zá ciebie /
Ma nagrodę wieczną w niebie.
Przeto z prośbą vpadamy /
Dobroći twey vprászamy:
Ná ten tryumf Męczenników /
Odpuść grzechy ſłużebników.
Sławá y chwałá bez końcá /
Niech z Synem trwa Bogá Oycá:
A z Duchem świętym społecznie /
Ná wiek nieskończony wiecznie / A.

Hymn CXXXIV. tegoż Swiętá czáſu Wielkonocnego ná Nieszpor y ná Laudes.

Inuicte Martyr, vnicum &c.

ZWyćiężco mak / iedynego
Sługo Syná Oycowſkiego:

Z nieprzyi-

Z nieprzyiaciół tryumfuieß /
Z boiu w niebie roſkoßuieß.
Twey prośby vdárowániem /
Zgub złości náße błagániem:
Broniąc od zárázy z złego /
Zbaw żywotá teſkliwego.
Już one wieży vſtáły /
Co twe święte Ciáło miáły:
Wyzwol nas z wiąſku świetckiego /
Dárem Stworce Naywyżßego.
Bądź Oycze Boże chwalony
Z Synem / ktory pogrzebiony
Wſtał z martwych / y Duch rádośći
Niech ma chwałe ná wiecznośći / A.

Tych dwu Hymnow przy tákim Swięćie iáko ktorych czáſow ták w Rocznym iáko y Wielkonocnym do nabożeńſtwá y Godźin záżywáią, dáie náukę Breuiarz y Dyurnał.

Ná Swiętá MECZENNIKOW wielu w poſpolitośći czáſu Rocznego.

Hymn CXXXV.

NA NIESZPOR.

Sanctorum meritis inclyta gaudia, &c.

ZA wysługi Swiętych vprzeyme rádości
Záśpiewaymy Brácia / y mężne dźielności:
Bo serce chce sławić w Pieśniách vlubionych
Zwyćiężcow Błogosłáwionych:
Ci są / ktorych głupie bał sie świát niezbożny /
Bo go iák zwiedły kwiát / y owocu prożny
Wzgárdźili / zá twoim imieniem idący /
Jezu niebom kroluiący.
Ci zá ćie grożb srogość / y zápálczywości
Ludzkie podeptáli / bićia bez litości:
O nich sie stępiły háki dzrapieżliwe /
Nie dotknęły w sercá żywe.
Mieczem iák owieczki nieme zábiiáią /
Nie szemrzą / áni znák znáć po sobie dáią:
Ale sercem ćichym niewinność sumnienia
Cierpi / nic sie nie odmienia.
Ktory głos / y ktory iezyk może ziáwić /
Jákieś Męczennikom raczył dáry spráwić:
Bo krwią swą splawiemi świecą zwyćiężcámi
Zdobiąc swe skronie wieńcámi.

Ciebie

Ciebie Bostwo / prośim / iedno y Naywyższe/
Obmiy złość/oddalay grzechy nayszkodliwsze
Zdarz służkom twym pokoy/áby chwaląc cie-
Wiekiem lat śpiewáli w niebie.(bie/
Amen.

Hymn CXXXVI. tákiegoż Swiętá NA IVTRZNIĄ.

Christe profusum sanguinem, &c.

CHryste/ kwoli krwie przelaney /
Y Męczennikow wygraney:
Y niebá Koronie godney:
Dáiem cześć w Pieśni łágodney.
Boiaźń świátá zwyciężywszy /
Męki świátá pogárdziwszy:
Smierć święta zniozszy w krotkośći/
Zywot máią w chwał wiecznośći.
Dáią w ogień Męczenniki /
Y pożárćiu przed źwierz dziki:
Sroży śię hakiem zbroiona
Kátowska ręká szalona.
Nágie ćiáłá z gor wieszáią /
Ktore krwią święta spływáią:
Lecz są vmyslu stałego /
Láską żywotá wiecznego.

Teraz prośim Zbáwićielu/
Rácz z Męczenniki weselu
Złączyć sługi twe proszące/
Ná wieki nie vstáiące/ Amen.

Hymn CXXXVII. tákiegoż Swiętá *Wielkonocnego czásu.*

Rex glorioſe Martyrum, &c.

KRolu chwało Męczenników/
A Korono Spowiednikow:
Ktory gárdzących ziemſkimi/
Czćiſz dobrámi niebieſkimi.
Chetnie vchá láſkáwego
Przykłoń do głosu náſzego:
Zwyćięſtwo Swiętych śpiewamy/
Odpuść/ w czym ćię obrażamy.
Tyś w Męczennikách zwyćięzcą/
W Wyznawcách grzechu rozwięzcą:
Ty zgładź náſze przewinienie/
Dáiąc święte odpuſzczenie.
Chwałá Bogu Oycu wieczna/
Z Jedynym Synem społeczna:
Y z Duchem świętym rádośći/
Teraz/ y ná wiek wiecznośći/ Amen.

Ná Swiętá WYZNAWCE iednego w poſpolitośći.

Hymn CXXXVIII.

Iſte Confeſſor Domini, coſentes &c.

TEn to ieſt Páńſki Wyznawcá wielbiący /
Ktorego lud czći / w krąg świátá będący:
☞ Dziś wiecznie weſoł / zá prac ſwoich znoie
Ośiadł pokoie.

Przeſtrogá.

Te dwá wierſze wzwyż poprzedzáiące należą do ſámego tylko Swiętá Rocznego, gdy ktorego dniá właśnie Wyznawce święćimy. A inſzych czáſow, tedy miáſto nich bywáią te dwá náſtępuiące:

Dziś mu zaſługi rádość w niebie dáły /
Czći wieczney chwały.

A ná dźień záś wyráženia Ran Fránćiſzká świętego, gdy tenže Hymn bywa odpráwo.

práwowány, tedy ná mieyſce tychże wierſzow mowić:

Dziś z zaſlug weſoł / wziął vdárowány
Od Chryſtá rány.

Ktory wſtyd / dobroć / mądrość przy pokorze /
Trzeźwość y czyſtość záchował w ſwey porze:
Kiedy ożywiał z mieſzkánia ſpolnego
Duch ćiáło iego.
Często dla záſlug iego w cnoćie ſtáłych /
Vłomność ludzi ná pował zbolálych
Choroby zbywſzy / zdrowie vtrácone
Miewa wrocone.
Ztąd náſze Chory poſluſzne onemu /
Chwałę śpiewáią Zwyćięzcy wielkiemu:
Aby nas wſpomogł zaſlugámi ſwemi /
Czáſy wiecznymi.
Niechay ma żywot / moc / ozdobę z ſiebie /
Ten ktory świátło rozlewa po niebie:
A wielkiey świátá Rządźcą ieſt Máchiny
W Troycy iedyny.
Amen.

Hymn CXXXIX. tegoż Swiętá

NA LAVDES.

Ieſu

Iesu, Corona celsior, &c.

IEZV, Korono naywyższa/
A prawdo wszech znákomitsza:
Ktory sludze zá wyznánie
Dáiesz wiecznośći zyskánie.
Zdarz ná prośbe ludu twego/
Zá iego prośbą; szkodnego
Pozbyć grzechu odpuszczeniem/
Zwiąskow piekielnych stárgnieniem.
Gdy Rok swe koło przetacza/
Dzien sie w świátłośći obraca:
Ktorego z ćiáłá ten Swiety/
W niebieską iest świátłość wźiety.
On prożne ziemskie wesele/
A żyznych folwárkow wiele
Wzgárdźiwszy/ iák śmieć nikczemną/
Wźiął niebá roskosz przyiemną.
Ciebie Chryste Krolu miły/
Wyznawał ze wszytkiey siły:
Podeptał czártá chytrego/
Nád Pieklem Páná srogiego.
Cnotą y wiárą wsławiony/
W wyznaniu nie roztárgniony:
Niedbał o ćiáło zmorzone/
Ma z potraw czći niekonczone.

Przeto ćie naydobrotliwßy
Prośim / tobie śie skłoniwßy:
Abyś nas z wysługi iego
Karánia zbáwił winnego.
Bądź Oycu cześć / chwałá wieczna /
Z Iedynym Synem społeczna:
Bądź z Swietym Duchem rádośći /
Przez wßytkie wiekow wiecznośći / A.

Ná Swiętá WYZNAWCOW wiela w pospolitośći.

Hymn CXL.

Ná Nießpor, Iutrznią, Laudes, y wßytkie inße Godźiny.

Iesu, Redemptor omnium, &c.

IEzu / tyś wßech okup wdźięczny /
Koron Biskupich wiek wieczny:
Dniá ninieyßego łáskáwie /
Proßących vfolguy spráwie.
Dźiś twą świętą Cześć iedyną /
Wyznawcy głoßący słyną:
Dźień ich ktory w rok przychodźi /
Lud z nabożeństwem przywodźi.

Oni

Oni świátowe rádośći
 Wzgárdźili / rzecz bez trwáłośći:
 Nagrody wielkiey wiekámi
 Pełni miedzy Anyołámi.
Po nich ták rácz łáską zgodźić /
 Day nam torem świetym chodźić:
 Z sług twoich / przez ich modlenie
 Zgłádź wszech błedow przewinienie.
Niech Chryste Krolu w ozdobie /
 Z Oycem chwałá bedźie tobie:
 Z świetym Duchem Poćieszenia /
 Teraz / y w wiek bez skończenia / Amen.

Ná Swiętá PANIEN y MĘCZENNICZEK w pospolitośći.

Hymn CXLI.
NA NIESZPOR.

Iesu, Corona Virginum, &c.

IEzu / tyś Pánien Koroná /
 Poczełá ćie Mátká oná:
 Co sámá w Pániеństwie rodźi /
 Niech ćie to mile dochodźi.
Tyś w Liliách wypieszczony /
 Táncem Dźiewic obtoczony:

Wdźie=

Wdźięczny z chwały Oblubiencze/
Poślubionym dáiąc wience.
Gdźie ſtąpiſz / Pánny vſcáni
Tudźieſz idą y z chwałámi:
Zá tobą śpiewáiąc pląſzą/
Y ſłodkie Hymny ſwe wznoſzą.
Nieśiemyć prośby obfite/
Rácz pośiłáć myśli ſkryte:
Aby wſzech zgołá nie znáły
Ran od ſkáżonoſney ſtrzały.
Sławá / cześć / możność / y chwałá/
Bogu Oycu z Synem trwáłá:
Y z Duchem świętym ſpołecznie/
Niech przebywa wiekiem wiecznie/ A.

Hymn CXLII. tegoż Swiętá NA IVTRZNIĄ.

Virginis Proles Opifexque Matris, &c.

STworco ſwey Mátki / y Synu cney Pánny/
W Pánnie poczęty / z Pánny ná świát dány:
☞ Spiewamyć wdźięczną nábyte z Pánień-
Smiercią zwyćieſtwá. (ſtwá
Tá bowiem Swięta zwyćieſtw dwu zyſkuie
Szcześćie / gdy ſłábą ſtłumić vśiłuie
Ciáłá

Ciáłá płeć/w krwáwym wielkie ma wygránie
Przez śmierć / Tyránie.
A ták / ni śmierći / áni iey przychylnych
Mąk ſie tyśiącá boiąc / z kátoſtw śilnych
Krew toczy / przez nie rádość otrzymuie /
W niebo wſtepuie.
Zá iey prośbámi / nam Boże iedyny
Karánie odpuść: z ćięſzkich grzechow winy:
Abyſmyć wdzięczną ſpiewáli w czyſtośći
Pieśń ſerdeczności.
Oycu bądź chwałá / y Národzonemu /
Ktobie rowna obudwu ſpolnemu
Duchu nayświetſzy / Boże wſzechmocnośći
Czáſow wiecznośći / A.

Vważenie.

Ná Swiętá Pánien tylko, nie Męczenniczek też Hymny obádwá, odmieniwſzy tylko w pośledniey ſzym te dwá wierſzá rączka náznáczone.

☞ Spiewamyć świetey Pánny wychwalánie/
Przyymi błagánie.

Oſtátek wſzytek y początek nic nie odmieniáiąc, cáły Hymn temu Swiętu iáko ieſt nápiſány należy.

Ná Swiętá Białychgłow, áni Pánien, áni Męczenniczek.

Hymn CXLIII.

NA NIESZPOR.

Fortem virili pectore, &c.

W Serce y mężną postáwę /
Białeygłowie daymy sławę:
Ktora ze czći świątobliwey /
Wszędźie iest w świátłośći żywey.
Tę Chrystus zránił miłośćią /
Gdy świátá szkodną żądośćią
Pogardza / w niebo szczęśliwe
Skończyła drogi troskliwe.
Ciáło wśćiągáiąc postámi /
A duszny smák słodkośćiámi
Karmiąc / z modlitw świętych wielu /
Mieszka w niebieskim weselu.
Chryste Krolu moc dáiący /
Sam rzeczy wielkie czyniący:
Prośimy zá iey błagániem /
Pokornych nie gardź wołániem.
Bogu Oycu bądź cześć wieczna /
Z Jedynym Synem społeczna:
Wz Duchem świętym wiedności/
Teraz / y dokąd wiecznośći/ Amen.

Drugi Hymn bywa tegoż Swiętá ná Laudes, z tegoż ktory ieſt wyżey ná Laudes przy Swięćie Pánieńſkim położony, tylko od tad poczynáiac:

Huius obtentu Deus alme nobis &c.

Zá iey prośbámi nam Boże iedyny ⁊c. Amen.

NA POSWIĄCANIE KOSCIOŁA

Hymn CXLIV.

NA NIESZPOR.

Cæleſtis Vrbs Hieruſalem, &c.

MIáſto Hieruzalem w niebie
Swietés / widząc pokoy z śiebie:
Ktore wyſoce żywemi
Wſtáieſz kámienmi gornemi:
Jáko ślubna w krąg ćię wieńczy/
Anyołow tyśiąc tyśiecy.
O ſzcześliwie poślubione/
Czćią Oycá wypoſáżone:
W łáſce Małżonká opływa
Krolowa wſzech vrodziwa:
Z Chryſtuſem Pánem złączone/
Miáſto w niebie oświecone.

Tám perły świecą śię wzorem /
Drzwi stoią wszytkim otworem:
Bo wodzem cnoty wiedźiony /
Człek tám bywa wprowádzony:
Dla Chrystusowey miłośći /
Kto tu zniosł świátá przykrośći.
Ryte bićiem ná zbáwienie /
A przez niezmierne tłuczenie:
Przez młot Mistrzow wygłádzone
Kámienie w gmách podnieśione:
Pieknymi ziete sponámi /
Wsádzone miedzy wierzchámi.
Niech wieczna Oycá piekności
Trwa záwsze ná wysokośći:
A z Jedynym Synem iego /
Tákże y Duchá świetego:
Ktorego moc / cześć y chwalá /
Ná wiek wiekow bedźie trwálá / Amen.

Hymn CXLV. tegoż Swiętá NA LAVDES.

Alto ex Olympi vertice, &c.

Z Wierzchu niebá wysokiego /
Syn od Oycá Naywyższego:
Ják kámien z gor odłomiony /
Ná niskość ziemi spuszczony.

Domu

Domu niebá y ziemskiego
Złączył węgły do iednego:
Lecz ono Swiętych mieszkánie/
W rádości chwał nie vstánie.
A Bogá w Troycy iednego/
Czći w Pieśniách głosu wdźięcznego:
Z tymi się łączmy śpiewániem/
Syonu náśládowániem.
Krolu niebá/ te Kośćioły
Oświeć/ łáską twą wesoły
Tu bywáy: á pożądány
Przyimuy ślub/ z serc ludzkich dány.
A myśl násze z obfitośćią
Oblewáy/ z niebá rádośćią:
Tu niech wiernych vprászáią
Głosy/ gdy się vskárżáią.
Dáry Domu chwálebnego/
Máiąc z skárbu Oycowskiego:
Aż potym pozbywszy ćiáłá/
Będą tám gdźie rádość cáłá.
Oycu chwałá z powinnośći/
Niechay trwa ná wysokośći:
Z Oycem Iedynorodnemu/
Y Duchowi Poćiesznemu:
Ktorego moc/ cześć y chwałá/
Ná wiek wiekow będźie trwáłá/ Amen.

Tu ſkończenie Hymnow, z vważeniem do

CZYTELNIKA.

IEśli ſię w cżáśie Hymnow vchybiło czego,
Brewiarz y Dyurnał dać porządek tego.
A przeto tám odſyłam; praca przełożenia
Moiá, w tym tylko, ktoby dla wyrozumienia
Potrzebował Polſzczyzny, kto też z niey nabożnie
Zechce dáć chwałę Bogu, vczyni niezdrożnie.

Do tegoż.

KEdy ktorym Godźinom Hymnu nie doſtawa,
Znáć że ſię w vżywánie ieden kilkom dawa.
Zrozumieſz tu w tych Hymnách z czáſu przypá-
dłego,
A chwal ſercem obfitym Bogá Naywyżſzego.

AMEN.

CHWA-

CHWAŁA
Zacnego Pánieńſkiego Stanu.

Z Pánną Anyoł zbáwienie świátá vmawiáią, (dáią.
Pátrz, iáko ſáme niebá Pánieńſtwu cześć

DO TEGOZ.

Z Anyołem Pánná mowi, á przećię ſię boi,
Ledwie z Anyołem mowić Pánience przyſtoi.

PROZY STARODAWNE KOSCIELNE,

Porządkiem Swiąt w Roku idących położone;

Z tym záleceniem krotkim do CZYTELNIKA.

PRozy Kośćielne, Piosnki zdawná ták názwáne,
Wiernym po Epistołách do Mszy świętych dáne.
Ktore iáko są wdźięczne, zálecáć nie trzebá,
Kto vważy, przyzna to, że są práwie z niebá.
Czemuż teraz niektorych rzadko gdźie śpiewáią
W Kośćiołách, ná vbostwo Fárnych szkoł skłádáią
Więcby się dawnym trybem w ten Fundusz przyłożyć
Literatkom, Młodźieńcom szkolnym dáć záś ożyć.
Stárzy oni Polacy rádźi ich słucháli,
A przy Ewángeliey mieczow dobywáli.
Y śpiewáć gdy kto vmiał, nie wstydał się tego
Wstydáli się podrzutu Sekt cudzoźiemskiego.

Bogá

Bogá Rodźicá Symboł ſwoy weſoło w boiu
Wznośili, ſzli weſoło z woyny do pokoiu.
O byś ſię zacna Polſko do ſwych powróćiłá
Wrodzonych obyczáiow, cudze porzućiłá. (ſtoćie,
Przedtym mieſzkáłá w ſercách ſzczyrość przy pro-
Teraz iæ Polityká wydáłá ſromoćie.
Nie mowię, żeby wſzytkim śpiewáć należáło,
Lecz żeby ſię dawnośći świętey mieyſce dáło.
Choć rádźi w nowych fráktách koncertow ſłuchamy,
Wierzę w ſtárym Chorale gánić co nie mamy.

Do tegoż.

WIem, żeć ten moy wierſz Polſki nie będźie ſmákowáć,
Ale go chćiey z Láćinſkim ſzczegulnie ſprobowáć.
Bo ták w Hymnách, iák w Prozách, z pracą ſię miárkuie,
Ze Polſki Láćińſkiego wierſz wierſzá pilnuie.
Gdźie záś w Láćińſkich Prozách wierſz nie w miárę dány, (ny.
Toż w Polſkich, wſzákże liczbą ſłábizu zrowná-

I. PROSA in Aduentu.

MIttit ad Virginē, non quemuis Angelum
Sed fortitudinem ſuum Archangelum,
Amator hominis.
Fortem expediat pro nobis Nuncium,
Naturæ faciat vt præiudicium
In partu Virginis.
Naturam ſuperat natus Rex gloriæ,
Regnat & imperat & zyma ſcoriæ
Tollat de medio,
Superbientium terat faſtigia,
Colla ſublimium calcet vi propria,
Potens in prælio.
Foras eijciat mundanum principem
Matremq́; faciat ſecum participem
Patris imperij.
Exi qui mitteris hæc dona diſſere,
Reuela veteris velamen literæ
Virtute Nuncij.
Accede Nuncia, dic Aue cominùs,
Dic plena gratia, dic tecum Dominus,
Et dic ne timeas.
Virgo ſuſcipias Dei depoſitum,
In quo perficias caſtum propoſitum,
Et votum teneas.

Audit

I. PROZA ná Adwent.

SLe do cney Dziewice nie ládá Anyołá/
Ale moc Stolice swoiey Archányołá:
Człeká kocháiący.
Niech da w vmocnieniu Posłá nászey spráwie/
Czyniąc przyrodzeniu ludzkiemu bezpráwie:
Z Pánny sie rodzący. (ły/
Niech nád przyrodzenie ma swoy rod krol chwa
Z krolestwem rządzenie/ á kwás ciał zbrzydźiáły
Niech znieśie z swey strony.
Niechay twárde pysznych siłą zetrze rogi/
Kárki gornomyślnych kłádąc pod swe nogi:
W boiu vmocniony.
Niechay precz wygłádźi Xiążeciá świetckiego/
A Mátkę posádźi wedle boku swego:
W Oycowskim Krolestwie.
Idź Pośle/ czás tego/ nieś te dáry zmowy/
Obiáśniay stárego Pismá ćiemność słowy:
Máiąc moc w Poselstwie.(śći
Przystąp Pośle Páński/mow Zdrowás z wieczno
Mow/ żeś Pełná łáski/ Pan z tobą w iedności:
A Nieboy sie; przydasz.
Pánno/ przyimi z słowá skarb Boski w złożenie/
Ktorym sie záchowa czyste vmyślenie:
A ślub w cále strzymasz.

Audit & suscipit puella Nuncium,
Credit, & concipit, & parit filium,
Sed admirabilem.
Consiliarium humani generis,
Et Deum fortium, & Patrem posteris,
In fine stabilem.
Qui nobis tribuat peccati veniam,
Reatus diluat, & donec Patriam,
In arce siderum.
Pro nobis Filium exora MARIA.
Vt post exilium fruamur Patria
Per tuum vterum.
Amen.

II. PROSA pro Paschatis Festo.

VIctimæ Paschali, laudes
Immolant Christiani.
Agnus redemit oues, Christus innocens
Patri reconciliauit peccatores.
Mors & vita duello,
Conflixere mirando,
Dux vitæ mortuus, Regnat viuus.
Dic nobis Mariã,
Quid vidisti in viã,
Sepulchrum Christi viuentis,
Et gloriam vidi resurgentis.

Ange-

Słucha / y przyielá wieść Pánienká miła /
Wierzy / y poczęłá Syná / y zrodziłá:
Ale cudownego.
Porádę mądrości wßytkim národzonym /
A Bogá możności / y Oycá potomnym
W pokoiu ſtałego.
Bieg ſtworzony błądzi w Pánieńſkim rodzeniu /
Krol Krolow ſię rodzi / máiąc moc w Jmieniu:
Lecz rządzi niebámi.
Ktory nam dáć raczy grzechow odpußczenie /
Winy niech przebaczy / da Oyczyzny mienie
W Zamkách nád gwiazdámi.
Amen.

II. PROZA ná Wielkanoc.

KRwáwey część Ofierze Páßki
Nieśie lud Chrześciáńſki:
Báránek trzodkę zbáwił / Chryſtus niewinny
Grzeßnych z Oycem do przeiednánia przy-
Smierć y żywot w dwoy rownie / (práwił.
Zwiedli bitwę cudownie.
Wodz żywych zbit zoſtał / Krolem powſtał /
Ziaw Máryo śmiáła /
Coś w ſwey drodze widziáłá /
Grob Chryſtuſá żyiącego:
A chwałę widziáłám powſtáłego.

Angelicos teſtes,
Sudarium & veſtes,
Surrexit Chriſtus ſpes mea,
Præcedet ſuos in Gallilæa.
Credendum eſt magis ſoli Mariæ veraci,
Quàm Iudæorum turbæ fallaci.
Scimus Chriſtum ſurrexiſſe à mortuis verè.
Tu nobis victor Rex miſerere.
Amen.

III PROSA pro Aſcenſione Domini.

REX omnipotens die hodierna
Mundo triumphali redempto potentia,
Victor aſcendit, vnde deſcenderat,
Nam quadraginta poſtquam ſurrexerat
Diebus ſacris confirmans pectora (la.
Apoſtolorum, pacis chara relinquens oſcu-
Quibus & dedit poteſtatem laxandi cri-
mina;
Et miſit eos in mundum baptizare cun-
ctas animas:
In Patris, & Filij, & ſancti SPIRITVS
clementia,
Et conueſcens, præcepit eis ab Hieroſo-
lymis

Ne abi-

Anyelskie świádczenie/
Chust y száty odzienie.
Wstał Chrystus Pan mey nádzieiey
Poprzedzi swoich do Gáliley. (wey/
Słuszniey dáć wiárę trzebá Máryey prawdźi-
Niżli Zydowskiey tłuszczy fałszywey. (żywy/
Wiemy/że Chrystus istotnie powstał z martwych
Tyś nam Krol zwyćięstw/ bądź miłośćiwy/
Amen.

III. PROZA ná Wniebowstąpienie.

KRol wszechmogący Pan dniá dźiśieyszego/
W wielkim tryumfie świátá iuż odkupione°
Zwyćiężcá ná niebiosá wstępuie zkąd przyszedł/
Bo przez czterdźieśći iáko z grobu wyszedł.
Dni świętych sercá náuką swą gruntuiąc
Apostolskie/ná znák pokoiu mile ich cáłuiąc.
Dał im y władzą Boską znászáć wszelkie prze-
winienia/
Y rozesłał ich ná świát z błogosłáwieństwem
wszelkich dusz chrzczenia.
W Imię Oycá/ y Syná/ y Duchá świętego
łáskáwośći/
A obcuiąc z nimi/ kazał z Hierozolymskiey
włośći

Ne abirent, ſed expectarent promiſſa munera,
Non poſt multos enim dies mittam vobis Spiritum Paraclytum in terris.
Et eritis mihi teſtes in Hieruſalem Iudæa ſiue Samaria,
Et cum hoc dixiſſet, videntibus illis eleuatus eſt, & nubes clara
Suſcepit eum ab eorum oculis, intuentibus illis in àëra.
Ecce ſtetere amicti duo viri in veſte alba, (alta.
Iuxta dicentes, quid admiramini cælorum
IESVS enim qui hic aſſumptus eſt à vobis ad Patris dexteram. (miſſa lucra,
Vt aſcendit, ita veniet quærens talenti com-
O Deus, mare, polum, arua, hominemque creaſti, quem fraude ſubdola
Hoſtis expulit Paradyſo, & captiuatum ſecum traxit ad tartara.
Sanguine proprio redemiſti nos DEVS illuc, & reuehis vnde primus corruit Paradiſicola.
Iudex dum veneris iudicare ſeculum, da nobis quæſumus, ſempiternam requiem in Sanctorum Patria,
In qua tibi canamus Alleluia, Amen.

IV. PRO-

Nigdźiey im nie odchodźić / czekáć ná dar obiecány/
Bo po kilku dniách Duch pocieszyćiel ná źiemię ode mnie będźie wam zesłány.
A będźiećie mi w Hieruzalem Zydostwie y Sámáryey ná dowod włásny.
A gdy to rzekł/záráźem przed nimi w zgorę podnieśiony iest / á Obłok iásny
Wźiął go z oczu ich / tám gdy ná powietrze iásno promieniste z żáłośćią pátrzáli.
Oto dwáy mężowie stoiąc w bieli onym śię pokazáli/ (sokośći:
Tudźiesz mowiąc / co śię dźiwuiećie niebá wy-
Bo Jezus od was wźięty ná práwicę Oycowską z tey tu niskości. (wierzonego /
Jáko wstąpił / ták przyidźie szukáć Tálentu po-
O Boże / niebá / morzá / źiemie / człeká ták twych dźiełá zdrádą oszukánego.
Ktorego Przećiwnik wygnał z Ráiu / á więźniem wćiągnął zsobą w piekielny szániec.
Krwią własną odkupiłeś nas Boże / y tám wprowadzasz zkąd wypadł pierwszy nász Rodźic Ráiu roskosznego mieszkániec.
Sędźia gdy przyidźiesz ná sąd świátá / raczy nam dáć prośimy / niech wiekuiste odpoczniente z Swiętymi w Oyczyźnie mamy.
A támći Alleluia záśpiewamy / Amen.

IV. PROSA. vel Hymnus antiquus pro Festo eodem.

FEstum nunc celebre magnaque gaudia,
Compellunt animos carmina promere:
Cùm Christus solium scandit ad arduum,
Cælorum pius arbiter.
Conscendit iubilans lætus ad æthera,
Sanctorum populus prædicat inclytum:
Concinnit pariter Angelicus Chorus,
Victoris boni gloriam,
Cui scandens Superos vincula vinxerat,
Donans terrigenis munera plurima:
Districtus rediet, arbiter omnium,
Qui mitis modo transijt.
Oramus Domine Conditor inclyte,
Deuotos famulos respice protegens:
Ne nos liuor edax Dæmonis obruat,
Demergat vel in inferos.
Vt cùm flamiuoma nube reuerteris,
Occulta hominum pandere iudicans:
Ne des supplicia horrida noxijs,
Sed iustis bona præmia.
Præsta hoc Genitor optime maxime,
Hoc tu Nate Dei, & bone Spiritus:
Regnans perpetuò fulgida Trinitas.
Per cuncta piè secula, A.

V. PRO-

IV. PROZA, ábo Hymn dawny ná toż Swięto.

TEraz Swięto zacne ku wielkiey rádości/
Każe sercom skłádáć Pieśni w obfitości:
Gdy Chrystus wstępuie w niedostępne kráie/
Ktory niebom wyrok dáie. (nym/
Wesoło wszedł w niebo z śpiewániem rozlicz-
Lud go sławi świety orszakiem prześlicznym:
Wzáiem śpiewa woysko Choru Anyelskiego/
Chwaląc Zwyciężcę miłego.
Ktory idąc w niebo/ wziął w krepy więzienie/
Dáiąc ludziom ná świát wielkie obdárzenie:
Przyidzie potym Sędzią ná wszytkich ogrom-
Ktory teraz przeszedł skromnym. (nym
Prośimy/ Pánie nász/ Stworzyćielu miły/
Spoyźrz ná sług nabożnych/day zobrone śiły:
Ze nas swoim iádem czárt nic nie vćiąży/
Ani do piekłá pogrąży.
A gdy sie w Obłoku płomienistym ziáwisz/
A sądem swym ludzką táiemnośc ostáwisz:
Nie day złych w karánie y męki strászliwe/
Ale obdarz spráwiedliwe.
Rácz to zdárzyć Oycze wielce dobrotliwy/
Toż y Synu Boży/ y Duchu prawdziwy:
Kroluiąc wiekámi Troyco w swey iásnośći
Przez wszytkie wiekow wiecznośći/A.

V. PROSA pro Feſto S. Staniſlai, Epiſcopi Cracouienſis.

IESV Chriſte Rex ſuperne,
Deo Patri coæterne:
Tibi laus & gloria.
Cuius ope Martyr clemens,
Staniſlaus hoſtem premens:
Triumphat victoria.
Vir ætate iam maturus,
Sui gregis fortis murus:
Ab incurſu hoſtium.
Pœnas mortis parui pendit,
Sponſam Chriſti dum defendit:
Ingreſſus per oſtium.
Clamans docet obſecrando,
Et interdum obiurgando:
Chriſtianum populum.
Vt virtutes immitetur,
A delictis emundetur:
Mundans cordis oculum.
B oleſlaus vir ſceleſtus,
Furens fremit fit infeſtus:
Argutus pro vitio.

Quan-

V. PROZA ná Swięto S. Stániſłáwá, Biſkupá Krákowſkiego.

IEZV Chryſte Krolu gorny/
Z Bogiem Oycem wiecznie ſpolny:
Tobie bądź cześć y ſławá.
Ze przez ćię Męczennik miły
Stániſław ſtárł ſprzeczne śiły:
A z tryumfem wygrawa.
Mąż iuż wieku doyźrzáłego/
Murem mocnym ludu ſwego:
Ná przećiw wſzelkiey woynie.
Zá nic śmierć y męki liczy/
Przy Chryſtá Oblubienicy:
Bo wſzedł drzwiámi przyſtoynie.
Z prośbą vczy/ obwołuie/
A częſto obowiezuie:
Lud w Chryſtuſá wierzący.
Zeby cnoty náśládował/
Grzechow ſię wſzelkich wiárował:
Oko ſerc złych czyſzczący.
Bolesław mąż niezbożnośći
Száleie z zapálczywośći:
Dla zbrodni ſtrofowánia.

Quantumcunque trux minetur,
Tyro Dei non terretur:
Minis nec ſupplicio.
Pro reatu labis nequam,
In Tyrannum Præſul æquam
Dirrigit ſententiam.
Tortor raptus in furorem,
Suam iuris in cultorem
Exercet dementiam.
Ad altare vir cæleſtis,
Cadit cæſus à ſceleſtis:
Mille lacer fruſtulis.
Corrodendus feris datur,
Sed tutellis defenſatur:
Aquilarum ſedulis.
Sparſos artus iubar cæli,
Prodit cœtui fideli:
Nec perit articulus.
Sanctum corpus integratur,
Dum pars parti fæderatur:
Videns ſtupet populus.
Sepulturæ commendatus,
Innumeris vir Beatus:
Coruſcat miraculis.
Signa ſignis cumulantur,
Mancis manus, pedes dantur
Claudis, viſus oculis.

Vt res

Choć Tyran furye ſtroi /
Rycerz ſię Boſki nie boi
Przegrożek / ni karánia.
Zá grzech brzydki y roſpuſtny /
Biſkup ná Tyráná ſłuſzny
Wyrok ſwoy dekretuie.
Złośnik oſzáláwſzy práwie /
Swe ná Swiętym (rzkomo) w práwie
Szaleńſtwo wykonuie.
Człek niebieſki przy Ołtarzu
Poległ z niezbożnego rázu:
W tyśiąc ſztuk rozśiekány.
Rzucon zwierzom ná ziedzenie /
Lecz ma ſtraż y opátrzenie:
Od Orłow pilnowány.
Rozrut członkow świátło z gory
Wſkázuie wiernym / gdzie ktory:
A pálec ſię náyduie.
Swięte Ciáło wnet w cáłośći /
Idą ſztuczki do iednośći:
Lud ſię widząc dziwuie.
Do grobu ieſt zánieśiony /
Z wielu Mąż Błogoſłáwiony:
Cudow ma oświecenia.
Co raz cudá przybywáią /
Rąk y nog zdrowia doſtáią
Chromi / ślepi widzenia.

Vt res geſta proteſtatur,
Verax nomen eliquatur:
A Polo Poloniæ.
Poli cuius fit Polonus,
Præſul pius & Patronus:
Immo Pater Patriæ.
Quem precemur corde mundo,
Ne mergamur in profundo:
Pro delicti macula.
Sed à culpis emundati,
Primaque ſtola donati:
Cum Beatis iam Beati
Viuamus in ſecula, Amen.

VI. PROSA pro Feſto Pentecoſt. de Spiritu Sancto.

VEni Sancte Spiritus,
Et emitte cælitus:
Lucis tuæ radium.
Veni Pater pauperum,
Veni dator munerum,
Veni lumen cordium.
Conſolator optime,
Dulcis hoſpes animæ:
Dulce refrigerium.

A ták ſie ná dowod ſtáło/
By ſpolną rzecz imie miáło:
Polſká z niebem z Greczyzny.
Od tych Polow Polak wźięty/
Biſkup y Obrońcá święty:
Owſzem Oćiec Oyczyzny.
Prośmyſz go w ſercá czyſtośći/
Ze nie zginiem w głębokośći:
Dla grzechu plugáwego.
Lecz od winy oczyſzczeni/
A pierwſzą ſzátą vczczeni:
Z Swiętymi iuż vwielbieni/
Doydźiem żyćia wiecznego. A.

VI. PROZA ná Zielone Swiątki o Duchu Swiętym.

PRzydź Duchu vwielbiony/
A ſpuść z niebieſkiey ſtrony
Swiátłá twego promienie.
Przybądź Oycze vbogich/
Przydź Dawco dárow drogich:
Przydź ſercá oświecenie.
Poćieſzyćielu wdźięczny/
Gośćiu ſłodki ſerdeczny:
Ochłodo vkochána.

In labore requies,
In æſtu temperies:
In fletu ſolatium.
O lux beatiſſima,
Reple cordis intima:
Tuorum fidelium.
Sine tuo Numine,
Nihil eſt in homine:
Nihil eſt innoxium.
Laua quod eſt ſordidum,
Riga quod eſt aridum:
Sana quod eſt ſaucium.
Flecte quod eſt rigidum,
Foue quod eſt frigidum:
Rege quod eſt deuium.
Da tuis fidelibus,
In te confidentibus:
Sacrum ſeptenarium.
Da virtutis meritum,
Da ſalutis exitum:
Da perenne gaudium. Amen.

W pracey odpoczynienie/
W gorącu vczerstwienie:
W płáczu pociecho dána.
O Nayświetßa świátłości/
Nápełń sercá skrytości:
Twych wiernych zgromádzenia.
Bez twey pomocy Boże/
Nic w człeku być nie może:
Zadna rzecz bez zgrzeßenia.
Obmiy co plugáwego/
Pokrop co iest zwiedłego:
Vzdrow co iest krwáwego.
Nákłoń co iest krnąbrnego/
Ogrzey co oziebłego:
Kieruy co iest zdrożnego.
Rácz dáć twoim wierzącym/
W tobie vfność máiącym:
Siedmiorákie świątości.
Day z cnoty przysłużenie/
Day zbáwienne skończenie:
Day ná wieki rádości/ Amen.

VII. PROSA pro Festo Sanctissimæ TRINITATIS.

BEnedicta semper sancta sit Trinitas,
Deitas scilicet, vnitas coæqualis
gloria:
Pater, Filius, sanctus SPIRITVS, tria sunt
Nomina,
Omnia eadem substantia.
DEVS genitor, DEVS genitus,
In vtroque sacer Spiritus Deitate
socia.
Non tres tamen Dij sunt, DEVS vnus verus
est, (Sanctus.
Sic Pater Dominus, Filius, Spiritusque
Proprietas in Personis,
Vnitas est in essentia:
Maiestas par & potestas,
Decus, honor, atque per omnia.
Sydera, maria, continens
Arua, simul & vniuersa condita.
Quem tremunt impia Tartara,
Colit quoque quem & abyssus infima.
Quem laudat Sol atque Luna,
Dignitas adorat Angelica.

Nunc

VII. PROZA ná Swięto Przenaynadostoynieyszey TROYCE Swiętey.

BLogosłáwioná bądź záwsze Troyco świeta/
To iest Bostwo/ á iedności chwał rownością nie rozieta:
Oćiec/Syn/y Duch święty/ trzy są Przenayświetsze Jmioná/
We wszytkim iednák istność złączoná.
Bog iest rodzący/ Bog vrodzony/
W obudwu Duch święty społecznośćią Bostwá ziednoczony.
Wszákże nie trzey Bogowie/ ieden iest Bog prawdziwy/ (miłośćiwy.
Ták Oćiec iest Pan/ ták Syn/ y Duch święty
W Osobách są swe własności/
Lecz iedność zostawa w istności:
Máiestat y moc iest rowna/
Ozdobá/ cześć/ y we wszytkim głowna.
Morza y gwiazdy záwieráiąc/
Ziemie/ y rozliczne stworzenia trzymáiąc.
Przed ktorym drżą piekłá niezbożne/
A chwałe mu oddáią przepáśći prożne.
Czći go Słonce y z Miesiącem/
Godność Anyołow pada tyśiącem.

Nunc omnis vox atque lingua
Fateatur hunc laude debita. (mur.
Et nos voce præcelsa nunc omnes modula-
Organica Cantica dulci melodia.
Eia, & Eia, nunc simul iubilemus,
Altithrono Domino laudes in excelsis.
O ADORANDA TRINITAS,
O VENERANDA VNITAS.
Per te sumus creati vera æternitas,
Per te sumus redempti summa tu Charitas.
Populum cunctum tu protege,
Salua, libera, eripe, & emunda.
Te adoramus Omnipotens,
Tibi canimus.
Tibi Laus & gloria, per infinita sæculo-
lorum secula, Amen.

VIII. PROSA pro Festo Corporis Christi.

LAuda Syon Saluatorem,
Lauda ducem & Pastorem:
In Hymnis & Canticis.
Quantùm potes, tantùm aude,
Quia maior omni laude:
Nec laudare sufficis.

Laudis

Teraz głos wſzelki iezyká /
Niech winną iemu chwałe wyktzyká.
A my głoſem wyſokim teraz wſzyſcy śpiewaymy
Orgány do wdźięczney muzyki ſpoſabiaymy.
Eiá / y znowu Eiá / daymy w ſpolnośći /
Niebá władnemu Pánu cześć ná wyſokośći.
O TROYCO GODNA CHWALENIA,
O IEDNOSCI GODNA CZCZENIA.
Przezćieſny ſą ſtworzeni prawdziwa wieczno-
Przez ćię odkupieni Naywyżſza miłośći. (śći/
Lud twoy wſzytek ty rácz obronić / (nić.
Zbáwiay/oczyſzczay/wyzwalay/ chćiey ochro-
Tobie wſzechmocny vpadamy /
Tobie śpiewamy.
Tobie Chwałe y cześć przez nieſkończone
wiekow wiecznośći dawamy. A.

VIII. PROZA ná Swięto Bożego Ciáłá.

Chwal Syonie Zbáwićielá /
Chwal Wodzá y Karmićielá
W Hymnách/y wdźięcznym pieniu
W czym przemożeſz / w tym bądź śmiáły /
Bo wyżſzy nád wſzytkie chwały:
Nie wydołaſz chwaleniu.

Pocza-

Laudis thema ſpecialis,
Panis viuus & vitalis:
Hodie proponitur.
Quem in ſacræ menſa cœnæ,
Turbæ fratrum duodenæ:
Datum non ambigitur.
Sit laus plena, ſit ſonora,
Sit iucunda, ſit decora:
Mentis iubilatio.
Dies enim ſolemnis agitur,
In qua menſæ prima recolitur
Huius inſtitutio,
In hac menſa noui Regis,
Nouum Paſcha nouæ legis,
Phaſe vetus terminat.
Vetuſtatem nouitas,
Vmbram fugat veritas:
Noctem lux eliminat.
Quod in Cœna Chriſtus geſſit,
Faciendum hoc expreſſit:
In ſui memoriam.
Docti ſacris inſtitutis
Panem, vinum, in ſalutis
Conſecramus hoſtiam.
Dogma datur Chriſtianis,
Quòd in carnem tranſit panis:
Et vinum in ſanguinem.
Quod

Początek chwał osobliwy/
Chleb żywotá / y sam żywy
Dźiś wystáwiány bywa.
Ktory w świetym Wieczerzániu /
Bráćiey dwunastom w zebrániu :
Dány być nie wątpliwa.
Bądź cześć pełna / bądź krzykliwa /
Bądź wdźięczna y łágodliwa
Pieśń / y sercem wstawienie.
Dźień ábowiem świety odpráwiamy /
Ktorym pierwsze stołu wspominamy
Tego postánowienie.
Tym Stołem Krolá nowego /
Nowa Páschá z vstaw iego
Stára Pásche skończyłá.
Rzecz stára przy nowinie /
Cień przy prawdźie iuż ginie :
Swiátłu noc vstąpiłá.
Co w Wieczerzy Chrystus spráwił /
To do czynienia zostáwił :
Ze nań pámietáć mamy.
Pezeto vstáwą chwálebną /
Chleb y wino ná zbáwienną
Ofiáre poświącamy.
Náuká Chrześćian to dawa /
Iże sie chleb Ciáłem stawa :
A z winá Krew prawdźiwa.

Co nie

Quod non capis, quod non vides,
Animoſa firmat fides:
Præter rerum ordinem.
Sub diuerſis ſpeciebus,
Signis tantùm, & non rebus:
Latent res eximiæ.
Caro cibus, ſanguis potus:
Manet tamen Chriſtus totus
Sub vtraque ſpecie.
A ſumente non conciſus,
Non confractus, non diuiſus:
Integer accipitur.
Sumit vnus, ſumunt mille,
Quantùm iſti, tantùm ille:
Nec ſumptus conſumitur.
Sumunt boni, ſumunt mali,
Sorte tamen inæquali:
Vitæ, vel interitus.
Mors eſt malis, vita bonis,
Vide paris ſumptionis:
Quam ſit diſpar exitus.
Fracto demum Sacramento,
Ne vacilles, ſed memento:
Tantum eſſe ſub fragmento,
Quantum toto tegitur.
Nulla rei fit ſciſſura,
Signi tantùm ſit fractura:

Co nie poymieſz / co nie widźiſz /
Wiárá ſtáteczna vtwierdźi ſz:
Tryb ſie rzeczy rozrywa.
Pod rożnymi oſobámi
Znáki tylko nie rzeczámi:
Skład ieſt wielkich ſkrytośći.
Krew napoy / Ciáło potráwá /
A cáłym Chryſtus zoſtawa
W obu Oſob iſtnośći.
Od iedzacych nie ſkruſzony /
Nierozdźielny / nie złomiony:
Cáły iedźiony bywa.
Biorac tyśiac / ieden bierze /
Ták ći / iák ten w iedney mierze:
Wźietego nie vbywa.
Iedza źli / iedza pobożni /
Szcześćiem iednák ſobie rożni:
Ná żywot y ſtrácenie.
Smierć złym / á żywot pobożnym /
Pátrz / w vżywániu nie rożnym
Iáko rożne ſkonczenie.
A gdy łamia świątośc cáła /
Nie watp / lecz miey pámieć ſtała:
Ze ták ieſt pod czaſtka máła
Iák we wſzytkim zámkniony.
Zadney rzeczy roſkroienie /
Znáku tylko ieſt złomienie:

Kto,

Qua nec ſtatus, nec ſtatura
Signati minuitur.
Ecce panis Angelorum
Factus cibus viatorum:
Verè Panis Filiorum,
Non mittendus canibus.
In figuris præſignatur,
Cùm Iſaac immolatur:
Agnus Paſchæ deputatur,
Datur manna Patribus.
Bone Paſtor, panis verè,
IESV noſtri miſerere:
Tu nos paſce, nos tuêre
Tu nos bona fac videre
In terra viuentium.
Tu qui cuncta ſcis, & vales,
Qui nos paſcis hic mortales:
Tuos tibi commenſales,
Cohæredes & ſodales
Fac ſanctorum ciuium. Amen.

Ktorym wzroſt áni wſpoione
Nie zmnieyßa ſie / znáczony.
Oto Chleb Anyołow możnych /
Sſtał ſie pokármem podrożnych:
Práwy chleb ſynow pobożnych /
Nie ma być pſom miotány.
W podobienſtwách przeznáczony /
Gdy Izák ná śmierć wiedźiony:
Báránek w Páſcze vczczony /
Chleb Oycom w Mánnie dány.
Cny Páſterzu Chlebie práwy /
Iezu rácz być nam łáſkáwy:
Ty nas broń / doday potráwy /
Day widźieć wielkość twey ſławy
W świetey żyiących źiemi.
Ty ktory wieß / y maß wßytko /
Tyś nas śmiertelnych páſtwiſko:
Ty nas zá ſtoł śiebie bliſko /
Społdźiedźicow towárzyſko /
Miey z mießkáńcy świetymi / A.

IX. PROSA pro Festo Assumptionis Beatissimæ Virginis MARIÆ.

COngaudent Angelorum Chori gloriosæ
Virgini,
Quæ sine virili commistione genuit filium
Qui suo mundum cruore medicat.
Nam ipsa lætatur, quòd cæli iam conspicatur
Principem (las præbuit.
In terris, cui quondam suggēdas virgo mamil-
Quam celebris Angelis Maria Mater IESV
creditur, (mulos
Qui Filij illius se debitos cognoscunt fa-
Qua gloria in cælis ista Virgo colitur.
Quæ Domino cæli præbuit hospitium sui san-
ctissimi Corporis.
Quam splendida polo stella maris rutilat.
Quæ omnium lumen Astrorum
Et hominum atque spirituum
Genuit.
Te cæli Regina hæc plebicula pijs concele-
brat mentibus,
Te cantu mellodo super æthera vnâ cum An-
gelis eleuat.

Te libri

IX. PROZA ná Swięto Wniebowźięćia Nayświętszey Pánny MARYEY.

ANyelskie Chory przy Pánnie chwálebney máią wesele / (wysokośći.
Ktora bez męskiey społnośći Syná zrodźiłá z
A ten zniosł z świátá krwią swą chorob wiele.
Boć iey rádość z tego / że iuż niebieskiego Páná oglądáłá / (mi chowáłá.
Ktorego niegdy ná źiemi pierśiámi Pánieński-
W iákiey cźći Anyołow Márya Mátkę Iezu-
sá być wierzą (dźierżą.
Ci ktorzy iey Syná sługámi będąc powinnie się
O iák tá Pánná odnośi chwał niebieskich śiłá/
Ktora Krolá niebá w sobie złożyłá / y w nay-
świętszym ćiele gospodę spráwiłá. (dźi/
Iáko ślicznie tá gwiazdá morska w niebo wscho
Ktora inszych wszytkich gwiazd promienie /
K ludźi / y Duchow oświecenie
Ná świát rodźi.
Ciebie niebieska Krolowa lud twoy nabożnymi serc głosámi wznośi /
Ciebie wdźięcznie pieśniámi nád niebiosá wzá-iem z Anyołámi podnośi.

Te libri concinnunt Prophetarum,
Chorus iubilat Sacerdotum:
Apoſtoli Chriſtiq́; martyres prædicant.
Te plebis ſexus ſequitur vtriuſq́ue,
Vitam diligens virginalem:
Cælicolas in caſtimonia æmulans.
Eccleſia ergo te cuncta cordibus teq́ue car-
minibus venerans,
Tibi ſuam manifeſtat deuotionem.
Precatu te ſupplici implorans Maria,
Vt ſibi auxilium circa Chriſtum Dominum
Eſſe digneris per æuum, Amen.

X PROSA antiquiſſima & pulcherrima, cuiq́; Feſto Beatiſſimæ Virginis conueniens.

AVe Maria, Regina cælorum,
Aue gratia plena, Domina Dominarum.
Aue Virgo Mater Chriſti,
Quæ ſolo verbo concepiſti,
Et de Spiritu Sancto intuliſti.
Et Angelo annuncianti reſpondiſti:
Ecce Ancilla Domini,
Fiat mihi ſecundum verbum tuum.
Crediditi, & genuiſti Saluatorem mundi.

Ciebie piſmá Prorockie Pánno śpiewáią /
Chory Kápłáńſkie wyſtawiáią /
Apoſtolſkie/y z mąk dla Chryſtuſá znáć dáią.
Ciebie lud oboiey płci rad náśláduie /
W tym Pánieńſtwie żyć vśiłuie:
Obywátelom niebá czyſtośćią zrownuie.
Kośćioł ćię tedy wßytek ſercy chętnymi / y pie-
śniámi cząc ćię wdźięcznymi / (zbua/
Ku tobie z nabożeńſtwem głos ſwoy iáwny w-
Prośbą pokorną wzywáiąc ćię o Márya/
Zebyś mu pomocną v Páná Chryſtuſá byłá /
Wiecznie modlić ſie raczyłá / Amen.

X. PROZA bárzo dawna y pię-kna, do káżdego Swiętá Nay-świętſzy Pánny ſpoſobna.

ZDrowáś Márya władna niebioſámi /
Zdrowáś ieſt / łáſki pełná / Krołowa nád
Zdrowáś Pánno/Mátko Chryſtá/ (Pánnámi.
Ty z ſamych ſłow poczełáś czyſta.
A z Duchá świetego rzecz w tobie iſta:
Gdy Anyolá tak odpráwiaß / cżći wiekuiſta.
Otom ſłużká Paná mego /
Sſtańże mi ſie według ſłowá twoiego. (łá.
Rodźiß / żeś y wiárą przyiełá świátá zbáwićie-

Aue præclarissima virtutum,
Flos hortorum. Puteus aquarum
Viuentium.
Currens ad omnes deuotè petentes:
Petimus aspersionem tui fluminis,
Misericorditer ad nos peruenire.
Et exaudire digneris clamorem nostrum precibus placando Filium tuum.
Quia incarnari dignatus est,
Pro nobis iugiter ora, vt à malis nos liberet.
Aue Mater ante sècula nata,
Exaudi omnes quicunque celebrant tuam commemorationem.
Diuinum auxilium per te ad nos perueniat
A Domino Iesu Christo.
Et per Annunciationem Gabrielis Archangeli,
Aue Maria, Amen.

XI. PROSA Funebris pro Defunctis.

DIes iræ, dies illa,
Soluet seclum in fauilla:
Teste Dauid cum Sybilla.

Quan-

Zdrowáś/ z ciebie wzor cnot ze wßech godny
Kwiát ogrodny. Zdroy wod chłodny
Swiát ożywiáiący.
Płynąc do wßytkich nabożnie proßących/
Prośimy o twych świetych źrzodeł pokropienie.
Rácz im dáć do nas litośćiwe spłynienie/
A wprowadz náße wołánie przez swe vbłagánie
do namilßego Synaczká twego.
Bo wziął ćiáło z ćiáłá náßego:
Zá námi modl śię z miłośći/ że nas zbáwi wßelkich złośći.
Zdrowáś Mátko przed wieki národzona/
Wysłuchay wßytkich/ od ktorych bywaß pámiątką vroczystą rączona/
Boska pomoc niech przez ćię Pánienko nam bedźie dána/
Od Jezusá Chrystá Páná:
A przez poselstwo Gábryelá práwie czołá Archányołá/
Zdrowáś Márya/ Amen.

XI. PROZA Pogrzebowa za Vmárłych.

DZień on Boży/ dźień on grozy/
W popioł świát ogniem położy:
Ták Dawid z Sybillą wroży.

Quantus tremor eſt futurus!
Quando iudex eſt venturus:
Cuncta ſtrictè diſcuſſurus.
Tuba mirum ſpargens ſonum,
Per ſepulchra regionum,
Coget omnes ante thronum.
Mors ſtupebit & natura,
Cùm reſurget creatura:
Iudicanti reſponſura.
Liber ſcriptus proferetur,
In quo totum continetur:
Vnde mundus iudicetur.
Iudex ergo cùm ſedebit,
Quidquid latet apparebit:
Nil inultum remanebit.
Quid ſum miſer tum dicturus,
Quem Patronum rogaturus:
Dum vix iuſtus ſit ſecurus?
Rex tremendæ maieſtatis,
Qui ſaluandos ſaluas gratis:
Salua me fons pietatis.
Recordare IESV pie,
Quod ſum cauſa tuæ viæ:
Me me perdas illa die:
Quærens me ſediſti laſſus,
Redemiſti crucem paſſus:
Tantus labor non ſit caſſus.

Jákiey tám dzień będźie trwogi/
Kiedy przyidźie Sędzia srogi:
Wybáda wszytko bez folgi.
Trąbá dźwięku przedziwnego/
Po grobách świátá wszytkiego:
Zbierze wszytkich przed Thron iego.
Smierć się z przyrodzeniem zdźiwi/
Gdy vmárli wstáną żywi:
Przed sąd ná spráwę lękliwi.
Z Kśięgą wniosą Pismo ono/
W ktorym wszytko iest zámkniono:
Z czegoby świát osądzono.
Sędźia tedy gdy záśiędźie/
Skryte rzeczy ziáwi wszędźie:
Nic bez karánia nie będźie.
Coż tám pocznę człek strapiony/
Kogo sproszę do obrony:
Gdźie ledwie Swięty zbáwiony.
Krolu strásżney wielmożności/
Ty ludźi zbáwiasz z litości:
Zbaw mię źrzodło łáskáwości.
Rácz pomnieć moy Jezu drogi/
Zem przyczyną twoiey drogi:
Nie strácay mię w on dźień srogi.
Szukałeś mię áż do mdlenia/
Vmárłeś dla odkupienia:
Niechćiey tákich prac zniszczenia.

Iuſte iudex vltionis,
Donum fac remiſſionis:
Ante diem rationis.
Ingemiſco tanquam reus,
Culpa rubet vultus meus:
Supplicanti parce DEVS.
Qui Mariam abſoluiſti,
Et latronem exaudiſti:
Mihi quoque ſpem dediſti.
Preces meæ non ſunt dignæ,
Sed tu bonus fac benignè:
Ne perenni cremer igne.
Inter oues locum præſta,
Et ab hædis me ſequeſtra:
Statuens in parte dextra.
Confutatis maledictis,
Flammis acribus addictis:
Voca me cum benedictis.
Oro ſupplex & accliuis,
Cor contritum quaſi cinis:
Gere curam mei finis.
Lachrymoſa dies illa,
Quâ reſurget ex fauilla:
Iudicandus homo reus.
Huic ergo parce Deus,
Pie IESV Domine:
Dona eis requiem. Amen.

Sedzio w zemście spráwiedliwy /
Odpuść moy grzech nieszczesliwy:
Nim przyidzie liczby dzien ckliwy.
Wzdycham iáko obwiniony /
Wzrok moy wstydem záplomiony:
Pátrz Boże ná głos zniżony.
Ty Márya rozgrzeszyłeś /
A Lotrowi odpuściłeś:
A mnie dufność zostáwiłeś.
Niegodneć są prośby moie /
Lecz ty spraw przez dobroć twoie:
Zebym nie wszedł w wieczne znoie.
Day mieysce miedzy owcámi /
Nie rácz mie łączyć z kozłámi:
Staw w prawey stronie z sługámi.
Zhánbiwszy gromem przeklętych /
Ná pożar ognistych wziętych:
Rácz mie przywołáć do Swiętych.
Prosze w pokornym zniżeniu /
Serce ni popioł w skruszeniu /
Miey piecza o mym skończeniu.
Dzień on szczere opłakánie /
Ktorego z prochu powstánie:
Przed sąd strászny człowiek winny.
Zbawże go Boże iedyny /
Pánie Jezuśie wdzięczny:
Rácz im day pokoy wieczny / A.

Koniec

Koniec Kśiążeczki.

KOniec Chwałá niech będźie Bogu sámemu,
Bez początku, bez końcá, Stworcy wiecznemu.

A M E N.

INDEX HYMNOW,

Dla ſnádnieyſzego wynaydźienia według Łáćinſkich początkow,

Porządkiem Obiecádłá ſpiſány.

Pierwßa liczbá znáczy, w ktorey ſię tu od pierwßego poczawßy Hymn ráchuie, á druga ná końcu liczbá znáczy kártę, ná ktorey ſię náyduie.

CXIII.

III. Iam

XVI. Nox

LV.

KONIEC.

Lub z tey lub z owey liczby znaydźieſz
Hymn znáczony, (ſkniony.
Niechcę áby w ſukániu był kto vte-

Index

Index Prozow.

Regestru Proz w tey Kśiążce nie piszę żadnego:
Bo ich mało, naydą się z Biegu Swiąt Rocznego.

Bogu bądź Chwała z niego, Amen.

Zámknienie.

Wielka sobie v Bogá nagrodę zgotuie,
Kto Authorá zá praca paćiorkiem dáruie.

INSTYTUT
OSSOLINSKIEGO.

